



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (716) • 1963 m. SPALIO — OCTOBER — mėn. 10 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Vergija klesti...

K. BARONAS

"Vilnius — Viešpatie, tai ir motinos niūniuojama lopšinė, ir podraug kovos trimitas. Iš kur pirmas atgimusias Lietuvos balsas i savanorius ir partizanus? Lietuva tapo laisva, bet, deja, nevisa. Lyg ant gyvo kūno gyvatė išsiraizgė šiaudinėmis gairėmis nusmaikstyta demarkacinė linija iki 1939 m. spalio 28 d. skyrusi nepriklausomą ir lenkų okupuotąją Lietuvą" (J. Cicėnas, Vilnius tarp audrų).

Kitose sąlygose ir kitomis aplinkybėmis švenčiame Vilniaus Dieną. Ir Lietuva ir jos pietinis kaimynas yra patekę į komunistinę orbitą. Atrodytų, kad šios dienos nevertėtų ir prisiminti, nes de facto ir de jure mūsų sostinė yra "Lietuvos TSR" ribose, lygiai kaip ir dalis jos žemių. Taigi, Vilniaus klausimas yra kaip ir išspręstas, nes, pasak pavergtos Lietuvos spaudos, lietuviai — lenkų antagonizmas yra visiškai išnykęs. Išspręsta esanti ir Vilniaus "lenkų" problema, daugumai jų repatrijavus į Lenkiją. Atrodytų... Bet tikrovėje padėtis yra kitokia. Ypač ji aiški Vilniaus krašto lietuviams, pažinusiems lenkišką dvasią, lenkiškus kėslus ir jų pažiūrą į lietuvių kultūrinį bei tautinį gyvenimą. Ir lenkiško nusistatymo, lenkiškos psichologijos mūsų tautos atžvilgiu nepakeis nei chruščiovai, suslovai, gomulkos, nei kiti komunistinės ideologijos vadai, nes lenkas — ar jis bus baltas ar raudonas — paliks lenkų, žiūrinčių į vakarines ir rytines Europos žemes. Tad prieš mūsų akis atsistoja ne tik Lietuvos sostinės klausimas, bet visos Lietuvos ateitis, mūsų nepriklausomybė. Juk lenkas, kėsindamasis į Lietuvos laisvę, pirmą savo smūgį taikydavo ir mūsų širdį — Vilnių.

Po daugelio juodų valandų ir kančių, lenkų tauta vis dar nesuranda savęs, nesuranda "modus vivendi" ne tik su lietuviais, bet ir ukrainiečiais ir gudais. Kaip išeivijoje, taip ir pačioje Lenkijoje, aiškiai matomi lenkų grobuoniški tikslai, noras pažeminti lietuvių tautą (arba ją priskirti kaip "brolį tautą" lenkams) jų leidžiamose propagandinėse knygose, literatūroje, filme (prisiminkim tik filmą "Kryžiuočiai") augstųjų laisvojo pasaulio valdžios pareigūnų biurose ir pan.

Vokiečių okupacijos metu Vilniuje leistame dienraštyje "Wilnar Zeitung" buvo paskelbtas vokiečių karo korespondento straipsnis, kuriame jis džiaugėsi po ilgesnės pertraukos vėl patekęs į vakarų Europos miestą — Vilnių; grožėjosi jo pastatais, bažnyčiomis, kartu priskirdamas mūsų sostinę prie Europos sedėvų. Taip. Vilnius yra Lietuvos tautinio, kultūrinio ir ekonominio gyvenimo lopšys. Lietuviško antspaudas Vilniuje nepajęs ištrinti ir didžiausi sutarčių laužytojai.

Siandieninis Lietuvos okupantas plačiai šaukia apie naują sostinės erą, jo žydeijimą. Bet tai tuščias ir melu pridengtas šūkavimas. Vergijos žydi bei klesti tikslai kalėjimai ir priespauda. Ir mūsų Vilnius, kaip ir visa Lietuva, gali žydeti tikslai laisvėje ir nepriklausomybėje.

Naujos vokiečių eros išvakarėse

Paskutini kartą V. Vokietijos kancleris Adenaueris praleido savo atostogas Italijoje prie Como ežero Cadenobio, kaip vokiečių vyriausybės oficialaus asmens. Spalio 16 d. parlamentas rinko naują kanclerį, vienintelį kandidatą — dabartinį ūkio min. ir vicekanclerį L. Ehrhardą, dėl kurio daugumos frakcijos — krikščionių demokratų unija ir laisvieji demokratų jau yra susitarę. Atostogaujantis Adenaueris Cadenobioje paskutinį kartą italai suruošė 9 v.v. ant ežero didžiulės iškilmės su šviesos iliuminacijomis, proektoriais, šviesos kaskadomis, raketomis, šviesos gėlėmis, panašiai į viduramžių San Giovanni šventės iškilmes. Žmonės nuo ežero kranto jam šaukė: addio, dottore — sūdie, daktare! Wolfgang Weberis, lydejas Adenauerį ir buvęs kartu su juo plaukiančias laivelyje sako niekad nematęs tokio liūdnokio kanclerio, kaip tuo metu. Tačiau kancleris veliau pareiškė, kad jo atsilankymas nėra paskutinis, nes jis čia atvažiuosias ir kitais metais atostogauti, bet tik jau kaip privatus asmuo.

Ko liūdi Adenaueris?

Adenauerio veido liūdesio išraiškos priežastimi galėjo būti ne tik vyriausybės pareigų perdavimas jo nepasirinktam asmeniui Erhardui ir išėjimas į senatvės poilsį, bet ir susirūpinimas atstatytos Vokietijos likimu, kurios vairą jis laikė 15 metų. Nė vienas Vokietijos kancleris, pradėdamas nuo Weimaro konstitucijos, taip ilgai nėra vadovavęs Vokietijos vyriausybei. Bepalikant kanclerio pareigas Adenauerį Cadenobioje lankė jo partijos CDU-CSU vadovai Heinrich von Brentano ir Franz Josef Strauss, jo siūlomas ir kanclerius Krone ir kiti, norėdami nustatyti ateities politikos gaires ir susitarti dėl būsimos vyriausybės pertvarkymo. Atlankė jį taip pat būsimasis kancleris Erhardas, tačiau nelankė jo FDP — laisvųjų demokratų partijos atstovai. Jie tačiau lankėsi pas Bavarijoje atostogaujantį savo vieloje prie Tegernsee Erhardą, su

A. D. VYTENIS - AUSRYS
Mūsų bendradarbis Vokietijoje

kuriuo turėjo ilgesnį pasikalbėjimą dėl ateities bendradarbiavimo, o svarbiausia dėl jų partijos pirmininko Mendes pareigų — vicekanclerio vietos vyriausybėje, kuris dėl blogų santykių su Adenaueriu jo vyriausybėje nedalyvavo. Po ilgesnį pasikalbėjimų, skirdamiesi žurnalistui pareiškė, kad "Bei Erhard wird ganz anders sein" (prie Erhardo bus visai kitaip). Su CDU-CSU frakcijos Bundestago vadovybės ir Adenauerio nuomonės dėl ateities politikos kuro nesiskiria.

Ko bijomas?

Adenaueris bijosi, kad JAV įsikišimas būtų sumažinti su Sov. Rusija santykių įtempimą neprievirtu prie status quo dabartinės padėties Vokietijoje ir R. Europoje pripažinimo. JAV spaudimas Vokietijai pasirašyti atominių bandymų sustabdymo sutartį kartu su Ulbrichto R. zonos vyriausybė sukėlė susirūpinimą ir visiškai sumažino entuziazmą, parodytą Amerikai Kennedy vizito metu V. Vokietijoje birželio mėn. gale.

Kas sutarta?

JAV - Britanijos įvairių zon-davimų metu dėl santykių su Sov. Sąjunga pagerėjimo atominės sustatytos pasirašymo metu, dalyvaujant abiejų šalių delegacijoms, užs. r. min. Rusk ir Home, JAV senatoriams, prieita susitarimo su sovietais šiais klausimais:

a. deklaruoti nepuolimo pareiškimą Atlanto S-gos valstybių su Varšuvos pakto valstybių grupei;

b. negausinti atominių ginklų; c. įsteigti postus abiejose geležinės uždangos pusėse netikėtoms užpuolimams išvengti.

Si programa, aptarta Maskvoje užs. r. min. atominių bandymų sustabdymo sutarties pasirašymo metu, privalaoma trims valstybėms — JAV, Britanijai ir Sov. Rusijai. ("Das Program, das bei

Unterzeichnung des Moskauer Teststopvertrages durch die Außenminister unterschrieben wurde, ist fuer drei Maechte verbindlich" — rašo geriausiai Europoje informuotas dienraštis "Neue Zuercher Zeitung" rugs. 22 d.).

Vokietija priešinosi

Siems susitarimams prieštarauja V. Vokietijos vyriausybė, nes jie veda į status quo pripažinimą. Todėl Schroederio kelione į JAV pirmoje eilėje turėjo tikslą pakreipti šiuos susitarimus vokiečių naudai, bent juos sušvelninti. Vakaru Vokietijos vyriausybė, su prasmdama šiuos svarbius susitarimus, kurie veda į status quo — Vokietijos padalinimo pripažinimą, ruošia krašte opinią prieš tokią politiką. Pvz. rugsėjo 3 d. Bendrųjų reikalų min. dr. R. Barzel ligame rašte pabrėžė, kad "mes nesame pasiryžę atsistokti laisvės ir vokiečių vienybės". Per Berlyno radiją rugsėjo 1 d., per Hessen radiją rugsėjo 7 d., per radiją Rias rugsėjo 14 d. ir kitomis progomis jis pabrėžė laisvės ir apsisprendimo teisių pripažinimą prieš status quo, primindamas, kad ir "lordas Home šiomis dienomis pareiškė, jog visi ateities susitarimai neturės pareizi atspindinti mūsų tautos, kurios dalyvauja ir PET Niujorke: albanai, bulgarai, estai, čekoslovakai, latviai, lietuviai, lenkai, rumunai, vengrai. Pirmininkavo J. R. Simanavičius, anksčiau išrinktas laikiniu pirmininku. Be jo prezidiumo sudarė: sekr. dr. G. Nagy ir T. Nenitescio iš Montrelio. Kadangi pavergtųjų atstovybė Kanadoje tebėra formavimosi stadijoje, buvo aptarti organizaciniai reikalai, be to, politiniai klausimai ryšium su dabartine JAV politika. Valdymo išrinkti vieneriems metams: pirmininku J. R. Simanavičius, I vicepir. dr. Frastack, čekas; II vicepir. T. Nenitescio, rumunas,

siur reikalos palieka Erhardui su savo kolegoms spręsti. Ar pavyks išlaivuoti, nepažeidžiant vokiečių tautos gyvybinių reikalų, kaip iki šiol sekėsi Adenaueriui?

Adenaueris, išeidamas į senatvės poilsį, visus šiuos sunkiuo-



Dr. Petras Lukoševičius, pirmininkas KLB valdybos, organizuojantis KLB tarybos suvažiavimą spalio 12-13 d. St. Catharines, Ont.

Pavergtųjų tautų atstovybė Kanadoje

Spalio 5 d., 4 v. p.p., Toronte, vengrų salėje įvyko sovietų pavergtųjų tautų atstovybės Kanadoje posėdis. Šio sąjūdžio centras yra Niujorke — Pavergtųjų Europos Tautų seimas — PET. Buvo laukta atstovų ir iš Niujorko, bet dėl ten vykstančios sesijos negalėjo. Dalyvavo devynių kraštų atstovai iš Toronte, Montrelio, Otavos ir kt. vietovių. Tai tos pačios tautos, kurios dalyvauja ir PET Niujorke: albanai, bulgarai, estai, čekoslovakai, latviai, lietuviai, lenkai, rumunai, vengrai. Pirmininkavo J. R. Simanavičius, anksčiau išrinktas laikiniu pirmininku. Be jo prezidiumo sudarė: sekr. dr. G. Nagy ir T. Nenitescio iš Montrelio. Kadangi pavergtųjų atstovybė Kanadoje tebėra formavimosi stadijoje, buvo aptarti organizaciniai reikalai, be to, politiniai klausimai ryšium su dabartine JAV politika. Valdymo išrinkti vieneriems metams: pirmininku J. R. Simanavičius, I vicepir. dr. Frastack, čekas; II vicepir. T. Nenitescio, rumunas,

siur reikalos palieka Erhardui su savo kolegoms spręsti. Ar pavyks išlaivuoti, nepažeidžiant vokiečių tautos gyvybinių reikalų, kaip iki šiol sekėsi Adenaueriui?

Adenaueris, išeidamas į senatvės poilsį, visus šiuos sunkiuo-

Pranešimas iš Romos

Žaizdos santarybos veide

DALYVAUJA SESI KUNIGAI IS OKUP. LIETUVOS • MIRE 72 SANTA-RYBOS DALYVIAI • PAKVIESTA DAUG PASAULIECIŲ STEBETOJAI

Sekmadienį, rugsėjo 29 d., šv. Petro bazilikos, Romoje, įvyko Vatikano santarybos II sesijos iškilmingas atidarymas. Galingai aidint varpų dūžiams, rinkosi santarybos tėvai, užimdami savo vietas didžiojo šv. Petro bazilikos navaio, 10 val. šv. Tėvas Paulius VI didingoj eisenoj, Sikstinos kapelos chorui giedant liturginius himnus, įžengė į baziliką. Prie durų jis nulipo nuo nešamojo sosto ir pėsčias didžiąją nava artėjo prie konfesijos altoriaus. Rankų gestais, galvos linktelėjimais, su skaidria šypsena veide popiežius atsakinėjo į vyskupų pasveikinimą. Atėjęs prie specialiai parengto altoriaus, popiežius pradėjo himną "Veni Creator Spiritus", tuo būdu pradėdamas liturginę susirinkimo atidarymo apeigų dalį. Po pontifikalinių Mišių, kurias atlikė kardinolų kolegijos dekanas kard. Tisserant, popiežius suteikė iškilmingą palaiminimą švenč. Sakramentu.

Sv. Tėvas, kuris pirmoj sesijoje dalyvavo kaip kardinolas Montini, dabar gi kaip popiežius Paulius VI ir pirmininkauja santarybai, atliko tikėjimo išpažinimą ir priėmė kardinolų, vyskupų ir vienuolių viršininkų pagarbos bei paklusnumo pareiškimą. Po to pasakė atidaromąją kalbą, kurioje pabrėžė šiuos dalykus: Bažnyčios pažinimo ir jos giliosios prasmės supratimo bei išvyskinimo reikala. Bažnyčios reformos, krikščionių vienybės bei dialogo tarp Bažnyčios ir šių laikų pasaulio klausimus. Čia popiežiaus žodžiai nukrypo į kraštus, kur tikėjimas ir Bažnyčia yra persekiojami ar varžoma jų laisvė. "Persekiojamos Bažnyčios žaizdos — sakė popiežius, — ryškiai matosi ir šios visuotinės Bažnyčios santarybos veide. Ar mes galime būti akli ir nepastebėti, kad daugelio santarybos dalyvių nėra ir jų vietos yra tuščios? Kur yra mūsų broliai tu tautų, kuriose Bažnyčia persekiojama? Kokiose sąlygose yra tikėjimas tuose kraštuose? Mus skaudina žinios, kad daugybė mūsų sūnų už ištikimybės Kristui ir Bažnyčiai turi kentėti baimę, nuostolius, priespaudą ir kankinimus..." Ši jo kalba yra tarsi programinis jo pontifikato dokumentas.

Antrojo sesijos dalyvauja 2470 santarybos tėvų. Naujų dalyvių šioj sesijoje prisidėjo 177. Tai 98 naujai nuominuoti vyskupai, 75 apaštališkieji prefektai ir 4 vienuolių generolai. Iš pirmoj sesijoje dalyvavusių 72 jau numirė. Daugelis vyskupų iš kraštų už geležinės uždangos negavo leidi-

mo atvykti į Romą. Dėlto, kaip pirmoj sesijoje, taip ir antrojoje Vengrijos primo kardinolo Mindszentio, Prahos arkivyskupo Berano, vienintelio Rumunijos vyskupo Martono, Lietuvos vyskupo: P. Maželio, V. Slatkevičiaus, J. Steponavičiaus ir visos eilės Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos vyskupų. Iš lietuvių vyskupų vienintelis santaryboj dalyvauja vysk. V. Brizgys.

Rugsėjo 25 d. į Romą atvyko iš Lietuvos vyskupijų valdytojai: kan. J. Stankevičius, kuris yra pakviestas dalyvauti kaip ekspertas, kan. P. Bakšys, kan. C. Krivaitis ir ju trys palydovai kunigai: R. Krikščiūnas, L. Mažeika ir J. Frankas. Be to, su jais atvyko ir du lietuviai pasauliečiai — žurnalistai.

Naujo šioj sesijoje — tai didesnio skaičiaus pasauliečių dalyvavimas. Kai pirmoj sesijoje tede-

lyvavo 1 pasaulietis prancūzas Jean Guittton, tai antrojo sesijoje dalyvavo 10 pasauliečių: 3 italai, 3 prancūzai, 1 ispanas, 1 lenkas, 1 amerikietis. Jie susirinkime dalyvavo kaip stebėtojai ir tik klausiami galės pareikšti savo nuomonę. R. Krs.

Vatikano radijas Lietuvos žmones plačiai painformavo apie Bažnyčios visuotinio susirinkimo II sesijos pradžią. Atidarymo išvakarėse radijo bangomis galybėjo vienintelis Lietuvos ganytojas šioj santaryboje — vyskupas V. Brizgys. Jis pareiškė, jog iš Lietuvos neatvyko joks vyskupas, išskyrus kelis kunigus bei pasauliečius. Jo Ekscelencijos kalba buvo du kartus pertransliuota sekmadienio lietuviškame pusvalandįje prieš pat atidarymo iškilmes. J. Gr.



Vysk. V. Brizgys ir kan. J. Stankevičius Vatikano santarybos dalyviai Romoje.

Savaitės įvykiai

VOKIETIJOS KANCLERIS K. ADENAUERIS, PRIEŠ PASITRAUKDAMAS IŠ PAREIGŲ, SAVO KALBOJE PERSPEJIA Vakaru valstybes, kad jos nepasitiktų per daug komunistine Rusija, nes jos kalbą apie taiką nepatvirtina darbai. Ešą, įtempta tarptautinė politika dar truks gana ilgai. Berlynas niekad nebus saugus, kol bus Vokietija prievarta padalinta ir rytinei Vokietijai nebus duota apsisprendimo teisė, kuri dabar labai plačiai taikoma Afrikoj ir Azijoje. Jis kritikuoja Ameriką ir kitas Vakaru valstybes, taigi ir Kanadą, kad jos, atsidurus komunistinei Rusijai bedoje, ateina su pagalba. "Jos elgiai neprotiniai ir daro didelę klaidą". Nepasitiki jis ir Britanija, ypač Darbo partija, kuri greičiausia artimoj ateity, paėmsianti valdžią į savo rankas ir kurios tikslas — pripažinti dabartinį Europos status quo. Persergsti jis ir Vokietijos socialdemokratams, kurie labai linksta į britų darbiečius.

Alžerijos vyriausybė nutarė nusavinti visus žemės ūkio, prklausančius Prancūzijos piliečiams, ir perduoti arabams. Iš pastarųjų tikisi paramos kovoj su berberais, kurie sukilo prieš Ben Bellos valdžią. Prancūzų ūkininkų dar yra ligi 5.000. Jau nusavinti 69 viešbučiai. Skelbiama, kad Maroko valstybės kariuomenė yra koncentruojama prie Alžerijos sienos ir nori pagelbėti sukilėliams berberams.

Ar susitars JAV su Rusija dėl bendros kelionės į mėnulį? Atsiliepdami į prez. Kennedy pasiūlymus, specialistai tuo reikalu beveik visi prieina neigiamų išvadų. Didžiausia kliūtis — tarpusavio nepasitikėjimas. Amerikiečiai naudos vienus metodus, rusai kitus. JAV planuoja siųsti į mėnulį tris žmones: du bus nuleisti ant mėnulio paviršiaus, o trečias rakinčiame erdvėlaivyje skries aplink mėnulį. Kai pirmieji du baigs savo darbus, vėl bus paimti į erdvėlaivį ir grįž žemėn. Kitas pasiūlymas: kad abi ekspedicijos susitiktų mėnulio paviršiuje. Aiškėja, kad be 1970 m. lėkimas neįvyks.

Tito P. Amerikoj priimtas daugiau negu šaltai. Brazilijos gubernatoriai atsisakė priimti savo miestuose, Nebuvo priimtas nei

Usman Mametov, sovietų žurnalistas sako, kad kiniečiai komunistai yra įsivėdę rusų komunistų pavyzdžiu "baisias koncentracijos stovyklas". Šiandien provincijoj. Ten esą siūnčia kirgizus, kazachus ir kitas tautėles, nepriitariančias komunistinei santvarkai.

Iš autoritetingu sluogsnių pranešama, kad JAV nemano kelti kainos už aukšą, kad doleris nebus nuvertintas. Dolerio išleidimas ir užsienius bus palaipsniui mažinamas, o eksportas bus stengiamasi padidinti.

Britanijoj labiausiai perkama knyga yra lordo Denningo pranešimas apie buv. karo ministrį Profumo, mergaitę Chr. Keeler ir rusų karo šnipą Ivanovą.

JAV gauna dar penkeriems metams tris Ispanijos oro ir viena jūros bazę. Ispanija jau yra gavusi iš Amerikos \$200 mil., dabar dar gaus \$100 mil. Bendras JAV-Ispanijos gynybos komitetas bus Madride.

Prahos arkivyskupas J. Beran išleistas laisvėn. Buvo suimtas 1951 m. už atsisakymą duoti prisaiką komunistinėm valdžiai ir išlaikytas kalėjimuose iki šiol. Paleisti ir kiti keturi vyskupai.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Ką reiškia monsinjoro titulas?

KUN. DR. M. CYVAS

1. Bendrosios pastabos

Monsinjo titulas yra žinomas jau nuo 14 š. Kilęs iš prancūziškų žodžių „mon seigneur“ ir reiškia „mano ponas, mano viešpats“ ir buvo taikomas augšto kilmės arba didesnę valdžią turintiems asmenims — kunigaikščiams, princams, augstiems dvasininkams. Dabar šis titulas taikomas tik dvasininkams — kardinolams, patriarchams, vyskupams arba specialiai popiežius skiriamiems jo garbės palydams (famiglia pontificia) nariams, dignitoriams. Monsinjojai yra skiriami popiežiaus. Monsinjojatas reiškia bet koki dvasininko paaugstinimą padarant jį šv. Tėvo „seimo“ nariu (familiaris summi pontificis) ir kuris tiksliai nusakomas prieda maišiais žodžiais, pvz. eminencija — kardinolui, ekscelencija — vyskupui, prakilybė — prelatui ir t.t.

Angliškai kalbančiųjų kraštuose yra žinomi Right Reverend Monsinjojai ir Very Rev. Monsinjojai. Abu yra tik garbės titulai, jie nesuteikia jokių galių ar jurisdikcijos, o tik garbės privilegijas — asistuoti vyskupui arba paties vadovauti bažnytinėms funkcijoms. Rt. Rev. Msgr. kar taitis gale vardo turi priedėlį „P. A.“, kuris reiškia „Protonotary Apostolic“. Speciali jiems suteik ta privilegija — tam tikromis progomis dėvėti mitrą.

Dabar jau aiškiai nustatyta kurie dignitoriai vadinami monsinjo jais. Rt. Rev. Msgr. gauna titula visam jų amžiui, o Very Rev. Msgr. titulas baigiasi su popiežiaus mirtimi ir naujai išrinkto popiežiaus turi būti atnaujinamas.

2. Bažnytinė hierarchija ir monsinjojatas

Daugelis maito šį garbės titulą su hierarchine asmenų padėtimi, nors jis su ja neturi nieko bendro. Hierarchija yra asmenų, dalyvaujančių Bažnyčios valdyme. Ši valdžia yra dvejopa: šventinimų ir jurisdikcijos. Pirmosios tiesioginis tikslas yra Dievo garbinimas aukojant šv. Mišiu auką ir sielų pašventinimas teikiant sakramentus; antrosios — tikinčiųjų valdyti rengiant juos amžinajam gyvenimui. Ši valdžia reiškiasi apreiškimosi tiesios mokymu, bažnytinių įstatymų leidimu ir jų pritaikymu. Šventimų galia gaunama per dvasiškų šventimus (ordinationem), jurisdikcija — atskiru aktu, suteikiančiu galia mokyti ir valdyti (per missionem canonicam). Tai gi, šventimų galia dar neduoda teisės dalyvauti jurisdikcijoje. Tam reikia specialaus skirimo. Šventimų hierarchijoje yra šie laipsniai: vyskupystė, kunigystė ir diakonatas. Jurisdikcijos hierarchijai priklauso: popiežius, kardinolai, vyskupai ordinari, klebonai, vikarai, bažnyčių rektorai, vie nuolynų viršininkai.

Trumpai sakant, Katalikų Bažnyčios hierarchijoje yra šie laipsniai: a. Šv. Tėvas, kaip vyriausias visos Bažnyčios ganytojas.

b. Kardinolai, jo artimiausieji patarėjai ir bendradarbiai. Jau nuo 1150 m. jie sudaro taip vadinamą kardinolų kolegiją, vadovaujamą kardinolo dekanu. Nuo 1179 m. jie turi išimtinę teisę rinkti naują popiežių. Popiežius Sikstus V (1586) jų skaičių apribojo iki 70 ir taip buvo per kelis šimtmečius. 1959 m. popiežius Jonas XXIII tą skaičių padidino iki 79, o 1960 m. net iki 85. Tai gi, popiežius turi laisvas rankas jų skaičių keisti pagal Bažnyčios geroves reikalavimus. Jų vaidmuo R. Katalikų Bažnyčioje yra labai svarbus: jie renka naują popiežių, administruoja Bažnyčios reikalus vadovaudami įvairioms kongregacijoms — ministrijoms ir turi daug įvairių teisių bei privilegijų. Jie yra vadinami Bažnyčios kunigaikščiais — principes Ecclesiae.

c. Patrijarchas ir primatai. Tai tik garbės titulai, be specialios jurisdikcinės galios.

d. Vyskupai. Jie per konsekra ciją gauna kunigystės pilnybę, o šv. Tėvo skirimu — specialias teises ir jurisdikcinę galia savo vyskupijose.

Arkiavyskupo metropolitito titulas taikomas vyskupui, kuris valdo bažnytinę provinciją, susidedančią iš kelių vyskupijų, kurių vyskupai ordinari yra vadinami jo vyskupais sufraganeis. Be to, dar yra: tituliniai vyskupai, vyskupai anglijarai ir koadjutoriai. Šių jurisdikcinė galia yra ribota, vyskupo ordinario arba šv. Sosto deleguojama.

e. Apaštališki vikarai ir prefektai yra misijų kraštų vyskupai, Apaštališki administratoriai — vyskupai laikinai valdą vyskupijas.

Pagalau seka kiti „prelatai“, t.y. žemesnieji Romos kūrijos dignitoriai, monsinjojai su ar be jokių jurisdikcinės galios. Už Romos ribų yra gana didelis skaičius garbės monsinjojų. Jie gauna titulus be jokios jurisdikcijos. Praktiškai jų yra dvi pagrindinės rūšys: prelatai, tituluojami Rt. Rev. Monsinjojai, ir paprastieji monsinjojai, popiežiaus čember lenai, tituojami Very Rev. Monsinjojai.

Dabar vykstanti II Vatikano santarpyba yra gavusi nemažą prasmę bei siūlymų tuos titulus sumažinti ir dvasininkus rikiuoti pagal užimamas pareigas ir tuo būdu grįžti prie pasiliktos pirmos Bažnyčios paprastumo.

KAIP ISLAIKYTI

Dirbtinius dantis

TVIRČIAU SAVO VIETOJE?

Ar jūsų dirbtiniai dantis nepykina, ar nesudaro nemalonių išsiskyrimų, krizdmi ar kryptidiniai valgant, kolbent ar juokiant? Tik užduktiniai truputį FASTEETH ant dirbtinių dantų plokštelių. Šie žarniniai (beragiz) milteliniai išlaikys jūsų dirbtinius dantis daug tvirtiau ir maloniau. Nejuokite kaukuko skonio bei sulipimo juosme. Jie nerūdija. Pateikina „plokštelės kvapą“ (dantų kvapą). Reikalaukite FASTEETH dar šandien kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

GEDIMINAS GALVA

Lietuvos pavergimas ir prisikėlimas 7.

Pavergtųjų tautų laisvinimas

George F. Kennan „containment“ — sulaukyti rusų esamos sienos pakeitę „liberation“ — laisvinimo teorija, kurios autoriumi laikomas John Foster Dulles. Abiejų teorijų likimas vienodas. „Containment“ sovietų nesulaikymu, o liberation — pasitraukimu, net nebandžius pavergtas tautas pradėti laisvinti. G. Kennan, Maskvos buvo paskelbtas „persona non grata“ už rusų ir nacių sugretinimą ir 1952. X. 3 atsauktas iš JAV ambasadoriaus pareigų Maskvoje. Šis įvykis ir buvusi „containment“ teorija nekiludė jam 1959 m. taltinti Maskvai ir daryti naują siūlymą — Vidurio Europoje sukurti vadinamą „neutralią“ sritį — atvirus vartus sovietams žengti toliau į Europos žemyną. Tuo būdu G. Kennan panūdavo žaisti sovietu pirmestui, Adam Rapacki skelbiamu planu.

John Foster Dulles emė kalbėti apie laisvinimą tuo metu, kai sovietai jau turėjo atominius sprogmenis ir emė tobulinti apsiginklavimą. Reikia pripažinti, kad jo Buffalo mieste pasakytos kalbos (1952. VI. 2.) verta dėmesio ne vien dėl dailios išraiškos: „Šiuo metu trečdajiai pasaulio tautos pergyvena despotiškos terora, kuris šį tarpsnį leidžia pavadinoti tamsioju. Doroviškai neleistina mums vergijos prailginti, mums užtikrinti savąjį saugumą ir tuo būdu sustiprinti esančią vergovę.“ Pavertieji tikėjo, kad jis savąjį žodį įgyvendins, jei jam lemta atsidurti prie vairo.

Kai jis skelbė pavergtųjų tautų laisvinimą, JAV kongresas jau buvo įsitikinęs, kad JAV politika negali verstis vien „containment“. Laisvinimas buvo kurį metą mados reikalas. Kongreso atstovas Charles J. Kersten 1951 m. pasiūlė padaryti „Mutual Security Act“ papildymą ir sudaryti ypatingą apklašinėjimų komisiją, kurios reikalams paskirta \$100.000. Nutarimas padarytas 1952 m. Šiandieną būtų sunku surasti rimtą saitą tarp apklašinėjimo komiteto veiklos ir pavergtųjų tautų realaus laisvinimo. Apklašinėjimai tenkinosi apklašinėjimais ir išsklausymu parodymu apie žinomus įvykius, kai sovietai dėjo ligi raudonumo ikeitinai geležimi naujus įspaudus ant nuogo ir beginklio tautos kūno. Apklašinėjimų komisijai nebuvo leista padaryti galutinį išvadą. Neabejotina, kad John Foster Dulles užtautė pavergtas tautas, tačiau užtautėta viskas ir baigėsi. Žodžiai išreiškė gerus norus, bet be ryžto jiems įgyvendinti. Laisvinimo nuotakos greitai buvo pakeistos rusų atsitikimo baimė. Amerikiečiai išė vis garšiau kartoti 1946 m. W. Churchillio tartus žodžius: „geriau turėti suskilusį nei sunaikintą pasaulį“.

1952 m. į JAV prezidentus išrinktas gen. D. Eisenhoweris mokė savo būsimus bendradarbius, esą jie turi pamiršti šalutinės srities — Pabaltijio valstybes, Lenkiją, Čekoslovakiją bei kitus pavergtuosius kraštus, — palikti juos Maskvos rankose (R. J. Donovan, Eisenhower, 1956, 10-11 ps.).

Netrukus JAV pateko laisvinimo akligatvis. Nereikia stebėtis, kad C. L. Sulzberger dar prieš sukilimą Vengrijoje šiais žodžiais aptarė JAV politiką (The Big Thaw, 1956, 18 ps.): „Kai vakarai, garsiai kalbėjo apie „laisvinimą“ jau palūžio ir prarado galia sprendimus daryti. Maskva siūničia kariuomenę bei ginkluotą savo miliciją sukilimams užgnaižti“.

Prez. D. Eisenhowerio 1958 I. 12 rašte sovietams priminimas apie laisvuosius rinkimus rytinėje Europoje sulaukė nepaprastai griežto sovietų atkierio, grasinančio net karu ginti „liaudies respublikas“.

Nuo to meto „laisvinimas“ pamirštas. 1959 m. liepos 17 d. paskelbimas pavergtųjų tautų savaitės tėra eilinis įvykis, kurį „N. Y. Times“ palygino su amerikiečių bulvių savaitė.

Pažadai atsidūrė miglose

Ir šiuo metu žaidžiama pavergtųjų tautų savaitėmis siekiant ne tiesioginio tikslu, bet užuolankomis partijos laimėjimo rinkimams. Matyt, Vašingtonas laiko politinius išsivius tiek nesamoningais ir mano, kad jie kalbas apie laisvę palaikys laisvinimo veiksmams.

Ir dr. Antanas Trimakas, VLI Ko pirmininkas, kai JAV šiuo metu pavergtųjų tautų laisvinimą paslėpė staliuose, rado progos aiškiai tarti: „Pati laisvė, kaip ir žmogaus pagrindinės teisės ir tautų laisvo apsisprendimo klausimas, iškelti grynai atitrakus, teorine prasme, lyg tai būtų filosofinio traktato reikalas, o ne praktinės politikos programos dalis. Užtenka pasiskaityti šiemetinį JAV prezidento pavergtųjų tautų savaitės paskelbimo tekstą, kad tuo įsitikintume. Išskyrus įvadą, kuriame nurodomas kongreso rezoliucijos tuo reikalui pavadinimas, niekur turiny apie jokią pavergtas tautas nekalbama. Skelbimas pabrėžia žmogaus teisių ir laisvės idealų kilimą tokiomis žodžiais, lyg tai būtų išrašyta iš mokyklinio politinės filosofijos vadovėlio“ (Draugas, 1963. VIII. 23).

Kai JAV laisvinimo varpas nutilo, tautų pavergėjai — sovietai prabilo. Nūnai Maskva stengiasi pakeisti Vašingtoną ir kalbėse apie laisvę. 1963. VII. 15 Andrej Gromyko rašte Jungtinėms Tautoms nurodo: „Vardan JT augstųjų idealų, siekiančių įgyvendinti tautų draugystę, vardan tautų bendravimo ir tautų apsisprendimo teisės jos kviečiamos bendrauti“.

Tautų pavergėjas ima šnekėti apie tautų apsisprendimo teisę. JAV ir Sovietų Sąjunga sutaria dėl Afrikos genčių išlaisvinimo ir kartu vykdo tylų suokalbį laikyti kultūringą lietuvių tautą vergijoje.

Tolimose lietuvių salose

K. P. R. GAIDA

ROCKY KALNUOSE

Kanados Alpis yra jos Rockies, kur 1968 m. planuojama žiemos olimpijada. Nuo Calgary tik 70-80 mylių. Alfr. Kazlo-Kazlauskio automobilis greit pasiekėm garsųjį kurortą Banff — 4.500 pėdų aukštyje. Pačios kalnų viršūnės atrodo jau visai netoli. Ant jų matyti sniego lopai. Specialus keltuvais užkelti ant pačios kalno viršūnės — 7.500 pėdų aukščio. Nuostabiai puikūs vaizdai. Pakalnėje visą laiką teka labai šiltas vanduo, pilnas sieros. Įrengtos maudyklės, kuriose maudosi sveikatos ieškant turistai. Miestelyje nuolat gyvena 3000 gyventojų, besiverčiančių iš gausių turistų, kuriems čia nieko netrūksta. Įdomus vaško figūrų muziejus. Ten pavaiduoti svarbiųjų Kanados praeities įvykiai taip gyvai, kad istorija tampa tarytum gyva dabartimi. Yra net JAV ir Sov. Sąjungos pirmieji astronautai. Galvojau: kaip būtų gera, kad turėtume tokių muziejų, vaizduojančių Lietuvos praeitį! Kaip lengva būtų tada perteikti Lietuvos istoriją jauniui!

Grįžtam į Calgary. Jaučiamės lyg ir pavargę. Nuostabiai gerai laikosi p. Ona Kazlo-Kazlauskienė — mūsų vairuotojo motina, turinti 82 metus amžiaus, Kanadon atvykusi 1905 m. P. Andersonienė, jos jaunesnė sesuo, laikosi ty liai, o p. Ona dainuoja, deklamuoja, gieda ir pasakoja daugiausia apie Vancouverį, kur pastoviai gyvena. Reikia stebėtis jos energija: ji tik vakar su sūnumi buvo atvykusi iš Vancouverio automobilu, nedaug per naktį tapėlėjusi. O pasakoti ji turi ko — niekad nepritrūksta temų. Gražiai kalba lietuviškai ji pati ir jos vaikai, auga ūkyje. Pz. ir mūsų vairuotojas Alfredas švariai kalba lietuviškai, nors lietuviškos mokyklos nelankė. Ji daug pasakojo apie Vancouverio lietuvių gyvenimą, kaip dabar nyku be lietuvių kunigo ir kaip buvo gera, kai ten buvo kun. Treška. Kai grįžom į Calgary, ji parodė plokštelę, kuriose įrekoruoti lietuvių giedojimai per pamaldas, pamokslus ir t.t. Taip pat pasakojo, kaip ji gyveno Toronte, dalyvavo p. Motiejūno vadovautame šv. Jono Kr. parapijos chore, parengimuose ir t.t. Likusi viena pasiėmė skaitytį „T. Ziburius“.

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugabančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji minučių laike sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimų atvejais, švelnėjant skausmams, įvykda hemorojų sustraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagreijimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose „Preparation H“ vardu. Prasykite visose vaistinėse. Garantuota — arba grąžinami pinigai.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ — sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugabančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji minučių laike sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose „Preparation H“ vardu. Prasykite visose vaistinėse. Garantuota — arba grąžinami pinigai.

Naujoji mūsų linkmė

Aš džiaugiuos, kad VLI Ko pirmininkas pasuko teisingu keliu, kurį prieš dešimtmetį, pakartotinis atvejais, turėjau progos aptarti. Jis savo straipsnį baigia įsidėtiniais žodžiais: „Lietuvių tauta neprašo kitų, kad ją laisvintų, bet ji reikalauja tokių pat sąlygų ir teisių, kokios buvo suteiktos koloninėm tautom išlaisvinti. Lietuva savo laisvę, nepriklausomą valstybę ir demokratine santarkva pasirūpins pati. Ji pripažįsta išlaisvinimo strategiją ir nenori būti kitų laisvinama. Ją laisvino naciai ir sovietai, kas kart sunkesnę vergiją primesdami. Lietuva reikalauja, kad jos „laisvintojai“ — okupantai iš jos pasitrauktų. Ji tolygiai nepripažįsta ir niekada nepripažins svetimųjų kombinacijų, mainų ir sandėrių, kurie paliestų jos teises ir laisvę. Tikslas negali pateisinti blogų priemonių. Lietuvių tauta todėl atmeta iš anksto betkokių Vakarų išpareigojimus, kad ir nepuolimo reikalą, kurie užkirstų Lietuvai kelią į laisvę. Taikos tikslas kilnus ir suprantamas, bet jos negalima pirkti kitų tautų kančių ir vergijos kaina. Lietuvių tauta ilgisi taikos, bet dar labiau laisvės, ji tikisi todėl, kad didžiosios galybės suras būdus ir formą jos teises apsaugoti ir sudaryti tinkamas joms sąlygas, greičiau išlaisvinti.“ (T. p.)

Šis pareiškimas prašosi toli siekiančių išvadų:

1. Mūsų veiksmų pasikiovimams, kad didžiųjų vakariečių valstybių tikslai visai sutampa su mūsų laisvės lietuvių tautai laisvinti yra visai nepagrįstas, klaidingas ir prašosi naujos laisvinimo linkmės.

2. Mes turime tuojau peržiūrėti laisvinimo veiklą, kad kalbų apie laisvinimą nesutapdintume su laisvinimu.

3. Mes privalome sukurti visuotinį lietuvių tautos laisvinimą, apjungiant mūsų tikslui ne tik visus lietuvius, bet ir panaudojant visas turimas priemones.

Jie sako...

Dick Gregory, negras artistas: „Argi Amerika nėra stebuklinga šalis? Juk kur kitur, lankydamos blogiausias mokyklas, valgydamos blogiausiose restoranuose ir turėdamos teisę sėdėti tik autobuso gale, galėčiau gauti \$5.000 i savaitę tik už viso to pasakojimą kitiem?“

Fidel Castro: „Prez. Kennedy yra šių laikų Batista... Vienas brolis prezidentas, kitas senatorius, trečias teisingumo ministras. Jiegi būtų daugiau brolių, tai visas Vašingtonas būtų jų pilnas“.

Madame Nhu Diem, Vietnamo prez. brolio žmona: „Kodėl budistų šventovės turi būti nepaliečiamos, jeigu jose yra susispietę komunistai geltonose drobėlose? Mes gerbiame religiją, bet kai ji tampa komunizmo įrankiu, ką mes galime tada daryti?“

J. Wintermeyer, buv. Ontario liberalų vadas: „Imigrantai pakeitė mūsų senoviską gyvenimo būdą bei kaikiuriuos papročius. Ir tai yra geriausias dalykas, kurį jie mums galėjo duoti“.

Nikita Chruščiovas, stebėdamasis JAV ambasadoriaus Thompson padovanotu bateriniu laikrodžiu: „Ar tai nėra speciali bomba kapitalistų padaryta komunizmui išsprogdinti? Aš pirmiausia išbandysiu ją ant savo žmonos ir liepsiu jai nešioti“.

Ambasadorius Thompson, jam atsakydamas: „Mums nereikia jokių specialių prietaisų komunizmui sunaikinti. Ilgainiui jis pats taps kapitalizmu“.

Gloria Swanson: „Aš manau, kad neprotinga skustis senatve. Juk kiekvieną kartą, kai esu metais senesnė, visi kiti irgi yra senesni“.

Naujosios valstybės

Čado likviduota opozicija

V. ZALATORIUS

Paskutiniu metu prasidėjo neramumai buvusiose prancūzų kolonijose Afrikoje. Rugsėjo viduryje įvyko perversmas Konge, neseniai buvo suimtas Kamerūno užsienio reikalų ministras, o rugsėjo 17 Cado buvo paskelbtas karo stovis.

Čade jau praeitų metų sausio mėn. prezidentas Pr. Tombalba panaikino visas politines par-

tijas, išskyrus savąją „Čado pažangos sąjungą“. Tuoj po to ši partija laimėjo rinkimus ir vienbalsiai perrinko Tombalbą prezidentu. Buvo priimta nauja konstitucija, kuri valstybės valdymo galia atėmė iš parlamento ir pavedė prezidentui.

Prezidento kova

Ir atrodo, kad po tokio aiškaus „liaudies valios“ parodymo prezidentui turėjo viskas eiti kaip per sviestą. Tačiau taip nebuvo.

Šių metų kovo mėn. prezidentas paleido ir šį naująjį „vienybės“ parlamentą, apkalindamas penkis vadovaujančius politikus perversmo ruošimu. Du iš jų buvo nuteisti mirti, o parlamentas pirm. M. A. Kerimas — kalėti.

Vyriausybė teigė, kad kaltinamieji norėjo sukiršinti mahometonišką Čado šiaurę su nemahometoniškais pietumis, nužudyti prezidentą ir sudaryti „pelno ieškojimų vyriausybę“. Apkalintieji teisme aiškinosi, kad prezidentas neskiria normalios politinės opozicijos nuo sąmokslu. Po teismo sprendimo paskelbimo 60.000 gyv. sostinėje Lamio Forte įvyko demonstracijos, ir po susirėmimų su policija buvo paskelbtas karo stovis.

Prancūzijos prez. De Gaulle, susirūpinęs šia padėtimi, neseniai tarėsi su savo patarėjais, kas daryti. Čados priklauso „Prancūzijos Bendruomenėi“, kurios nariai ūkiškai, politiškai ir kultūriškai artimai bendradarbiauja. Visos buvusios kolonijos gauna iš Prancūzijos ūkinę pagalbą.

Gyventojai ir didysis ežeras

Čadas turi beveik lygiai tiek gyventojų, kiek ir Lietuva, kurie išsiblaškę dvigubai didesniame plote už Prancūziją. Tai viena tipiškausia Afrikos valstybių: jos gyventojai sudarė, juodi kaip anglis, klimatas tropinis, valstybės yra Afrikos viduje. Per prekybos muges čadiečiai dažnai išta to 30 pėdų ilgio smauglių odas ir tos odos išdirbinius.

Bet jie ne vien smauglius gauda ir liūtus medžioja. Pagrindinis Čado eksportas yra medvilnė, kuri auga Sario upės slėnyje ir aplink pelkėtą Čado ežerą, nuo kurio ir pati valstybė vardą gavo. Žodis „Čad“ bornų kalboje reiškia „didelis vandenys“. Čado ežero plotas po liūčių pasidaro toks, kaip visa Lietuva, nors sausų metų sumažėja keturis kartus. Jo pakrantėse veisiasi drambliai, tigras, žirafos, antilopės ir kiti Afrikos dykumų ir džiunglių gyventojai. Tai pats sekiausias iš didžiųjų ežerų pasaulyje, nes giliausia vieta tėra tik 25 pėdos.

Čado kaimynai

Čado kaimynai kitoje pusėje ežero, vakaruose, yra Nigeris, Nigerija ir Kamerūnas, šiaurėje — Libija, rytuose — Sudanas ir pietuose — Centrinė Afrikos Respublika.

Su Centrine Afrikos Respublika, prancūzų Kongu ir Gabonu Čadas nuo 1934 m. sudarė Prancūzų Pusiaujo Afriką iki 1960 m., kai visos šios valstybės gavo nepriklausomybę. Nuo 1910 m. iki 1934 m. Čadas buvo atskira prancūzų kolonija. Prancūzai šias sritis pradėjo kolonizuoti prieš šimtmečio viduryje, 1849 metais įsteigdami dabartinę Gabono sostinę Libervilę.

Ivairūs siuntiniai

i Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu oro paštu siuntinius. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA

Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadienis nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686,

Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA



Calgary bendrojo parodoj lietuvių skyrius

Antibiotikai gelių nektare

Tomsko universiteto (Sibire) docentė N. Kartošova daugelio gelių nektare rado medžiagų, naikinančių ligų mikrobus ir ligas keliančius grybelius (fungus). Tų medžiagų esama meduje, gautame iš gelių nektaro. Iš čia tai ir kyla gydomosios medaus savybės. Medus, sunėstas iš įvairių gelių, skiriasi savo veikimu; pvz., liepniš ir kaštaninis medus, praskies-

tas vandeniu, naikina bakterijas, sukeliančias virškinamojo kanalo ligas; medus iš dobilų naikina bakterijas, sukeliančias pūlinius uždegimus, bet medus iš cukrumų bičių neturi jokių gydomųjų savybių. Lietuvių liaudies medicina, nežinodama nei kas tos bakterijos, ligų sukėlėjos, nei kas tas nektaras, jau seniai medum gydė įvairias ligas.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Mūsų maldos kaip rožės

Buvo tylus rudens vakaras. Aldutės padedama, mamytė baigia tvarkyti vakarienės indus.

— Mamytė, šiandieną seselė mokykloje liepė kalbėti kas vakarą rožinį.

— Gerai, Aldute, mat, dabar spalio mėnuo.

— Kodėl toks keistas pavadinimas „rožinis“?

— Primeną rožes; mes maldomis Marijai įteikiame tartum rožių puokštę.

— Kažin, ar Marijai patinka, kad mes tik kartojame ir kartojame „Sveika Marija“.

— O, taip! Vaikučiai Liurde ir Fatimose Marija pasirodė su rožiniu ir prašė kasdien kalbėti rožinį.

— Kodėl patinka?

— Juk ir tau patinka, kai tave pasveikina gimtadienio ar vardadienio proga. Ar ne?

— O, taip, labai patinka.

— Tai ir mes visi, kalbėdami rožinį sveikiname Mariją, prisimename Jos išgyventus džiaugsmus, skausmus ir garbę.

— Bet man vis paslaptys susimaišo.

— Gerai, vaikeliai, padėsiu kalbėti. Paaukosime rožinio maldas, kad Dievulis greičiau išvadotų mūsų tėvynę Lietuvą su gražiąja sostine Vilniumi.

Motina susimąstiusi nutilo, o Aldutės širdelė džiaugėsi, kad mamytė kartu melsis.

A. Dominaitė

Pupytės nuotykių

Dalia Kvietytė



Jei suvalgysiu špinatus, ar pažaliuosiu? — Ne!

Ar išdygs ragai? — Ne!

Ar išklyps kojos? — Ne!

Tai suvalgysiu!

Ir paukščiai kalba

Labai, labai seniai paukščiai galėjo tarp savęs susikalbėti. Vieną saulėtą dieną ponis lakštingala priskrido prie pono vieversio ir sakė:

— Labas, vieverseli, kur tu skrisi? Gal į Ameriką?

— Ne, ne, aš skrisiu į Lietuvą, ten man laukia ir pievos labiau patinka. Jie labai tinka lizdeliams sukti, — atsakė vieverselis.

— Žinai, kas man patinka? — atsiliepė lakštingala, — vaikučiai. Jie kiekvieną dieną man kasnelį duonos palieka prie mano lizdo. O aš jiems padėkoju gražia dainele arba giesmele.

Paskui vieversys klausia ją: — Ar jau pasirodys ilgai kelionė?

— Taip, aš žadu skristi už savaitės, kai aš užuosiu gerą orą, — atsakė lakštingala.

Tada abudu nuskrido toliau ir pamatė kirmėlę.

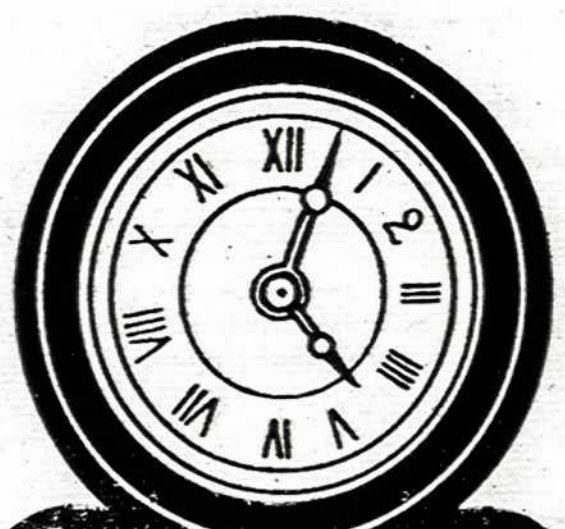
Tai buvo pirmas ir paskutinis kartas, kai aš girdečiau du paukščius šnekančius. Iki šiol jie dar tebesikalba, bet mes negalime jų suprasti.

Audrė Sakalaite, VII skyrius, Hamiltonas

Laikyk žodį — pabrangėsi, Bėmeluodamas — pasenėsi. Išmok darbą — praturtėsi, Tinginiaudamas — supelėsi.

J. Janonis

Keistas laikrodis



Gerai išžiūrėkite į šį laikrodį ir suraskite keturias klaidas ar keistenybes.

1. Skaitmuo „2“ neromėniškas.
2. IV vietoj VI.
3. IX visai nėra.
4. Mažoji rodyklė uždėta ant didžiosios; turėtų būti atvirkščiai.

Vasario 16 gimnazijoj

NEVISI JUOS MATO

Šiuo rašinėliu norėtusi skaitytojus supažindinti su Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje vienu tik kukiui bendradarbiu.

Yra mūsų gimnazijoje kun. J. Dėdinas, baigęs studijas Liuvono-unte. Tik atvykęs gimnazijon, dar nesuvalgiavęs mokiniams, nuejęs bažnyčion, kuri buvo tuščia, teko nueiti matant pirmą kartą gyvenime, jog kunigas kunigui patarnauja Mišioms. Čia prie bažnyčios ir susipažinome.

Užsukęs jo kambarėlin, netoli mokyklos, jautiesi patękęs į nemazą biblioteką, garsų užrašų studiją su keeliais magnetofonais, daugybę juostų, filmų, nuotraukų. Tam kambarys tikrai perankstas.

Perėmęs jo dėstyta biologija, gavau tiek literatūros, paveldus, rinkinių šia tema, jog stebėjau, kaip gali kun. Dėdinas, taip užimtas darbais, visam tam laikui atrasti?

Ypač daug laiko reikalauja mažu, nuosavu rotatorium atspausdinti jo paties kūrybos arba versti „skriptai“ mokiniams. Šiuo metu, galima sakyti, konvejeriniu būdu, kunigas gamina užrašus lietuvių kalbai, matematikai, visuomenės mokslui ir kitiems jo dėstomiems dalykams.

Kai gimnazijoje įvyko pirmasis Vokietijos lietuvių suvažiavimas, visas radijofonikas, kalbų įrašymo į juosteles darbas atliktas kun. D. iniciatyva, didesne dalimi jo aparatais ir medžiagomis. Tas pats buvo ir studijų savaitės metu, kur kalbų, pasakaitų užrašų.

mui buvo sunaudota daugybė nuosavų juostų. Būtų labai gerai, jei kurį pagesnę Amerikos lietuvių organizacija, o gal archyvas, surastų lėšų magnetofono juostoms apmokėti ir perimti saugoti šią daugybę pas kunigą besirandančių dokumentinių įrašų. Tuo būdu sudarytų materialines sąlygas tolimiesiems darbiui šia linkme.

Nemažesnis tempas verda ir fotografavimo, filmavimo srityje. Nėra turbūt didesnių įvykių, kur netauskėtų kunigo foto aparatų užraktai ar nežiūrų filmavimo kamera. Laiks nuo laiko, kunigas iškabina provizoriškus foto stendus iš mokinių, mokyklos, visuomenės gyvenimo. Šiuo metu kunigas su mokyklos mokiniais foto mėgėjais savo iniciatyva „išvirtina mokyklos bokšte“, kur prie šio idomaus, auklėjančio užsiėmimo prisideda eilė moksleivių.

Nemažiau darbštus, su meile atsidavęs taipgi tiesioginiams mokinių mokym darbiui, kun. Dėdinas pasižymi ir pamokų ruošos metu, kuri jam jau eilė metų patinka. Jis stengiasi padėti mokiniams individualiai dirbdamas su silpniausiais popamokiniu metu.

Kun. Dėdinas yra kuklus asprengimė, elgsojone, sieloje. Su senu Volks-wagenu — standart atostogų metu aplanko toli po Europą išlaikytus lietuvių senelius. Gyvendamas netoli vienos tokios jo globotinės Klimavičienės, apie 70 m. amžiaus, senelių namuose Asten, Olandijoje, aplankia. Tik tada supratau, kokį pasiaukojantį

Slapukė ir vanagas

Kartą, rudenio, mamytė pasigedo vienos vištos. Ir vieną ir kitą dieną jos ner ir ner. Pagaliau ji nusprendė, kad ją bus vanagas nunešęs.

Po trijų savaitių, kur buvus kur ne, ateina į kiemą dingusi višta. Visa išsiiputusi, kvakšinti, o apie ją keturiolika mažyčių, geltonų, pūkių viščiukų...

— Ar tu ne kvaiša! — mama net rankomis suplojo. — Kur tu dabar ant žiemos tuos savo vaikus dēsi?

Per porą pirmų savaitių kelių ir nuryko. Paskui oras pasitaisė. Mes visomis priemonėmis stengėmės viščiukus globoti. Nakčiai juos ir į virtuvę susinešdavom.

Ilgiausiai užsiliko viena geltona vištytė. Aš ją labai pamėgau ir pavadinau ją Slapuke. Mat ji buvo slapta išperėta. Ji neužaugo tokia didelė, kaip kad kitos vištos.

Vieną vasarą užsimanė ir Slapukė perėti.

— Eik jau eik, — juokėsi mama. — Kiek tu čia tokia mažutė galėsi išperėti?

Kai aš emiau prašyti ir pati žadėjau padaryti jai gūžtą ir viščiukus globoti — mamytė leido.

Taip jau sėdėjau Slapukę sėdėjo ant gūžtos, kad net reikėdavo ją nukelti paleisinti. Pagaliau ji išperėjo dešimtį viščiukų, ir jie visi buvo mano.

Kartą sėdėjau siuvinėdama kieme, palei sodą, o netoli manęs Slapukė vedžiojo savo vaikus. Ji kapstė žemę ir, radusi skanų trupinėlį, kilnojo jį ir šaukė viščiukus.

Staiga, kaip žaibas iš giedro dangaus, prie jų atsirado vanagas. Aš dar nespėjau suvokti, kas nutiko, o Slapukė jau visomis jėgomis su juo kovėsi. Baisiausiu balsu kriokdama, išskėtais sparnais ji kilo į orą, kabinoi didesniau už save vanagui, nagais į krūtinę, o snapu kirto, kur tik spėjo, kur pataikė. Vanagas tikriausiai, kaip gyvas, to nesitikėjo ir gerokai išsigando. Jis jau nebežiūrėjo, ką pagauti, bet kaip pasprukti. Kai jis vėl pakilo į orą, tai dar kelios Slapukės išpeštos plunksnos pamažu krito žemėn.

Slapukė dar akimirka pašokinėjo ir kaip sustingusi sustojė vietoje. Kieme nebesimatė nei vieno viščiuko — jie visi buvo išsislapstę. Staiga Slapukė kad pasileis rėkdama per kiemą, pro vartus ir į lauką. Aš ją vytis, šaukti, bet ji taip ir nuklė.

Atėjo mamytė ir mudvi sugaudė išsigandusius viščiukus, sudėjom juos į krepšį ir uždengė.

Po kelių valandų Slapukė grįžo, bet buvo pamišusi. Čia ji buvo rami ir tyli, čia karkino, čia šaukė viščiukus, čia vėl mėginavo kažin ką pulti ir lekdavo iš kiemo. Taip buvo keletą dienų. Paskui ji pradėjo rimti, ėmė daugiau ir ilgiau rūpintis savo vaikais ir pagaliau visiškai pasveiko. Tada jau ir man gera pasidare, nes aš labai galėjau iš tos mažos, plunksnos motinaitės.

V. Šmaizienė

Vasaros atostogos

Kai mokykla pasibaigė, aš išvažiavau į stovyklą. Ten aš mokiausi dainuoti, šokti, žaisti lietuviškus žaidimus ir plaukti. Čia aš sutikau daug naujų draugų. Po dviejų savaitių buvo liūdina palikti stovyklą, iš kur aš tiek daug išmokau. Bet aš žinau, kad kiekvienais metais eidama į stovyklą pasidarysiu geresnę ir gerresnę lietuvią.

Aurelija Žemaitaitė, 11 m., Toronto šeštad. mokyklos VI sk. mokinė

Ką mes pergyvenom?

Metus žvilgsnį į prieškarinį Europos žemėlapi atrodytų, kad Lenkija su 33 mil. gyventojų savo sienomis nuo Dauguvos iki Karpatų yra didelė Europos galybė. Lenkai save tokiais ir laikė, su pasididžiavimu vadindami Lenkiją „mocarstwo polskie“, svajodami dar apie tolimesnių savo sienų praplėtimą — nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Tačiau tikrovė buvo visai kita: apvertus jos žemėlapi (šiaurę į pietus) Lenkija atrodė kaip koks paveikluose pašomas lapuotis medis, kurį stipriai papurčius, nubyra nuo jo ne tik visi vaisiai, bet ir pats kamienas lūžta, nes jo vidus buvo išpuvęs.

Tokiai Lenkijai būdingi buvo trys dalykai: 1. lenkų romantizmas, 2. ekonominis gyvenimas, 3. tautybės.

Lenkų romantizmas

Neužtenka pažinti tautą iš jos literatūros, trumpos ekskursijos, kelių pačių apgaulingų diplomatių ar aprašymo enciklopedijoje. Reikia kartu su ja užaugti, išlieti nuo pat mažens ir tos tautos dvasią, sekti jos būdą, valstybės pažangą, pajusti vispasiškai tautos valstybės pulsą. Gimęs ir užaugęs okupuotam Vilniuje, pakankamai per 19 metų pažinau lenkų tautą. Ne tą, kuri save vadindavo „lenkais“ arba „tuteišais“ Vilniaus krašte, kalbėdama lenkišku žargonu (a la Vendžiogala, Kedainiai, Jonava), kuris Varšuvos geležinkelio stotyje buvo vadinamas „litewski“. Ne. Užteko tikrų lenkų kolonistų, užteko jų literatūros — knygų nuo pat pirmos gimnazijos klasės, minėjimų, parodų, sporto. Užteko ir draugų iš Ad. Mickevičiaus, T. Jėzuitų ir kt. gimnazijų, su kurių net tėvais tekdavo arčiau susitikti, išsikalbėti, kartais net gyvenimui tom pačiom bėdom ir nelaimėmis (pvz. pirmosios karo savaitės). Tiesa, lenkų tarpe taip pat buvo (ir dabar, tremtyje, yra) švieslauris ir realiau galvojančių, tačiau labai mažos išimties, nes 95% lenkų tautos gyvena H. Senkevičiaus, Ad. Mickevičiaus ir kt. aprašytai didvyrių žygiams ir laimėjimams, Jogailaičių dinastijos tęsimui, pasikartojančiais „lenkiškais stebuklais“ prie Vyslos. Tad ir lenkišką romantizmą laikau bent

15% Lenkijos žlugimo kaltininku.

Ekonominis gyvenimas

Lenkija, kaip ir Lietuva, žemės ūkio kraštas. Mūsų valstybė nuo pat nepriklausomybės atgavimo pradėjo judinti žemės reformos klausimą, puikiai jį išsprendė 1922 m. Priešingai Lenkijai. Tiesa, žeme buvo apdovanoti legijonieriai, ir tai daugiausiai mažųjų gyvenamose srityse. Tačiau didžiuliai dvarai su kunigaikščių titulais, „aristokratais“ (turtingas lenkas, be jokio titulo, mėgdavo būti vadinamas „aristokratu“), buvo palikti su tūkstančiais hektarų dirbamos žemės ir tiek pat miško. O šalia jo... septynių šeimos asmenų „ūkininkas“ vargavo prie lūšnelės ir dviejų hektarų! Žemės reforma (dar nevisiškai „išganymas“ Lenkijai) būtų pasitarus Lenkijos gerovės pakėlimui, nes jos buvusioji pramonė (žibalas, anglis, druska) dar ne dominavo viso Lenkijos ekonominiame gyvenime. Tiesa, berods 1930 m., lenkai užplanavo pramonės sritį (Centralny Okręg Przemyslowy — centrinių pramonės apygardą), panašią Ruhr kraštui, tačiau ji buvo pradėjusi stadijoje ir prieš pat karo pradžią didelio vaidmens Lenkijos ekonominiame gyvenime nevaicino. COP reikalingas buvo svetimo kapitalo, planingų, svetimų rankų. Prasidėjusi pasaulinė krizė automatiškai

ištrynė betkokias lenkiškas iliuzijas į JAV, Britanijos ar Prancūzijos finansinę paramą.

Tautybės

Apie pusę Lenkijos gyventojų sudarė nelenkai: beveik 5 milijonai ukrainiečių, 3,5 mil. gudų, 2,5 mil. žydų, 2,5 mil. vokiečių, 600.000 lietuvių ir kt. Taigi, Lenkija nebuvo vienalytė tauta, nes beveik 40% gyventojų sudarė mažumos, kurstomos Lenkijos kaimynų — priešų (Sov. Sąjungos, Vokietijos, Lietuvos) įvairiais kanalais, įvairiom priemonėmis.

Atlaikyti tokiam spaudimui reikėjo panaudoti policinės priemonės, laikyti stiprų administracinį aparatą ir kariuomenę. O visa tai pareikalavo didelių biudžetinių išlaidų iš silpnai ekonomiškai gyvenančios valstybės.

Nekalbėsim čia apie vokiečius, gudus ar ukrainiečius. Trumpai stabtelėsim tik prie okupuotosios Lietuvos dalies — Vilniaus krašto ir jo lietuvių.

Lietuvių kovos

Oficialūs Lenkijos šaltiniai ir 1930 m. Lenkijos gyventojų surašymas parodė, kad prieškarinėje senosiose gyventojų tik 85.000 lietuvių, 1.413 pačiame Vilniuje. Tačiau sakoma, kad statistika yra maža, vidutinė ir didelė... melagystė. Panašiai galima pasakyti ir apie Lenkijos statistiką lietuvių atžvilgiu: kokių būdu lenkai

K. BARONAS

„surado“ tik 85.000 lietuvių, jeigu didžiausioji priespaudoji, t.y. 1925-1927 m. vien tik mokyklos suolose sėdėjo beveik 11.000 mokinių lietuviškosios pradžios mokyklose, gimnazijose, mokytojų seminarijose ar vakariniuose kursuose? Labai paprastai, nes dar ir šiandien prisimenu „surašymo“ kelius ir tikslus — padaryti ju „mocarstą“ lenkiška vien tik teroro ar apgaulės pagalba. Be jokio tautybės atskleidimo paprastai šeimos buvo užrašomos „narodovos polska“. Tą jie pvz. yra darę su dauguma lietuvių Vilniuje grąsindami net pašalinimu iš darbo. Niekuomet neužmiršiu čia mano tėvo griežto protesto, be jokio kompromiso, nors ir neteko darbo miesto savivaldybėje...

O grynai lietuvių apgyvendintose vietovėse šis gyventojų „surašymas“ buvo dar labiau suprasstas, atliekant jį viršaičio ar storastos įstaigoje, užpildant visus duomenis iš turimų knygų, o tautybės klausimą išsprendžiant lenkams pageidaujama linkme, net ir sulenkiant pavardę, padarant pvz. iš Galatilio (atsiprasau) Golotylec! Jokių apeliacijų ar protesto nemėgink kelti, nes atsiradavo policininkas ir protokolus už... nepirštą šunį, nedaryta „būdelė“ ar atsinešta šaką iš valdiškos miško.

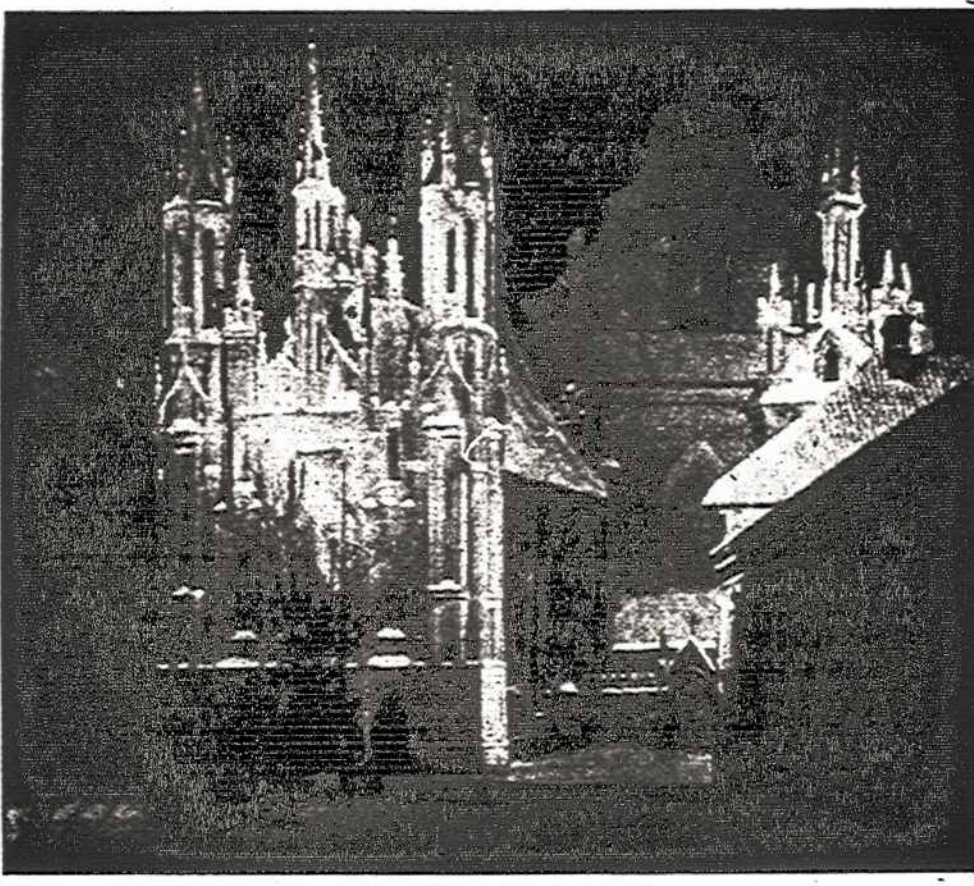
Maža Lietuva — didelė atrama

Deja, kiekvienas veiksmas turi atateiksmę ir labai dažnai dar stipresnį. Panašiai buvo ir su Vilniaus krašto lietuviams. Negalėčiau tvirtinti, ar okupuotosios dalies tautiečiai galėtų vesti tokią stiprią tautinę kovą, neturėdami užnugario, lenkų vad. „Litwy kowienskiej“. Taip, mažytė Lietuva, tačiau kiek jėgų, kiek dvasinės stiprybės ji davė vilniečiui lietuviui — sunku būtų žodžiais šiandien išreikšti: čia priespauda — ten laisvė, ten ir radijo bangomis skamba lietuviška muzika ir daina — čia ji tramdoma, persekiuojama, ten lietuviška spauda — čia cenzūros konfiskuojama, ten — sava kariuomenė, policija, savi lietuviški užrašai... Lyg ta pažadėtoji žemė, kuri pavergtam broliui atrodė visiškai kitokia, svajinga, taip artima! Laisvės troškimas ir jos siekimas buvo Vilniaus lietuvių vienintelis tikslas. Gal todėl ir laisvosios Lietuvos brolių vilnietis dažnai yra nesuprastas, pavadinamas keistuoliu užmirštant, kad Z šeimos narys yra žuvis lenkų kalėjime, sušaudytas už šnipinėjimą Lietuvai ar perėjęs administracinę sieną, nešdamas iš neprikli. Lietuvos pūndus lietuviškos spaudos ir vėliau iškustas, mušamas ir tardomas lenkų policininkų... Gal...

Bet juk ir tarp žvėrių ir paukščių vyksta kova už būvį. Silpnėsi žūna, stipresni gyvena. Kovą ne už geresnį ar skanesnį duonos kąsnį, šiltesnį guolį vedė Vilniaus krašto lietuvis. Ne! Jo tikslas buvo susijungimas su neprikli. Lietuva, išlaikymas lietuviškos kalbos, lietuviškos kultūros, lietuviškų papročių. Lenkai tai žinojo, panaudodami įvairiausias represijas, ypač vaivados Bocianskio laikais (antras Muravjovas), kai beveik visas lietuviškas organizacinis gyvenimas buvo sulauklytas.

Bet lietuvis ir čia surado išeitį ir savo kalbos, savo tautybės neįsisidavę, viltingom akim žiūrėdamas virš demarkacinės linijos, atžymėtos ne prieštakiniais paubūklais, tvirtovėm ar spygliuotom vieliom, bet tik šiaudinėm gairėm. Ir jis tikėjo, kad vieną dieną jos bus lietuviškų rankų nukeltos, sujungiant amžiniais ryšiais Vilniaus kraštą ir Lietuvos sostinę su visų mūsų Motina — Lietuva.

Tamsūs debesys pradėjo slinkti virš Europos. (b. d.)



Gražioji šv. Onos bažnyčia Vilniuje.

Ir mažieji turi svorį.

J. GRIKIS

Kai perskaitome kokį istorijos veikalą, ne tik sužinome, kas yra įvykis, bet ir kodėl tai įvyko.

Visai kitaip, kai atsiverčiam laikraštį ar klausomės radijo pranešimų. Čia kalba sukausi tik apie įvykius. Atrodo, jog niekam nėra nerūpi tu įvykių saknys.

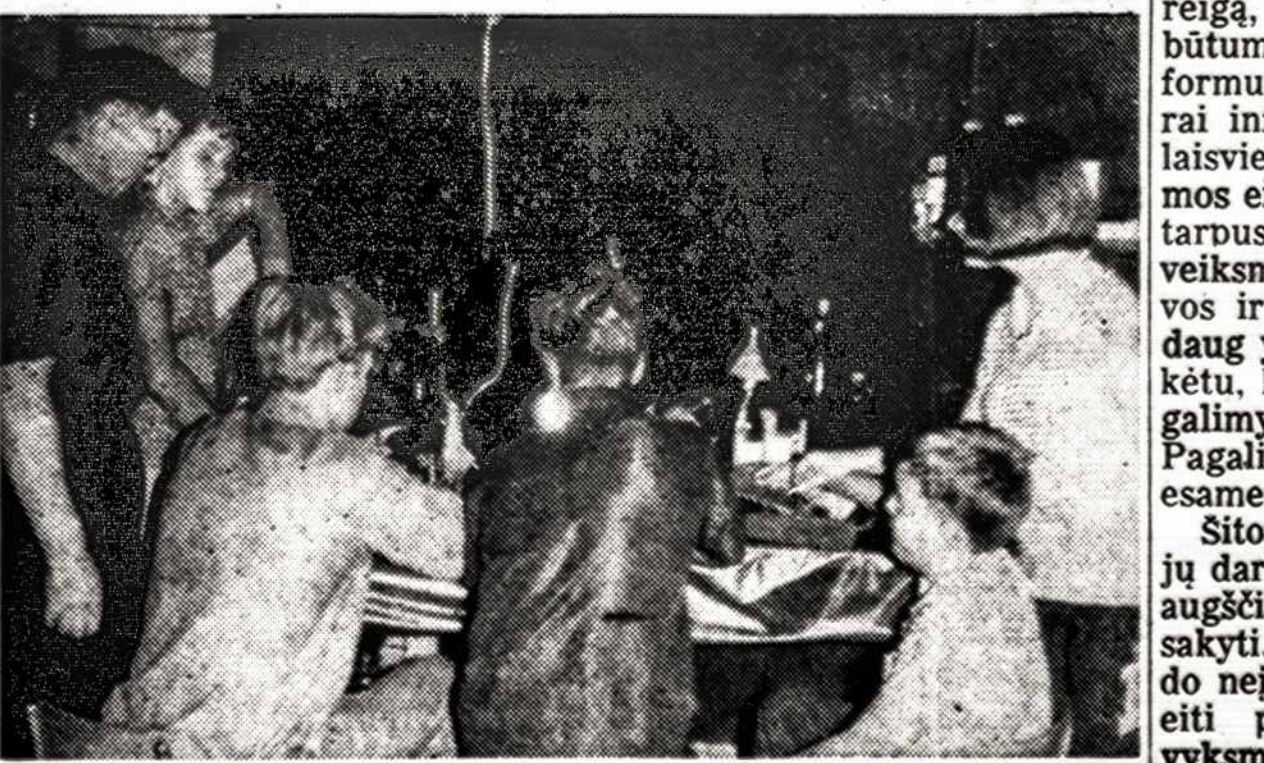
Delto dar nereikėtų manyti, jog tik mokslininkams priežastys rūpi, o plačiajai visuomenei — tik takti sensacijos. Lygiai būtų neteisinga tvirtinti, jog istorikai visuoamet rimtėsi ir gilesni, negu laikraštininkai. Ir vis dėlto lieka faktas, jog diena iš dienos esame užverčiami įvykių gausa, tuo tarpu mažai kas stengiasi patenkinti mūsų troškulį sužinoti, kas už visų tų įvykių ar jų sukeltojo triukšmo iš tikrųjų slepiasi. Toks priekaištas ne paskutinėje vietoje galioja, kai paliečiame aktualius pasaulines politikos klausimus.

Čia susiduriame ne su istorine praeitimi, kurios jau nebegalima pakeisti, kad ir kaip būtų klautojami jos šaltiniai ar eigos nupasakojimas. Betkokia kalba apie dabarties vyksmą — tai jau dalyvavimas jo sprendime. Ir kol dar viskas tebevyko ore, tol pagrindiniai veikėjai stengiasi savo tikrųjų planų ir užmačių neatskleisti. Net visai samoningai propagandos dūmų uždangomis pridengiami veiksmai ir ėjimai, kurie gamina įvykius.

viškai visuomenei. Be to, ir miškininkystė, matyt, majorui prie širdies.

Per vasaros atostogas parko takai apželia, piešose sugula peraugusi žolė, majoro įrengta skautų aikštelė apaugo piktole. Norėtusi palinkėti maj. J. Černiui ir toliau geros sveikatos, kad galėtų savo rankomis puošti lietuviškąją aplinką bei atlikti vertingą darbą mums visiems, kurį ne visi galbūt pastebi. A. Viluckis.

Vasario 16 gimnazijos gamtos-geografijos mokytojas



Vasario 16 gimnazijos mokinių grupė su mokytoju kun. J. Dėdiniu (stovi kairėje) naujai įrengiamojo laboratorijos pilies bokšte.

Mielus ateitininkus

ELENA ir KAZIMIERA GUDINSKUS,

visus gimines bei artimuosius, jų brangiam tėveliui ir uošviui mirus, nuoširdžiausiai užjaučiame —

Hamiltono sendraugiai ateitininkai

Mieląją STEFANIJA BUBELIENĘ

ir artimuosius,

jos mylimam Tėveliui mirus, skausmo valandoje užjaučiame —

N. ir Z. Dabrowski

Inž. PRANA ir LEONA RAZGAICIUS,

V. JURGULIENĘ ir jos dukrą,

mirus a.a. jų Tėveliui ir Seneliui Lietuvoje,

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdi —

K. Mickus

Lietuvių pasaulyje

CEMENTINIAI KRYŽIAI

Komunistinė spauda nepatenkinta Margirio pilkaišio papėdėje prisiliejęs Pivasiūnų miesteliu ir jo apylinkėmis. Komunistų nuotakas čia druska aktyvi religinė dvasia, gyventojų pamaldumas, gausūs atliadai. Kaltė vertinama klebonui Juozui Andriukoniui ir naujai įsventintam kunigui Stasiui Stankevičiui. Religinę tėvai vaikams neleidžia įstoti į komjaunimo organizaciją. Vlada ir Juozas Juncėvičiai savo namo kieme lipo cementinius kryžius, kurie pasiekia Vievį ir Vareną ir vietoj komunistinių cemento gabalų pagerbia mirusiųjų atminimą. Pivasiūnų kokių gyvenimu. Tačiau ir Vilniuje ir Kaune juos apsiėjo partijos pareigūnai, vykdomųjų komitetų pirmininkai, žurnalistai, rašytojų sąjungos nariai. Prižiūrimi komunistinių palydovų, jie buvo susitikę su Vilniaus, Kauno ir Telšių katalikų dvasiškios atstovais. Nesunku spręsti, ko verti yra tokie pasitaikymai, kai kiekvienas dvasiškių žodį seka "vyresniojo brolio" ausys.

ROKISKIO PRAMONĖ
Pramonės imonės koncentruojamos Rokiskio pietiniame pakraštyje. Baigta statyti vėsių saugykla — šaldytuvas, atliekams paskutiniui mūrijimui darbai konservų fabrikui. Darbo normos viršija mūrininkai A. Kadžiūnas, A. Galvydis, betonuotojai J. Partuškis ir V. Puteikis. Baigiamas rūšio žemės ūkio mašinų gamyklos antrasis skyrius. Į planus įtraukta nauja peleninė — surių gamykla ir kombinuotų pašarų fabrikas.

"PAŽANGIEJI" LIETUVOJE
Lietuvoje lankėsi Urugvajaus "pažangieji" lietuviai: Petras Sadauskas, Jieva Sadauskienė, Stasė Petkevičienė, Michalina Viršaitė, Paulina Kiselaušienė, Juozas Apanavičius, Emilija Kazlauskienė, Juozas Vitkauskas, Liucija Revuckienė, Kazimieras Kasiene, Antanas Vėlyvis ir Antanas Jankauskas. Pagal komunistinę tradiciją, jie buvo priversti parašyti bendrą padėkos laišką "Tiesai". Džiaugiasi, kad turėjo progos paliekti Lietuvos kurortuose, pasigrožinti Lietuvos laimėjimais. Tačiau dabartiniame Lietuvos gyvenime jie išsidėlo radę ir šokių tokių sunkumų: "Buvo sunkumų — apie tai mums atvirai kalbėjo — yra ir šiandien. Sunku per kelerius metus išstatyti naujus miestus ir kaimus, bet dar sunkiau per tą laiką persiaukėti senosios kartos žmogui, įsitikinti socializmo pranašumų..."

AUKSINĖS VESTUVĖS
Aukšines vestuves komunistinėje dvasioje atšventė "Aleksandravo" kolchozo kolchozininkai Grasilas ir Povilas Norkai. Kolchozo automobilis jie buvo nuvežę į Plungės metrikacijos biurą užregistruoti... aukšinių vestuvių. Ties biuro durimis juos pasitiko komunistinis dūdų orkestras. Sveikinimo kalbas pasakė vykdomojo komiteto pirm. pavad. V. Motuzas, kolchozo pirm. K. Mikalauskas, iškė-

damas lazdą, kaklaraistį ir gintarinis karolių. Kolchozo komjaunniukų varė su sukaktuvinkais sveikino šios orkestracijos sek. Iva Pociūtė. Žurnalas "Svyrtys" džiugina: "Daug džiaugsmo, nuostabaus juoko buvo aukšines vestuvėse..." Ir dar daugiau komunistinės propagandos...

LENTOS IS KARELIJOS
Užsakė klaidpėdėčiai 400 kg. amoniako, gavo visą toną. Užplanavo 70 kg. peroksidą, atgabenta buvo 600 kg. dar lūdnės istorija su miško medžiaga. Užsakė klaidpėdėčiai 50 kub. metrų rastų statyboms, išsiųpė lentas ir jas patenkinti saulės atkaičioje džiūvina. Staiga atėjo lentos iš Karelijos — 300 kubų išpūstų lentų. Statybos kombinatas samdė sunkvežimius, darbo neturintius gaisrininkus, kol pavyko lentas sukrauti į vagonus. Nereikalingų Karelijos lentų operacija kombinatui kainavo \$3.000 rb.

VILNIUJE PRADĖTA FILMUOTI
komedija "Karas atidedamas iki ryt-dienos". Turinį parašė I. Rud-Gierowski, o režisiorus yra Kanowicz. Toje komedijoje atvaizduojamas "supuvas" buržuazinis gyvenimas prieškarinėje Lietuvoje, kurioje nei autorius, nei direktorius niekad nebuvo.

SUTARTIS IR J. PALECKIS
SSSR Aukščiausios tarybos prezidiumui ratifikuojant atominių bandymų sutartį, žodis tarė ir J. Paleckis: "Tarybiniai žmonės nesistebėjo, jog saulėje senatorių Jungtinės valstijos visomis jėgomis ir priemonėmis mėgino sužlugdyti Maskvos sutarties ratifikaciją. Tarybiniai žmonių veikėjų Prancūzijoje ir Bonoje pažiūra į sutartį..." Sunku patikėti, bet, atrodo, buvęs žurnalistas J. Paleckis prisiminė Sov. Sąjungos su Lietuva pasirašytą sutartį ir rašalo nevertą jų likimą... Apibūrė komunistinę Kiniją, kad ji nesutinkanti sutarties pasirašyti, nors socializmas ir humanizmas esančios neatkirtamos sąvokos.

MISKU GAIŠRAI
I Drukių mėsų atvyksta daug grybautojų. Del jų neatsargumo su ugnimi Drukių pradžioje kamuoti mėsų gaisrai. Didesnių gaisrų turėta Merkėnės girininkijoje. Liepsnos buvo pasiekusios Norulių kaimą, kur nepavyko išgelbėti valstybinio ūkio darbininkų Jezukevičiaus ir Čapliko namų. Iš jų teliko pelenai. Daug gaisrų buvo ir Druksininkų miškuose. Čia rimtame pavojuje buvo atsidūrę keli kaimai. Didžioji grybautojų dalis gaisro atvejų skuba namo ir atsisako padėti gaisrą užgesinti.

ABONENTŲ KNYGA
Telšių miesto ir rajono telefono abonentų sąrašą paruošė linksmų plaucių vyruklai. Kai šaukiesi greitosios pagalbos, atsiliepa gyvulių paruošų kontora. Skambini kraštotyros muzėjui, atsako karinis komisariatas. Kai gandro vizito laukianti moteris mėgina susirūti su gimdymo namais, patarnauti siūlosi girininkija. Pagal šią abonentų knygą, Liaudies teatras yra Liaudies teismo žinioje, milicijos skyriuje esanti įsteigta milų apdirbimo imonė ir t.t. —vkt—

PAGERBTUVINĖS IŠKILMĖS.

Mons. J. Tadarauko pagerbtuvės paaugstinimo ir 50 metų sukakties proga buvo surengtos rugsėjo 29 d. specialaus komiteto, kuriam pirmininkavo inž. Kšivickas. Iškilmingas pamaldas laikė pats sukaktuvinkas, asistuojamas kelių kunigų. Pamoksla pasakė mons. J. Balkūnas, išskeldamas sukaktuvinko nuopelnus organizuojant Hamiltono lietuvių parapiją ir besidarbuojant kitose srityse. Per pamaldas giedojo sol. V. Verikaitis vad. parapijos choras, o solo — V. Ziemelytė ir V. Verikaitis. Buvo matyti ateitininkų ir skautų vėliavos, visa eilė kunigų iš JAV ir Kanados. Po pamaldų buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Kolumbo vyčių salėje įvyko pagerbtuvinis banketas, kuriam vadovavo inž. Kšivickas. Didžiulė salė buvo pilnutėlė viešnių bei svečių iš vietinio Hamiltono, Toronto, Niagaros pusiasalio, Čikagos, Detroito ir kt. Pagrindinių pagerbtuvinių banketo kalbėtojų buvo ped. Ant. Rinkūnas iš Toronto. Jis išsamiai nupasakojo

mons. J. Tadarauko biografiją, veiklą, būdą ir nuveiktus darbus įvairiose srityse. Kalbėjo ir mons. J. Balkūnas, išskeldamas lietuvių kunigų vaidmenį Lietuvos gyvenime. Sveikinimo kalbos, kaikurios gana ilgos, buvo labai gausios. Žodžių sveikino gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, Kunigų Vienyb. vad. T. B. Mikalauskas, OFM, kun. prof. Barr-Bogušas, dr. P. Ancevičius, kun. dr. Ign. Urbonas, V. Skrinškas (iteikė skautų dovaną — liet. stiliaus drožinį), dr. Ant. Pacevičius, kun. A. Spurgis, — "Draugo" adm., J. Mikšys, Mrs. Hyder — radijo komentatorė, ir Kl. Prielgauskas. Buvo perskaityta ir visa eilė sveikinimų raštu bei telegramomis. Visiems nuosirdžiu žodžių padėjo sukaktuvinkas.

Meninėje dalyje, kuriai vadovavo sol. V. Verikaitis, pasirodė salė buvo pilnutėlė viešnių bei svečių. Akordeonu talentingai pargrojo V. Babecko mokinius Beniusis, jun., o pianinu — Klevaitė. Sol. J. Liustikaitė padainavo dvi rinktines dainas, taip pat — sol. V. Ziemelytė ir V. Verikaitis. Ido-

mausi buvo duetai. Ištrauką iš St. Simkaus operos "Išeivis" padainavo sol. J. Liustikaitė ir sol. V. Verikaitis; "Oi, berneli vien-turi", — sol. V. Ziemelytė ir V. Verikaitis. Pastarasis duetas buvo humoristiškas, ir susilaukė daugiausia katučių. Visiem akomponavo ir bažnyčioj ir salėje iš-tvermingasis muz. St. Gailevičius. Iškilmės, prasidėjusios 4 val. p.p. baigėsi pakilioj nuotaikoj apie 9.30 v.v. By.

SALPOS KOMITETAS buvo susirinkęs pirmą posėdžio rugsėjo 19 d. A. ir Z. Pulianauskų namuose. Visas posėdžio laikas buvo skirtas lėšų telkimo šaltiniams įsieti. Numatė praveisti metinį lėšų telkimo vaju metu spalio 15 d. iki lapkričio 30 dienos. Tautiečiai, kviečiami vajuos dalininkais, prašomi neatšaukti.

Vajaus užbaigimo proga, lapkričio 30 d., šeštadienį, Knights of Columbus salėje, 222 Queenston Rd., rengiami šokiai su įdomia menine dalimi. Šokiams gros Vyt. Babecko vedamas orkestras. Veiks bufetas. Pradžią 7 val. v. Jėjimas — \$1 ir 50 c.; moksleiviai ir stud. \$1. Komitetas prašo nuosirdžios paramos vajaus metu, kviečia ir laukia gausaus visuomenės atsilankymo į parengimus. Tai viskas savo broliui bei sesei paremti atsidūrusiems varge. Z. P.

"GATVĖS VAIKAS" atvyksta spalio 19 d., šeštadienį. Vaidina Detroito dramos teatras. Po vaidinimo šokiai. Salpos Fondo komitetas kviečia visus gausiai dalyvauti šiame parengime. Vieta: 1406 Barton St., E., pradžia — punktualiai 6.30 val. vak.

SALPOS FONDO komitetas renka vartotus drabužius, kurie bus persiųti Suvalkų trikampio lietuviams. Jų turintieji prašomi atvežti į šias vietas: M. Tumaiteienė, 164 Stanton Ave., tel. JA 9-3207, M. Kežinaitė, 124 Gladstone Ave., tel. JA 9-9441; arba pas-kambinkite šioms komiteto nariams, ir drabužiai bus paimti iš namų: L. Klevas, tel. JA 8-1327; J. Pleinys, tel. 52-74876.

IRENA GARBOŠAITĖ, mokytoja, iš-kelerius metus Hamiltone ir Toronto pradėjusi mokyklose, grįžo į Hamiltoną ir McMaster unte pradėjo studijuoti kalbas.

MIRĖ A. PRANAS GUDINSKAS, 82 m. amžiaus. Velionis prieš porą savaitę, susilpnėjęs sveikatai, buvo paguldytas Sv. Juozapo ligoninėje. Spalio 1 d. sustojo, plakusi širdis. A. Pranas paliko nuliūdime žmoną Oną Patlabaitę — Gudinskiene, keturias dukteris, keturis sūnus, 18 anūkų ir vieną proanukę. Daugeliui žmonių dalyvaujant, iškilmingai palaidotas šeštadienį, spalio 5 d. iš Aušros Vartų parapijos Sv. Jono kapinėse. J.P.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 129 savaitę vėl buvo didžiojo Toronto ženklo. 6 tontoniškai lietuvių prisidėjo po \$100 ir vajaus rezultatai pakėlė iki \$124.400. Ištvėrimasis mūsų visuomenininkas ir ilgametis lietuviškos radijo programos vedėjas J. R. Simanavičius iteikė \$100 čekį. Stambus Toronto lietuvis simonininkas ir vienintelis Kanadoje tūkstantių aukų mecenatas ("Draugo" literatūros premijai ir kitiems) iteikė LN simtine. Ilgametis prekybininkas J. Berzinskas inėse irgi simtą dolerių. Po simtine pažadėjo P. Gečas, V. Laumariavičius ir J. Žiūrinškas. Priimkite gerieji Toronto lietuvių, LN v-bos ir visų narių gražiausią padėką!

Atskirą padėką reiškiamė P. Gečiui už suteiktą St. Bakšiui nakvynę ir nuosirdžiu priėmimą. Liet. Namai per rugsėjo mėn. gavo \$800, neskaitant pažadų. Sk. St.

St. Catharines, Ont.

PARAPIJOS SVENTĖS PROGRAMOS IR LAIKAS. — Ši parapijos šventė siekia išvengti visų didesnių parengimų ydos — programos užtesimo. Galutinai paaiškėjus "Dainavos" ansamblio programai, atrodo, gali tecti sutrumpinti mūsų vietinę programą, išskiriant tautinių šokių pasirodymą. Toronto ir Hamiltono tautinių šokių grupės yra vistiek maloniai prašomos dalyvauti mūsų parapijos šventėje.

Taip pat jau susitarta su KLB taryba, jog šeštadienio popietinė sesija — paskaita baigsis bent pusę valandos prieš koncertą, nes programa bus pradėta tvirtai punktualiai 6 val. vakaro. Po gen. konsulo dr. J. Žmuidzino įvadinio žodžio jokių kalbų nebus nei lietuvių nei anglų kalba.

Tuo būdu siekiama atsistoti visų pageidaujamuose rėmuse. Tikėkimės, tikrai pasiseks.

Sventei rengti komitetas

SUSIRINKIMAS. — KLB St. Catharines apyl. valdyba spalio 27 d., 11 val. Tėvų pranciškonų salėje šaukia metinį narių susirinkimą. Darbotvarkėje: 1. Susirinkimo atidarymas. 2. Pirmininko rinkimas. 3. Praeito s-mo protokolo skaitymas. 4. Valdybos pranešimas.

5. Išdinkno pranešimas. 6. Salpos k-to pranešimas. 7. Revizijos k-to pranešimas. 8. Valdybos rinkimas. 9. Revizijos k-to rinkimas. 10. Klausimai ir sumanymai. 11. Susirinkimo uždarymas.

Nesusidarius kvorumui, už valandos šaukiamas antras susirinkimas, kuris skaitysis teisėtai. B-nės valdyba

VILNIEČIŲ SUSIRINKIMAS. — Spalio 20 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Jono Lelevičiaus bute, 18 Elberta St., St. Catharines, Ont., šiuo metu nepaprasto istorinio įvykio informavimui ir diskusijoms šaukiamas VKLS šokys narių susirinkimas. Kartu bus aptarti ir vietos tolimesni veiklos užplanavimai.

Skyriaus valdyba

SUDBURY, Ont.

PASKYRĖ STIPENDIJAS. — INCO imonės vadovybė šiemet paskyrė 8 stipendijas po \$5000 metams savo darbininkų vaikams. Stipendijas paskirs 4 metų studijoms un-uose. Be to, įvairioms išlaidoms tie stipendininkai kasmet gaus po \$300 ir dar \$500 su studijomis susijusiems reikalams.

WELLAND, Ont.

ISVYKO "PELĖDOS" RED. K. ŽUKAUSKAS. — Welland lietuvių kolonija sumažėjo jau keliom šeimom. Ankščiau išvyko: A. Kalvaitis, P. Neidukševičius, St. Lekavičienė, o dabar J. ir K. Žukauskai; visi į JAV, iškyrus S. Lekavičienę. K. Žukauskas, baigęs braižybos mokyklą, pasiteiravo darbo JAV ir gana greitai gavo. J. Žukauskienė dirbo Port Colborne ligoninėje kaip gail. sesuo. Abu išvyko į Kaliforniją. Wellande jiedu dalyvavo visuomeninėje veikloje, įsteigė tautininkų skyrių ir leido bei redagavo humoro laikraštį "Pelėda", kuris tikru humoru nepasipyzė. Iš parengimų pelno remdavo skautų veiklą, šėdant, mokyklą, vaikų egltę, prof. Stp. Kairį ir kt. Dalyvavo Bendruomenės veikloje, priklausė SLA 72 kuopai. Kor.

VISKANTŲ IKURTUVĖS. — Savi-ninkams Viskantams nieko nežinant buvo suruoštos sptos ikurtuvės rugs. 21 d. Iš 40 Welland liet. šeimų susirinko 50 asmenų, jų tarpe Tėvai pranciškonai — T. Barnabas ir T. Vytautas. Ta proga p. Viskantams buvo iteikta vertingų dovanų. Rytuoju dieną jie visus dalyvius puikiai pavaišino.

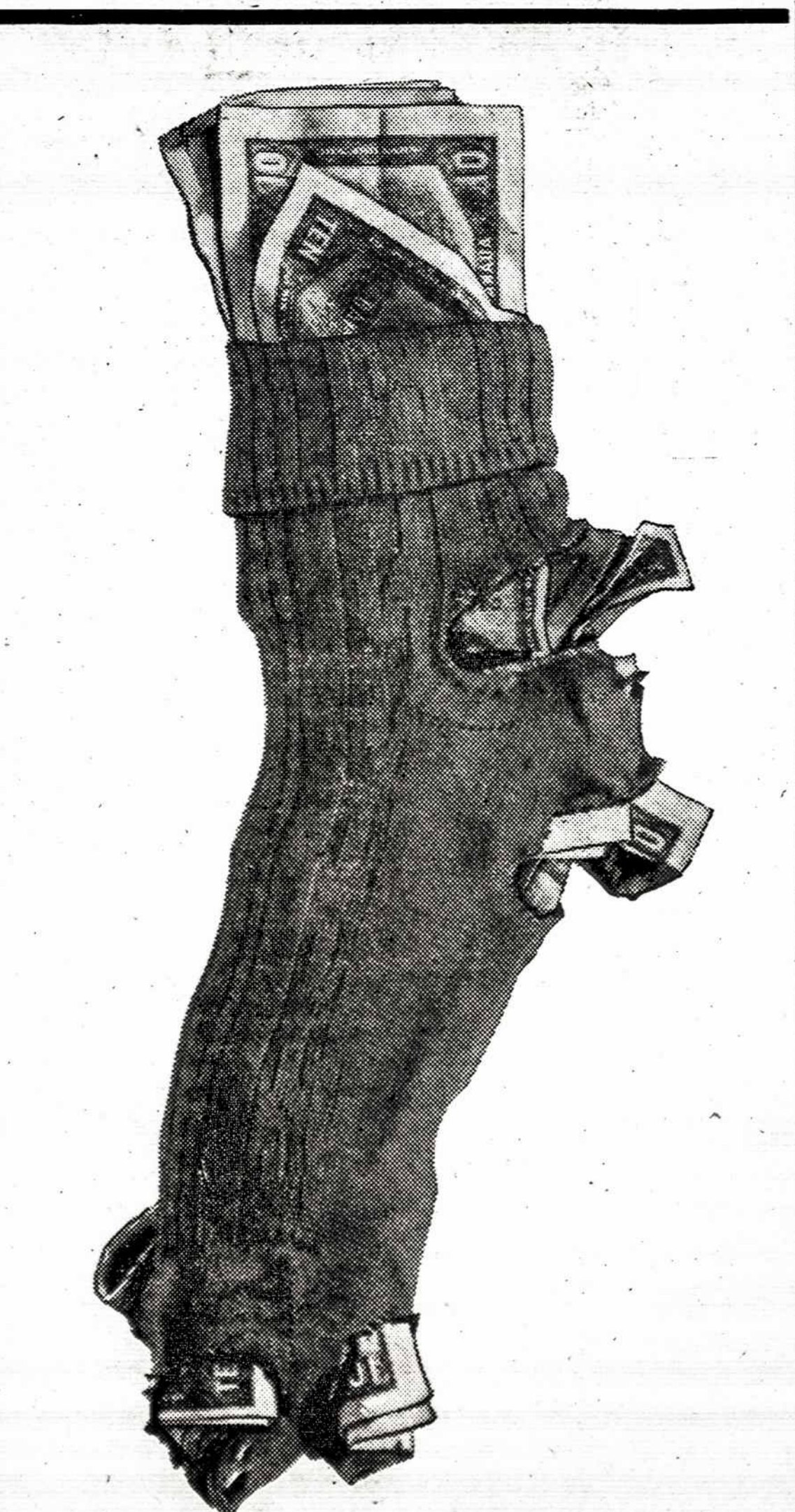
Prisimintina, kad p. Viskantai yra veikėję. Vokietijoje jis, kaip muzikas, organizavo lietuvių pasirodymus amerikiečiams ir kitiems svetimaučiams. Dalyvis

Iš Vokietijos jie emigravo į Venezuėlą, kur įsigijo kukurūzams malti malūną ir pieninę. Prasidėjus Venezuėloje Kubos komunistų infiltracijai, p. Viskantai nutarė, kad ten ateityje gali būti nesaugu, ir nutarė persikelti į Kanadą.

Atvykę į Kanadą, jie nusipirko ūkį netoli Niagara Falls, bandė verstis pieno ūkiu. Patyrė, kad tas verslas nėra labai pelningas, pardavė jį ir perkio pieninę Smithville. Čia emė gaminti sūrus ir sviestą. Si verslo sritis pasi-rūdė neblogo. Pasitaikius progai, nu-pirko Forks Road Creamery, kur per-kėlė mašinineriją iš Smithvilles ir prap-lėtė mieną imonę.

Dabar jie puikiai verčiasi. Jų gamy-bos sūriai plačiai žinomi ne tik lietu-viams, bet ir svetimaučiams. Jų gami-namas sviestas visas yra pakeltas į pirmą rūši.

Noretęsi palinkėti p. Viskantams ir toliau eiti lietuvišku keliu, o sūnui sėkmingai baigti mokslius. Dalyvis



Šiais metais atidėk kiek pinigų į šalį, įsigydamas 1963 m. Kanados Taupymo Lakštus. Pirk juos b a n k e, kuriame patirsi skirtingą žmonių patarnavimą.

THE TORONTO-DOMINION BANK

NAUJAI ATIDARYTA

lietuviška stalių dirbtuvė

ARO

Iruošiame krautuves, restoranus, įstaigas, grožio salonus, sumoderniname virtuves ir atliekame įvairius kitus namų remontus.

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

425 JANE ST., TORONTO • RO. 9-9647

Res. TEL. LE. 6-5363 — Res. TEL. RO. 3-2032
K. STRIAUPIS P. JONIKIS

mai ir mišios. Ekstra nuvykau į Kauną gaidų ir, atsivėjęs Naująją giesmyną ir kažkokias lotyniškas mišias, išmokiau chorą giedoti. O gi per metus maldos keičiasi pagal sezoną, tai teko mokytis ir Kalėdų, ir Gavenios, ir Vėlykų giesmes ir maldas, teko vesti "stacijas". Tai būdavo taip, kad, išėję su žmona iš ryto anksti, namo sugrįždavome tikėtai vėlai vakare, jau po mišparų ir paskutinės karunkos..."

SEPTYNIOS RAUDONOS IR VIE-NAS PUSRAUDONIS iš Bostono ir apylinkių šią vasarą lankėsi okup. Lietuvoje. Jos pasakoja, kaip social ir linksmai dabar gyvena žmonės Lietuvoje ir kaip visur gražiai juos priėmė. Net vienos brolių, po dešimties metų grįžęs iš Sibiro, taip pat esąs bolševikų tarpe labai "patenkintas". Jos dar ketina važiuoti į 1965 m. pavergtoje Lietuvoje ruošiamą dainų šventę. Taip atrodė gyvenimas dabartinėje Lietuvoje, žiūrint į jį pro raudonus akinus...

J. CICEŅAS savo atostoginių ekskursijų užrašuose primena vokiečių okupaciją Vilniuje. Esą, nacių nirsta Vilniaus geležinkelio stotyje. Mat, kažkas nukniakėjo jo lagaminukui. Ir guodžia jį geležinkelio tarnautojas: "Tau dar netaip blogai. Ana, aš buvau Reich. Lagaminą palikau stoties apsaugos skyriui. Grįžti iš miesto, ir — nei lagaminu, nei stoties..."

J. STUKAS praneša, kad pasaulinės parodos komisaras Robert Moses leido lietuviams pastatyti kryžį, kuris paliks ir po parodos naujai padarytame parke.

Argentina

ARGENTINOJE pradėjo veikti antroji lietuviška radijo valandėlė šeštadieniais. Ją suorganizavo jaunimas. "Lietuvos Aidų" valandėlė veikia jau 16 metų. Jai vadovauja S. Juknevičius.

KAZIMIERAS IR JADVYGA CEKAI su 17 metų dukra Marta pr. mėnesį sugrįžo iš Lietuvos į Argentiną ir apsigyveno pas savo gimines Raciū — Buenos Airėse.

JUOZAS KLIMAVICIUS su dukrele taip pat atvyko iš Lietuvos, kur dar pasilikio žmona ir brolis. Visi karta negalėjo atvykti dėl lėšų stokos ir formulu. Pakliuvus ir raudonajai rojų, nelengva ištrukti...

PROF. VYT. STAUGAITIS, 5 mėn. išbuvęs Kanadoje tarnybos reikalais ir ta proga aplankęs savo brolių, grįžo į Argentiną.

D. PRASAUSKAS iš Argentinos išvyko notatiniam apsigyvenimui į Čikagą, JAV, ir apsispyto pas savo dėdę kun. St. Santarą.

N. SKLEREVIČIŪTĖ, žaidžianti Argentinos moterų krepsinio rinktinėje, pr. metais įmetus daugiausia sviedinių ir krepsį, yra laimėjusi daug premijų tarptautinėse žaidynėse Brazilijoje, Čilėje, Paragvajuje ir Urugvajuje. Ateinančiais metais kuo mėn. ji su Argentinos rinkine vyksta į tarptautines krepsinio rungtynes Peru sostinėje Limoje.

Australija

MELBOURNO LIETUVIŲ MOKYK-LA yra didžiausia lituanistinė mokykla visoje Australijoje. Šiuo metu joje mokosi 164 vaikai, o pati mokykla jau veikia dešimtuosius metus. Jos steigėjas — kun. P. Vaseris.

Italija

PREL. V. MINCEVIČIUS paskirtas vadovauti Vatikano paviljonui 1964 m. pasaulinėje parodoje Niujorke.

KUN. DR. J. BULAITIS, baigęs Vatikano popiežiškojo akademijoj diplomatinę teisę, išvyko Korėjon dirbti apaštališkoje delegatūroje.

Vokietija

SCHWETZIGENO LIET. SAULIŲ KLUBAS laimėjo didelio kalibro pistoletų varžybose II vietą. I vietą teko Miuncheno policijos šaulių klubui.

PER VISĄ VASARIO 16 GIMNAZIJOS gyvavimo laiką brandos atestatus yra gavę lygiai 50 lietuvių jaunuolių. Jų dalis studijuoja Europos universitetuose, dalis emigravo į užsienį, ir kaikurie jų gražiai reikšiasi lietuviškoje veikloje. Pvz. žinoma pamėninti viena iš "Ateities" žurnalo redaktorių Rimvyda Sležą ir doktorantą PLB Vokietijos krt. tarnybos nari Vilijū Lenertą.

MEMMINGENE buvo iškilmingai minėta "Tėvynės Diena", rengta vokiečių tremtinių sąjungos. Dalyvavo ir pabaltiečiai. S-gos pirm. K. Foraita nuosirdžiai pasveikino pirmą kartą dalyvavusiuos lietuvius, latvius ir estus. Tos dienos kalbėtojas, Sudetų poetas S. Skalitzky, pabrėžė: "Neturim leisti, kad būsimoji karta kada nors prisiklaistų, kad šių dienų žmonės pasidavė raidos nešami. Mums priklauso tokia pat apsisprendimo teisė, kokia dabar teikiama Afrikos tautoms."

Meninėje dalyje šalia vokiečių pasirodė ir lietuviai. Memmingeno lietuvių jaunimo šokėjų paško tris tautinius šokus. Vokiečių dienraštis "Memminger Zeitung", plačiai aprašydams minėjimą, lietuvių šokus pavadinė žaviais. Paruošė Pr. Al.

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaiga nuo liepos 1 dienos

perkelė

į naujas patalpas — Turner Building (Suite 203) 21 Main St. East, Hamilton.

Telefonai palieka tie patys: įstaigos: JA. 7-5575 namų — FU. 3-8928

Padėka

Didelę padėką reiškiamė mūsų namų įkurtuvių rengėjams: p. Ed. Gudaiciui, p. S. Stankevičienei, p. Zenaitienei; šeiminiškėms, kurios tiek daug rūpestio ir darbo įdėjo visus gardžiai pasotindamos. Visiems prisidėjusiems vienokių ar kitokių darbu ir visiems dalyviams, parodžiusiems tiek daug draugiškumo. Ypatinga padėka Tėvams pranciškonams: Tėvui Barnabui, OFM, ir Tėvui Vytautui, OFM. Didelę padėką dalyviams iš Hamiltono, St. Catharines ir Niagara Falls. Visos šeimos gili padėka visiems už taip brangias dovanas, kurios visada primins mums Jūsų didelį draugiškumą.

Stasė, Aloyzas ir Aloyzas Viskantai,
38, Barron St., Welland, Ont.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$3.000, mor-gičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS CEKIŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

GRAMERCY SHIPPING COMPANY

Isteigta 1947. Turinti USSR Maskvos Vnešposyltorg leidimą. Turinti Dept. of Banking and Insurance (USA) leidimą ir draudimą.

Be muito

dovanos į Sov. Sąjungą: automobiliai, siuvamos mašinos, dviračiai, šaldytuvai, skalbimo mašinos ir daug kitų dalykų.

Gardaus maisto siuntiniai

GREETINGS "R." viso \$36.75

1 sv. degintos kavos, 1 sv. kavos, 1 sv. šokolado, 2 sv. virimui alyvos, 2 sv. cukraus, 2 sv. ryžių, 1 sv. sūrio, 2 sv. rūkyto bekonio, 2 sv. rūkyto kumpio, 2 sv. džiovintų vaisių.

AUGSTOS KOKYBĖS TEKSTILĖS. Reikalaukite mūsų pilno sąrašo.

GRAMERCY, N.Y.

118 East 28th Street, #906, New York 16, N.Y. • Tel. MU 9-0598

Pinigai į Sov. Sąjungą

PILNAI GARANTUOTAS PRISTATYMAS PER DVI SAVAITES. PILNAI IŠMOKAMA — JOKIŲ ATSKAITYMŲ. Gavėjo pasirašytas kvitas.

Kursas: 9 rubliai už \$10. Už patarnavimą iki \$35.00 — \$3.50. Virš \$35.00 — 10%.

KANADOS LIETUVIŲ REIKALAI JUNGTINIAME POSĖDYJE

Paskutinis prieš KLB krašto tarybos suvažiavimą valdybos posėdis Montrealyje svarstė visą eilę problemų, nes į posėdį atsilankė visa Kultūros Fondo valdyba ir praplėtė dienotvarkę; be to, svarbią vietą užėmė Windsor apylinkės nesklaidumai.

KF pirm. dr. H. Nagiui pasisakius apie KF veiklą, paaiškėjo, kad šiemet rudenį KF projektuotos Mokytojų dienos, kurioms jau buvo pasiruošta, neįvyks, ir nukeliamos arba į pavasarį, arba į kalėdinių pertraukų laiką. Pirmą kiti KF nariai išryškino labai svarbius ir gražius sumanymus ir veiklos planus, kurie apima bendrą kultūrinę bei švietimo sritį ir specialiai jaunimo problemas. Kr. v-ba KF planams pritarė.

KF ir politinis komitetas kėlė mintį, kad reikia rasti lėšų inspekcijai ar vizitams į apylinkes; tai numatyta ir kr. v-bos siūlomose sekančių metų sąmatoje.

Salpos Fondo pranešimą padarė skyr. vadovas J. Adomaitis.

Politinio komiteto statusas perskaitytas ir padaryta laikinų pataubų. Jo projektas KLB kr. tarybos suvažiavimui bus pateiktas svarstyti ir priimti.

Izd. Pr. Rudinskas pateikė sekančioms metams sąmatą, kuri bus pasiūlyta KLB kr. tarybai.

Plačiau sustota prie Windsor apylinkės vykstančių nesklaidumų. Perskaityti abiejų pusių laiškeliai ir biuleteniai. Visa tai duoda aiškų vaizdą. Kaip matyti iš protokolo, rimto pagrindo šaukti nepa-

prastą apylinkės susirinkimą nebuvo. Bet prileidus, kad likusiai trijų asmenų apyl. valdybai papildyti pageidavimų buvo, tai rugsėjo 29 d. specialus susirinkimas, suauktas revizijos komisijos reikalavimu, buvo teisėtas. Tačiau pagal KLB statutą jis galėjo svarstyti tik tuos klausimus, kurie buvo prašyti darbotvarkės, ne daugiau. Tuo tarpu susirinkimas, sulaukęs statutą, susidarė darbotvarkę, kurios neturėjo teisės svarstyti.

Kadangi susirinkimas buvo neteisėtai vedamas, tai jis negali turėti teisėtų pasekmių. Todėl krašto valdyba nutarė: 1963 m. rugsėjo 29 d. įvykusį Windsor apylinkės susirinkimą laikyti neteisėtu ir buvusią valdybą įpareigoti baigti savo kadenciją su visomis pareigomis ir atsakomybe, o visus Windsor apylinkės lietuvių prašyti laikytis KLB statuto tvarkos ir, ruošiant visuotiniame apylinkės susirinkimui, kai ateis laikas.

Be ko kita, KLB kr. valdyba rado, kad baigiamosios apylinkės valdybos biuletenio pastabos netinkamos, norint visų gero sugyvenimo.

KLB krašto valdybos pirmininkas sesijos pranešime turės aptarti Windsor apylinkės nesklaidumus, nors tai yra labai nemalonu.

KLB krašto valdyba buvo sustojusi ir ties 1967 m. Montrealyje įvykstančia pasauline paroda ir su tuo stiejama Lietuvių Diena, kuri tais metais prasminga rengti ne kur kitur, bet Montrealyje.

KLB KV Informacija

Kas naujo Kanadoje?

Min. pirm. L. B. Pearson buvo pagerbtas žydų Kievelandėje ir jam buvo įteikta premija kaip pasidariusiam visuomeninėje srityje. Pearsoną pristatant buvo pasakyta, kad jis yra pasekėjas tokių socialinės aplinkos formuotojų, kaip: Darwinas, Marksas, Freud ir Einšteinas. Pearsonas viešai pareiškė nenoris būti siejamas su Marksu ir Markso vietoje turėtų būti paminėtas popiežius Jonas XXIII.

Pragyvenimo išlaidos Kanadoje kyla. Rugsėjio pabaigoje kainų indeksas pakilo iki 134 taškų (1949 m. kainas skaitant 100 taškų). Kyla ypač maisto ir drabužių kainos.

Nepakankamas kitų kalbų mokėjimas yra stabdis kanadiečių ekonomistams sekti kitų kraštų modernius metodus. Tokios išvados priėjo Europoje lankęsi ekonomistai. Kai visi Europos ekonomistai kalba keliom kalbom, kanadiečiai dažniausia vartoja tik anglų kalbą.

Eskimų klausimas kelia problemų Kanados vyriausybei. Daugiausia eskimų gyvena pačioje šiaurėje, Yukon teritorijoje. Ten jų yra virš 12.000 ir fed. valdžia 1961 m. pastatė jiems miestą, kurį pavadino Inuvik. Kaip visur, taip ir ten geriausia namuose gyvena baltieji, daugiausia valdžios tarnautojai. Rasinis skirtumas ypatingai jaučiamas. Kanados eskimų mirtinumas yra didelis ir jų amžiaus vidurkis tėra 29 metai, lygiai, kaip ir kom. Kinijoje. Vyriausybei kiekvienas eskimas kainuoja \$500 metams.

Br. Kolumbijos rinkimus vėl laimėjo kreditistų partija. Premjeras W. Bennett jau perrenkamas penktą kartą.

Kanados parlamentas vėl pradėjo darbą rugsėjo 30 d. Vienu pirmųjų klausimų buvo pensijų pakėlimas iki \$75 mėn. Suskilusios kreditistų partijos atstovai buvo prisisekę ženklelius prie atlogo: Thompsono grupė — baltus, Caouette pasekėjai — žalius. Kadangi partijų vadai, turį mažiau 12 atstovų parlamente, gauna \$4000 daugiau, tai Caouette to pakėlimo irgi reikalauja.

Kvebeko provincijoje iškyla nauja politinė asmenybė, tai buvęs Montreale biržos pirm. Eric Kierans. Jis yra Kvebeko prov. finansų ministeris ir parlamento narys. Kierans yra arių kilmės, laisvai vartoja abi kalbas ir yra žinomas ekonomistas, finansų žinovas, niekada nebijąs atvirai pasisakyti. Šiuo metu jis perspėja angliškąją Kanadą, kad daugiau dėmesio kreiptų Kvebeko provincijai, nes be Kvebeko subyrėtų visa angliškoji Kanada.

Kartu jis perspėja ir Kvebeką, kad nesibijotų reformų ir neatsiliktų nuo gyvenimo.

Kanados valstybė gimė Charlottetown, Prince Edward Island provincijoje. Ten buvo pasirašytas vadinamas "Confederation Act", kuriuo Kanada iš kolonijų tapo dominija. Kanados šimtmečiui paminėti nutarta

Charlottetown pastatyti 6 mil. paminklinį pastatą.

Kanados pagalba užsieniui dažnai yra kritikuojama tarptautiniuose sluogsnuose. Net Italija skiria daugiau vargingiems kraštams, negu Kanada. Užs. r. min. P. Martin pareiškė, kad Kanada peržiūrės užs. pagalbos programą ir ją padidins.

Kanadiečiai gyvena skoloje ir dažnai dėl to visiškai nesirūpina — pastebi ekonomistai. Kai šeimos galva netenka darbo, tai visa šeima tampa našta vyriausybei. Pagal statistikos duomenis, šiuo metu kanadiečiai turi \$4 bil. skolų bankams, krautuvėms ir finansų b-vėms. Čia neįeina nekilnojamo turto paskolos.

Naujieji ateiviai keičia miestų veidą. Toronte atidaryta daug europietiško stiliaus kavinų ir vasaros metu daugėja vadinamųjų "sidewalks cafes". Daugumas tų kavinų yra be alkoholinių gėrų.

Kanados ekonominis gyvenimas žymiai pagyvėjo pasirašius kvietimų pardavimo sutartį su sovietais. Daugumos šerų kaina pakilo 7-8 taškais.

Nauj. demokratų partijos vad. T. C. Douglas pareiškė, kad ateinančioje parlamento sesijoje nebeįvyks L. B. Pearsono ir kels nepasitikejimo klausimą dėl atominių ginklų įsileidimo Kanadon.

Lietuvių studentų žinios

NAUJI STUDENTAI — Į Toronto un-tą įstojo: L. Balčiūnaitė — humanitarinį fakultetą, G. Skirnasas — fizikos, Z. Šlekytė — chemijos, H. Steponaitis — chemijos. Į mokytojų kolegiją: A. Sapijonytė, D. Mockutė, Kazlauskaitė. Šiemet baigęs Humberside gimnaziją V. Janulevičius gavo sporto organizaciją stipendiją studijuoti JAV.

TORONTISKIAI IR IS KITUR AT- VYKE studentai kviečiami duoti "T2" žinių apie save, paskambinant telefonu arba raštu. Visi atvykė į studentų būstinę sekmadieniais apie 12 val.

STUDENTAI, RASYKITE! — Kanados un-tuose yra po keletą ir daugiau Lietuvių studentų. Visiems idomu žinoti, kas, kur ir ką veikia. Todėl visi rašykite į savo skyrių "T2". Kiekvienas įvykis iš studentų gyvenimo studentams idomus. Kas valdo plunksną ir dar studijuoja, ypač žurnalistiką ar literatūrą, turės progą pasireikšti praktikos darbuose.

TORONTO UNTO STUDENTŲ ATSTOVYBIŲ leidžiamas laikraštis "The Varsity" jau pradėjo eiti po vasaros atostogų. Vyr. redaktoriui pasirašo D. Drushka.

MASSEY FONDAS pastatė Toron- to un-to studentams bendrabutį, kuriame bus vietų 75 studentams.

TORONTO UNTO STUDENTŲ ATSTOVYBE paskelbė protesto streiką prieš knygyno imamas augštas kainas už mokslo knygas. Keli šimtai studentų su plakatais demonstravo ir reikalavo kainas sumažinti. Studentų atstovai veda derybas su knygyno administracija. Kaip "Varsity" rašo, un-tų knygynai darą perdideli pelną, nes jų rankose mokslo knygų pardavimo monopolis.

TORONTO LIETUVIŲ STUDENTŲ "INITIUM SEMESTRI" rengiamas 4 penktadienį, spalio 19 d., šv. Jono Kr. salėje, 8 v.v. (Tuo būdu, pagal studentų papročius, bus pradėti nauji mokslo metai). Visi kviečiami dalyvauti, ypač naujieji studentai.

LIET. STUDENTŲ ESKURSIJA Į Stratfordą, kur vaidinami Šekspyro veikalai, puikiai pavyko. Iš Toronto buvo apie 20 studentų iš kitur po kelis: iš Hamiltono, Detroito, Clevelando, Rochesterio ir Čikagos — iš viso 57. Vieni važiuo automobiliais, kiti autobusu. Po vaidinimo buvo bendras pobūvis viešbutyje — šokiai ir susipažinimas.

ONTARIO UN-TŲ PREZIDENTAI įteikė memorandumą Ontario prov. valdžiai, kad būtų steigiamos technikos ir amatų kolegijos mokiniams su 12 skyrių pažymėjimais — jaunuoliams ir suaugusiems. Tose mokyklose turėtų būti dėstomi technologijos ir humanistiniai dalykai. Esą daug jaunuolių netinka un-tų mokslui, bet yra geri techninių profesijoms. Be to, reikia jiems duoti daugiau bendro išsilavinimo, kurio nepakankamai gauna gimnazijose; pataria įvesti prancūzų kalbą visose gimnazijose nuo I klasės.

HAMILTONE sėkmingai baigė Loreto Academy dvi lietuvaitės: Birutė Kybartaitė ir Teresė Tumaitytė. P. Kybartaitė ta proga savo namuose dukrelei Birutei suruošė vaišes. Buvo daug svečių. Sveikinimo žodį tarė: mons. dr. J. Tadarasukas, Hamiltono šeštad. mokyklos ved. J. Mikšys ir kt.

Skaitytojai pasisako

TIKTAI TIESIU KELIU

"T. 2." 1963 m. rugsėjo 5 d. nr. 36 paskelbtas pranešimas "Isijungę į VLIKą", kuriame sakoma, kad "Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, kaip lietuvių nacionalistų partijos tąsa išeivijoje..." isijungę į VLIKą.

Ta proga p. P. Stravinskas "T. 2." 1963 m. rugsėjo 19 d. nr. 38 straipsnyje "Tiesiu keliu", be kitų teiginių, yra įrašęs ir tokį: "Pirmiausia, kad LAS ateina į VLIKą ne kaip kokia visai nauja politinė grupė, o kaip Lietuvių Nacionalistų Partijos tęsinys išeivijoje. Vadinasi, į VLIKą grįžta 1946 m. per nesusipratimą pašalintoji LNP, atgavusi savo teises ir vardą. Toji LNP, kaip žinome, buvo viena iš VLIKO steigėjų".

Pabrėžiama dar, kad VLIKO pirminkas pasveikino LAS — naująjį VLIKO narį.

Pagal 1946 m. veikusio VLIKO statuto 3-įjį paragrafą VLIKO pertvarkymas ir naujų grupių priėmimas ar esamųjų išjungimas priklausė VLIKą sudarančių grupių susitarimui. Tais metais (1946 m. pradžioje) VLIKą sudarančių grupių susitarimu L. Nacionalistų Partija iš VLIKO buvo išjungta (nei viena grupė nepasiskė prieš išjungimą). Taigi LNP iš VLIKO išjungimo faktas yra aiškus ir neginčytinas.

Pagal VLIKO statuto, veikiančio nuo 1956 m. birželio 24 d., paragrafą 3: "Nauja grupė į VLIKą priimama arba esama išjungama nemažiau kaip ¼ visų VLIKO narių balsų dauguma."

Savo valia iš VLIKO pasitraukusiai grupei grįžti į VLIKą tereikia raštiško pareiškimo VLIKO pirmininkui" (yra 27 VLIKO nariai).

Kurios grupės savo valia iš VLIKO yra pasitraukusios ir iki šiol į jį neįėjusios, visiems gerai žinoma, taip pat žinoma, kad jų tarpe LNP nėra. Todėl jos raštiško pareiškimo VLIKO pirmininkui būti grįžintai į VLIKą nepakanka. Nepakanka dėlto, kad ji ne savo valia iš VLIKO pasitraukė, bet VLIKą sudarančių grupių susitarimu iš VLIKO buvo ir tebėra išjungta.

P. P. Stravinskas taria, kad LAS ateina į VLIKą ne kaip nauja grupė, o kaip lietuvių nacionalistų partijos

tęsinys išeivijoje — grąžinta į VLIKą 1946 m. per nesusipratimą pašalintoji LNP, atgavusi teises ir vardą.

Nei VLIKą sudarančios grupės, nei politinių grupių (vlikinių ir nevlikinių) atstovų pasitarimas, įvykęs Niujorke 1963 m. birželio 22 d., nei pats VLIKas nėra konstatavę, kad 1946 m. vieningas VLIKą sudarančių grupių susitarimas L. Nacionalistų Partiją iš VLIKO išjungti būtų buvęs per nesusipratimą padarytas. Toks klausimas šiose institucijose iki šiol nebuvo nei keliamas, nei svarstomas.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis VLIKui yra nauja organizacija, kuri gali būti VLIKan įjungta ¼ visų VLIKO narių balsų dauguma, kaip to reikalauja VLIKO statutas.

Apsijungimo-vienybės reikalas yra didelis dalykas, jo siektina tikslai tiesiu keliu, o pats tiesiausias kelias yra dalykus vadinti tikraisiais vardais ir nedaryti asmeninės nuožūros sprendimų tais klausimais, kuriems spresti reikalinga kolektyvo nuomonė ir net jo narių kvalifikuotos daugumos pasakymas. Tokios procedūros laikytis reikalauja paties VLIKO orumas.

Pranas Vainauskas

1963 m. rugsėjo 22 d.

KODEL NEBUVO STOVYKLOS?

S. m. "T2" nr. 37, "Skaitytojai pasisako" skyriuje, p. K., iškreipdamas ankstesnįjį Sudburio LB v-bos paaiškinimą mintį, straipsnyje "Kodel nebuvo stovyklos" rašo: "Pernai apie vaikų stovyklavimą buvo daug rašoma spaudoje, o šiemet apie Sudburio lietuvių vaikų stovyklos reikalus nebuvo nei užsiminta. Jei iš Sudburio taip gausiai rašoma apie visokius nūgėrimus bei kitas pramogas, tai vertėtų parašyti ir apie kolonijos principinius reikalus, o vaikų stovyklavimas ir yra principinis reikalas."

LB v-ba nei apie nūgėrimus, nei abstinenciją ir kitus privačius ar bendruomeninius reikalus, dar vykdymo stadijoje, neranda reikalo aprašinėti spaudoje, nes tą reikalą atlieka vietinių spaudos korespondentai, kurių tarpe mūsų visuomenę pastebėjo ir slapyvardžiais pasirašinėjanti p. K., kuris pirmas pradėjo rašyti apie jauni-

mo stovyklą. Ar nebūtų geriau ir grąžiau, jei p. K. tiksliai ir patikrintas žinutes apie stovyklos reikalų stovį dar pavasarį būtų parašęs į lietuvišką spaudą? Tuo būdu atpuktų reikalas kaltinti kitus.

"Valdyba sako, kad patarimas stovyklos reikalui yra perversus. Patarimų jai buvo duota jau pernai, bet į tuos patarimus nekreipė dėmesio." Kodel pernai, t.y. 1962 m., valdyba į p. K. patarimus nekreipė dėmesio — ne mūsų reikalas tai spresti; matyt, rado netinkamus bendruomeniniame gyvenime. Tų "idealių" patarimų dabartinė valdyba nežinojo, nes jie pareigą perėmė tik 1963 m. sausio mėn. pabaigoje, todėl p. K. neturėtų jos taip sunkiai ir "kaltinti".

"Kai pernai buvo suruošta vaikų grupei dviejų savičių stovykla nemokamai, stovyklautojų buvo daug. Kai šiemet valdyba nutarė stovyklavimo mokesį — stovyklautojų nėra... vertėtų sekti didesnes lietuvių kolonijas, kur vaikų stovyklavimas pravedamas be kraštutinumų. Wasagos Gerojo Ganitojo stovykloje vieno vaiko stovyklavimo mokeskis vienai savaitei \$12.00. Sudburyje gi vienais metais stovyklavimas nemokamas, o kitais metais vienam vaikui tik už savaitę reikia mokėti \$25.00." Kiekviena bendruomenė ar organizacija, kuri rūpinasi jaunimo ar savo narių stovykliniais reikalais, nori, kad tas darbas būtų kuo geriausiai atliktas, bet pirmiausia atsivėlgia į savo turimus ir gausimus išteklius. Maža, neturtinga kolonija ar organizacija negali prilygti kitoms didėles, turinčioms nuosavas stovyklavietes, vasarnamius ir daug jaunimo; todėl norint ar ne kartais tenka pažūrėti ir realybę ir skaitytis su kraštutinumais.

Kad buvusi "T2" žinutė Sudburio lietuvių jaunimo stovyklos reikalais nebeklaidentų mūsų bendruomenės ir paties autoriaus p. K., norime dar kartą pranešti:

LB v-ba dar 1963 m. pavasarį buvo išnuomojusi IDO (Imperial Daughters Organization) vasarvietę, kuri yra 26 mylios nuo Sudburio, prie Long ežero, labai tinkamoje ir gražioje vietoje. Galėjo sutalpinti daugiau kaip 40 stovyklautojų, išskyrus aptarnaujančią personalą. Savaitinis mokeskis buvo nustatytas toks: 1 vaikas iš šeimos — \$12.00, 2 vaikai iš šeimos — \$20.00 ir 3 vaikai iš šeimos ar daugiau — \$24.

Kaip matome, stovyklavimui kainos nustatytos labai žemos ir visiems prieinamos, bet iš kur p. K. surado, kad vaikai savaitinis mokeskis buvo nustatytas \$25.00, taip mums ir vėl neaišku.

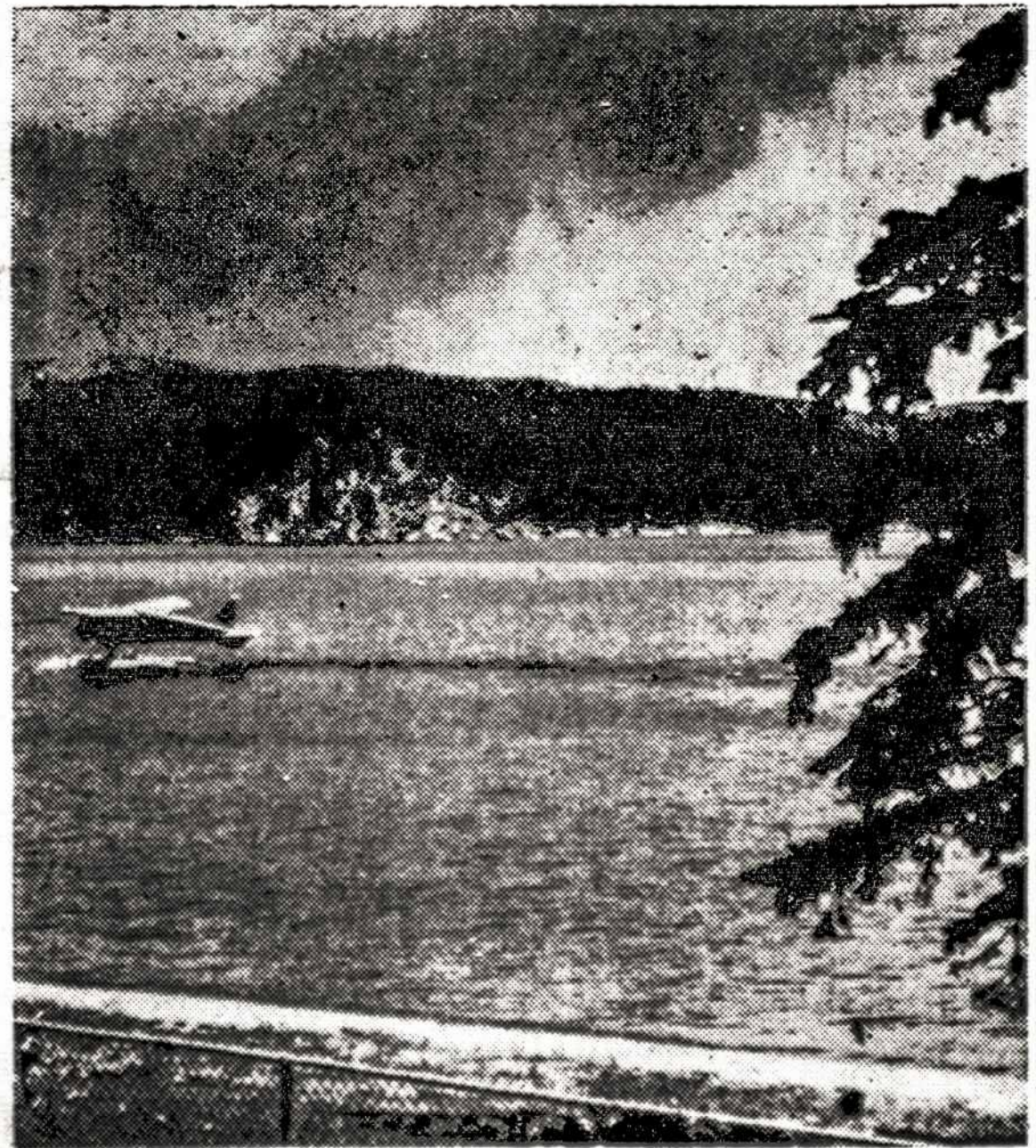
Dėl stovyklos buvo asmeniškai atsi- klausta jaunimo tėvų, bet atsiradus mažam skaičiui norinčių dalyvauti ir nesusidarius užtenkamai lėšų, nors ir su apgalvotumu, nuo stovyklos atsisakyta.

Nebenorėdami bereikalingais ginčais, sukeltais p. K. neteisingos žinutės, naudoti "T2" laikraščio skilčių, davę mūsų paaiškinimus ir kartu atsakymą p. K., iš mūsų pusės reikalą skaitome baigtu.

"T2" redaktoriui už kantrybę ir leidimą mums pasinaudoti spaudos patar- navimais nuoširdiai dėkojame.

Sudburio LB apylinkės valdyba

Red. pastaba. Iš apylinkės valdybos ir p. K. pasikeitimo nuomonėmis matyti, kad kolonijoje yra nuosirdaus susirūpinimo jaunimo vasaros stovykla. Galbūt šis viešas reikalo iškilimas pažadins gyvensnį tėvų pritarimą organizuoti tokią stovyklą ateityje ir pajieškoti naujų būdų šiai problemai išspręsti. Manome, kad iš iškisio paskelbtų pareiškimų stovyklos reikalas bus pakankamai išsiaiškintas, o jei dar liko diskutuotinų dalykų, galima juos detaliau išsiaiškinti vietoje.



Taip gėsinami miškų gaisrai Kanadoje. Vasaros metu jie būna gausūs ir dideli. Lėktuvai nusileidžia ant ežero ir pripildo savo tankus vandens. Nuotr. Globe a. Mail

LENGVA PIRKTI

Jūs galite pirkti Kanados Taupymo Lakštus grynais ar mokėdami dalimis. Pirkite ir taupykite, atskaitydami iš algos, bankuose, ar pas investavimų atstovus, šerų agentus, treštų ar paskolų kompanijose. Jie gaunami paskiromis sumomis: \$50, \$100, \$500, \$1,000, ir \$5,000 iki \$10,000 nustatytos asmeniui sumos. Jie tinka kiekvienai kišenei.

PAYERČIAM GRYNAS

Jūs galite Kanados Taupymo Lakštus beikada paversti grynais pilnoje sumoje ir dar gauti palūkanas. Kada pinigai jums reikalingi, užpildykite lakštų išpirkimo formą ir pristatykite bankui. Jūs gausite pinigų tuoj pat. Kanados Taupymo Lakštai geresni negu grynai pinigai.

GERA LAIKYTI

Jūs gaunate Kanados Taupymo Lakštų palūkanas kiekvienų metų lapkričio 1 d. — 4½% už pirmuosius 2 metus; 5% už sekančius 6 metus; ir 5½% už likusius 4 metus, gaudami 5.03% vidurkį palūkanų, suėjusių pilnam terminui. Laikę 12 metų \$100 lakštai bus verti \$160.

CANADA SAVINGS BONDS/63

I
JAV dienraščiai P. Amerikos gyventojus paprastai vadina "lotynais". Kai "Chicago Tribune" rašo, kad Vašingtone ruošiamas lotynams pagalbos planas, žino, kad turima galvoje ne Italiją, ne Prancūziją ir netgi ne Ispaniją ar Portugaliją, o Pietų Amerikos respublikas. Argi tu respublikų gyventojai iš tikro yra lotynai? Daug daugiau yra lotyniškas New Orleans nei Peru Kusko ar betkuris Ekvadoro ar Meksikos miestas. Jeigu gi laikyti lotynais italų palikuonis JAV, jų skaičius prašoka nevienos P. Amerikos respublikos gyventojų skaičių.

Nesusipratimas, visą laiką lydis Amerikos vardą, neturi panašumo jokioje kitoje pasaulio dalyje. Per tris šimtus metų ispaniškas vardas neįturi Amerikos vardo, jį vadino "Vakari Indijomis". Naujojo pasaulio gyventojai buvo pavadinti "indėnais" todėl, kad Kolumbas buvo ištikimes esąs atradęs Azijos Indiją. Kai pagaliau buvo supras, kad naujai atrastoji žemė yra naujas kontinentas, jau nebebuvo patogu ar nebeužtenkama pakeisti jo vardą. Kolumbas mirė ištikimes, kad atvyko į Japoniją ir kad Karibų jūros salos esančios japonų salynas.

Tą apsirikimą eilę metų dar labiau sukomplikavo naujos valstybės steigėjai — nepavadinę jos tikriniu vardu ir tuo būdu Jungtines Valstybes yra vienintelę pasaulio šalį neturintį tikrinio vardo. "Jungtinės Valstybės" tereikia federaciją, sąjungą ir pan. Šiaurės Amerikos Jungtines Valstybes nėra vienintelės Amerikoje. Yra dar Meksikos Jungtinės Valstybės, Venesuelos J. V. ir Brazilijos J. V. Tačiau Brazilija yra Brazilija, Meksika yra Meksika ir Venesuela yra Venesuela. Amerikos valstybės yra taip pat ir Brazilija ir Meksika ir Venesuela, kaip kad mūsų šiaurės respublika.

II
Kolumbiečių rašytojas German Arciniegas, rašydamas ta tema, pabrėžia, kad iš tikrųjų esančios keturios Amerikos, atstovaujančios keturioms istorinėms sritims, keturioms patirtims, keturioms stiliumis, keturioms asmenybėms, beįskaičiuojant išsiskyrusią arba tiksliau kultūras. Tai indoispaniškoji Amerika, portugalishkoji Amerika (Brazilija), angliškoji Amerika (S. A. Jungtinės Valstybės) ir angliško-prancūziškoji Amerika (K a n a d a). Kiekviena tu Amerikų turi maždaug tą patį plotą: Indoispaniškoji — 3.800.000 kv. mylių, Kanada — 3.400.000, Brazilija — 3.200.000 ir angliškoji Amerika — 2.900.000. Tos keturios Amerikos pradeda savo istoriją skirtingais laikais.

Indoispaniškoji Amerika yra pati seniausia. Ji viena turi savo proistorę ta prasme, kad tapdama ispaniška išugdė savo teritorijoje dideles kultūras, palikusias jos dviosioje gilios pėdsakus. Meksikoje ir Gvatemaloje yra liudijimai tautų, kurių kultūros priartėja, jų žydėjimo metu, prie kriščioniškos eros pradžių. Atlikti kasinėjimai Peru, Kolumbijoje ir Ekvadore irgi leidžia daryti panašias išvadas. Giminytė su Ispanija prasideda 1492

P. GAUCYS

m. Nuo 1500 m. užkariavimas vyksta taip greit, kad kiekviena indoispaniška tauta šiandien jau turi 450 metų pokolumbinės istorijos.

Portugalishkoji Amerika neturi to proistorės laikotarpio. Ten čia buvusių kultūros buvo primityvios. Jos nesugebėjo sukurti savitos kultūros. Brazilijoje nebuvo prieš Kolumbą iškurtų miestų, lygiai kaip jų nebuvo ir Kanadoje. Portugalai nebuvo tokie greitai, kaip kad užkariavimo laikotarpį jie ispanai; jie atvyko vėliau ir į krašto vidų skverbėsi iš lėto.

Tos dvi išeinės kolonizacijos yra žymiai senesnės nei šiaurinės. Kanados istorija prasideda visu šimtmečiu vėliau. 1603 m. vienas prancūzas įkūrė Kvebeką, bet jo augimas buvo toks lėtas, kad po pusantro šimto metų jame buvo 2.500 gyventojų.

Paskutiniai atvyko angliai. Jie 1607 m. įkūrė Jamestown. Labai iš lėto ir netobulai išugdė savo laisvės sampratą, kurioje negalėjo būti atimta žmogaus gyvybė ar suteptas jo geras vardas; jis pats ar jo žmona sumirti; jo turtas nusavintas, nepasirėmus tam atvejui atitinkamu įstatymu.

III

Visumoje keturios Amerikos atneša pasaulio kultūrai naują visuomeninio gyvenimo sampratą. Jos atnešė pilietinę filosofiją, kuri galiausiai išgalėjo pasaulyje. P. Amerika kartu su JAV davė Vakarams tą demokratiją, kuri Europoje negalėjo gyvuoti dėl karalių priešpados. Gerokai prieš prancūzų revoliuciją, europiečiai, įsikūrę naujam pasauliui, išsivindavo naują laisvės sampratą ir daugiau ar mažiau praktikuojamą demokratiją. Tai sudarė naujos filosofijos pagrindus.

Tiesą sakant, respublika pirmiausia buvo įsteigta JAV, o tik vėliau Prancūzijoje. XIX šimtmečio pabaigoje Amerikoje buvo dvidešimt respublikų, tuo tarpu Europoje buvo tik viena, arba tiksliau tik jos prisiminimas.

Kodėl europiečiai taip skubėjo Amerikoje įgyvendinti tas formules, kurios šiandien yra visuotiniai priėmimo? Atsakymas labai paprastas, ir jis ateina iš politinių aplinkybių. Europoje buvo labai sunku įvesti demokratiją santvarką dėl jos gilių ir painios istorijos. Amerikoje nereikėjo nuversti karalių, nebuvo galingos bajorijos. Joje apsigyveno paprasti žmonės. Europiečiai, kurie Europoje buvo paklusnūs pavaldiniais, į Ameriką vyko kaip drąsus avantiūristai.

IV

Bendri Amerikos žemyno tikslai visdėlio buvo siejami visose keturiose Amerikose labai skirtingais metodais. Brazilija ir Kanada gavo savo nepriklausomybę, nepalėidus nė vieno šūvio. Indoispaniškoje ir anglosaksishkoje Amerikose atsiskyrimas sukėlė ilgus ir kruvini karus.

Kai Kanada iš kolonijos tapo Britų Bendruomenės nare, perėjimas buvo vykdomas abipusiu susitarimu. Jeigu šiandien Britanijos karalienė atvyksta į Kanadą, ji atvyksta ne kaip Britanijos

jos, bet kaip Kanados karalienė. Dar nuostabesnis yra Brazilijos atvejis. Ji iš kolonijos perėjo į nepriklausomybę tokiu ramiu ir tauriu keliu, kad kelia nuostabą. Braziliją valdė Portugalijos karaliaus Jono VI sūnus Dom Pedro; atėjo pas jį keli vyrai ir pasakė, kad kraštas nori tapti nepriklausomu. Nepriklausoma jau buvo visa ispaniškoji Amerika ir JAV. Kai tie vyrai jį paklausė, ar jis norėtų būti Brazilijos imperatorium, jis atsakė taip. Tuo būdu Brazilija atsiskyrė nuo Portugalijos.

Po 67 metų Brazilija tapo respublika. Dom Pedro II buvo vienas paskutiniųjų didžiųjų monarchų. Kai respublikonų šulai atėjo pas jį ir pasakė, kad Brazilija nori būti respublika, nes visoje Amerikoje tėra tik respublikos, imperatorius atsakė: gerai, tebūnie. Jis atsistatydino ir išvyko, visų nuosirdžiai ir draugiškai palydėtas. Buvo paskelbta respublika, ir kartu džiaugsmo šventė. Kitose pasaulio vietose, kaip Kuboje, tokie pasikeitimai buvo įvykdyti kraujo kaina.

Kaip žinome, kiekvienos indoispaniškos respublikos istorija turi keturis laikotarpius: atradimą, užkariavimą, kolonizavimą ir nepriklausomybę. Tuo tarpu JAV istorija irgi gali būti suvesta į keturis laikotarpius, bet visai priešingoje eilėje. JAV iš pradžių buvo laisvos, vėliau tapo kolonija; iš koloninio laikotarpio perėjo į užkariavimą, o iš užkariavimo į atradimą. Šis keistas atbulinis istorinis procesas geriau išaiškina gilius skirtumus tarp dviejų Amerikų nei remiamasis klimato, rasų ir religijos skirtumais.

1620 m. iš Britanijos atplaukė "Mayflower" su šimtu keleivių ne atrasti naujų žemių ir jas užkariauti. Atplaukė ne kareiviai, bet šeimos: vyrai, moterys ir vaikai. Jie norėjo įsteigti naują koloniją ir joje laisvai nekiludomai gyventi, išpažinti savo tikėjimą ir valdytis jų pačių išleistais nuostatais.

Tuo tarpu prieš tris šimtus metų iš Ispanijos išvykę šarvuoti ir ginkluoti vyrai su šunimis ir paraku užkariavo Meksiką ir Peru, išstūrė didžiulias pasaulio upes, įsteigė miestus Atlanto ir Ramiojo vandenyno pakraščiuose 3.500-4.000 metrų aukštumoje ir visa tai atliko 30 metų būvyje. Negalėdami išnaikinti visų indėnų, jie vedė jų moteris ir ilgainiui sudarė naują, skirtingos spalvos rasę, daug gausesnę už šiaurės kolonijų palikuonis.

Ispaniškos kolonijos neturėjo savo valdžios; jas valdė Ispanija per jos siunčiamus valdininkus. Išsikovojusios nepriklausomybę, naujos respublikos pradėjo tvarkytis nepažinusios savivaldos.

Nepriklausomybę, kurią 1620 m. pasiekė "Mayflower" kolonistai, indoispaniškoje Amerikoje buvo suformuluota 1810 m., t. y. dviem šimtmečiais vėliau. Indoispaniškoji Amerika turėjo kurti naują tvarką ir viską daryti iš nieko. Todėl nenuostabu, kad kito imtis revoliucinių priemonių ir pralieti upes kraujo.

V

Išnagrinėjus, nors ir labai prabėgom, keturių Amerikų istorinius procesus, galime geriau suprasti ir jų skirtumus ir jų polinkius.

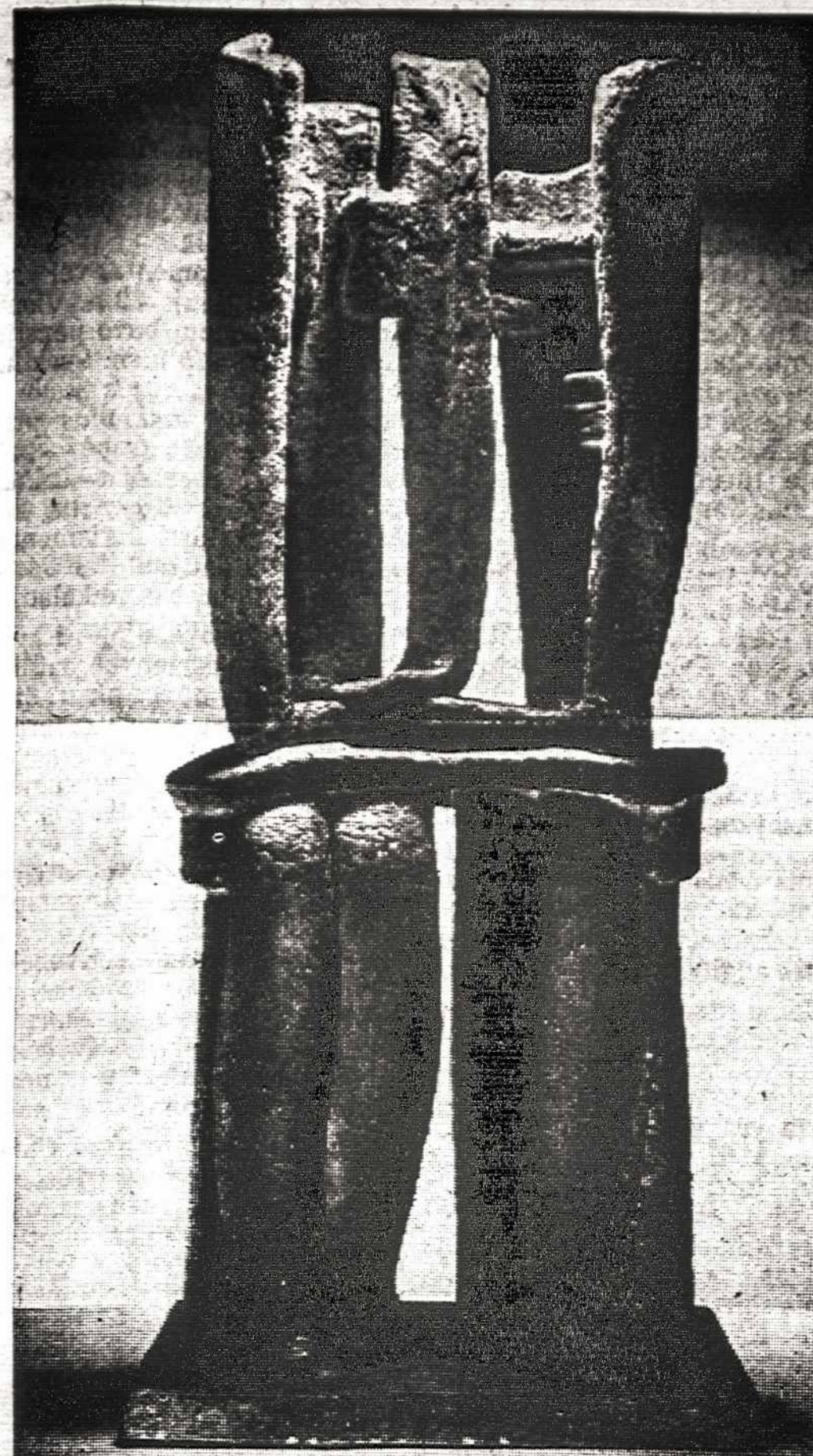
Po visos eilės patyrimų, indoispaniškosios Amerikos gyventojai sutapo su ispanų kalba, o su ja jiems paliko katalikų religiją, romėnų teisę ir donkichotiškąjį svaichiojimą. Skirtingo kraujo mišinys sudaro juose nepastovumo polinkį, kurį dar paaštrino 1810 m. revoliucinė respublikinė santvarka, nutraukusi ryšius su trijų šimtų metų hierarchine tradicija.

Portugalishkos Amerikos gyventojai pasilikę su portugalų kalba. Laiką, kurį kiti pašventė ginklams, jie panaudojo studijoms ir taikingomis sutartimis užstikrino ramų gyvenimą.

Angliškosios Amerikos gyventojai išplėtė savo kalbą po visą užkariautą kraštą, užstikrino religinę laisvę ir išugdė darbštumą, kuris jiems leido pasižymėti pasaulyje savo įmonėmis, plieno ir stiklo dangoraižiais.

Angliškoji prancūziško Amerikos gyventojai pasilaikė anglų ir prancūzų kalbas. Tai yra dviejų kalbų pasaulis, kurio neskiria joks Lamanšo kanalas ir katalikų bažnyčiose ramiai kaba šventųjų paveikslai. Kanada, būdama beveik tokio dydžio kaip visa Indoispaniškoji Amerika, gyventojų turi mažiau nei pvz. Kolumbija su Ekvadoru. Iškilusi iš taikingo proceso, laiką, kurį kiti išieškojo kariadumai už savo nepriklausomybę, ji sunaudojo sukurti savo pramonę, o savo upių krioklius paverė elektros energija.

Tuo būdu keturios Amerikos sudaro vieno žemyno keturias provincijas, kurios skirtingais keliais įsijaukia tos pačios laisvės ir gerovės.



Seima

Juozas Bakis

Čia ne pasaka...

Rodos, 1933 m. suvažiuotom prie Pūnios iš visos Lietuvos ir pirmąją skautų vadovų stovyklą. Čia — mokytojai, studentai, o daugiausia augstesniųjų klasių gimnazistai. Ejo dienos po dienos taip greitai, kaip Unte sakydavo (mokyt. A. Urbonas), kad nei bėrai, nei sargiai mūsų dienų neprisivys.

Vadovų stovyklų

Vieną rytą stovyklos vadovas v. s. K. Palčiauskas, po vėlavos pakėlimo, mūsų iš rikiuotės nepalėido. Tada prasidėjo "cūdai". Pasaka, bet ne pasaka.

— Skiltininkai, į mano palapinę!

— Skiltininko garbė teko ir man. Rodos, buvome keturi.

— Čia kiekvienai skiltiai maistas, palapinė, pinigai pienui ir daržovėms. Čia kiekvienam jums po gerą kompasą ir Alytaus apskr. žemėlapi (pirmą kartą pamatėu mūsų kariuomenės žemėlapi).

Kiekvienai skiltiai žemėlapy pažymėta vieta. Mes, vadovai, jį lankysime naktimis, bet jūs svečiais nebūsite. Pūnios girioje yra X. Čia turit būti ryto 6 val. Skiltims eiti pažymėti spindžiai, — Kazys baigė įsakymą.

Ir išgyjavome. Mums teko žygiuoti apie 12 km. Gražus pusynas. Pūnios giria tolokai. Apie 10 km., antrojo pusėj Nemuno. Vietą radom.

Jūs nepažįstat džiukų!

Vakare prie mūsų atėjo eigušis, dviem Vyčio kryžiais pasipuošęs. Paklausė leidimo, kurio mes neturėjome. Atsakymas paprastas — kad jis teirautis Kaune arba pas urėdą. Išsikabėjom. Pirmą Vyčio Kryžių gavo prie Kėdainių.

— Tai pažįsti pulk. J. Šarauską (Červėnės kankinys). Jis mus pasiuntė čia.

Jo veidas nušvito.

— Palaukit, vyručiai, dar jūs džiukų nepažįstat!

Jis dingio. Pradėjo plaukti džiukai. Su dovanomis — maistu. Su liepsnojus mažam lauželiui, dainos plaukė tyliai, liūdnei, bet gerai nuotaikoje. Priėjau prie vieno senelio ir paklausiau, kiek metų jis turis?

— Tik 82, sūnau.

Paprašiau, kad jis ką nors pasakotų. Pradėjo:

— Mano senelis matė Napoleoną. Kai jie (prancūzai) bėgo atgal. Sako, bėgsu buvo. Ketvertas baltų žirgų atvežė tris dėžes "skrynias" aukso. Va, netoli čia paka-

sė. Jieškojo jų mano senelis, tėvas ir aš. Neradom. Prakeiktas auksas. Senelis man sakė, kad auksas dega. Mėlyna liepsna nuo jo iššoksta ir mažais žiburėliais išlaksto. Budėjau naktimis. Tris kartus liepsną pamatiau. Kasiau. "Skrynios" neradau. Kažkokie kaulai. Tai va, vaikeliai, čia yra trys "skrynios" aukso.

Po jo atsiliepė senutė. Tik 85 metų! Jos senelis taip pat matė Napoleoną ir "skrynias". Tik žirgai buvo du juodabėrai ir du balti. "Skrynias" paskandino Nemune.

— Senelis pasakė mano mamai ir parodė tą vietą. Už tą paslaptį mes ištiekjom gerai. Bet nei mano tėvas, nei mano vyras tų "skrynijų" nesurado.

Dažnai tas "skrynias" ir aš susipažnuoju. Kam bereikėtų kun. Jankui lakstyti ar dr. Razmai galvoti apie milijoną? Kam? Tik at-

Apsysaka apie liūtą, morką ir kriščionis

Kiekvienoje bendruomenėje randame žmonių, kurie drąsiai atsisotja ir viešai pareiškia savo nusistatymą, kiti laikosi nuosėdai, kad pamatytų prie kurių geriau prisidėti. Kartais nuosėdai išsaugo savo kailį, kada jį ir praranda. Vienu ar kitu atveju jie dažniausia gyvena prisidengdami kitų drąsa.

Tokios išvados prieina lenkų rašytojas Slawomir Mrozek, 31 metų architektūros studentas, kuris laimingai būdų išvengė kalėjimo. Jo apysaka apie morkas kramtantį liūtą buvo išspausdinta 1957 m. Komunistinė Lenkijos rašytojų sąjunga jį pasmerkė; tą patį padarė ir "Izvestija".

Autorius nustebo rades po 5 metų savo "Liūtą" atspausdintą sovietų savaitraštyje "Nedelja". Matyt, Chruščiovo komunistams pasirodė, kad pasakėčios pamokymas pritaikomas užsilikusiems Stalino garbintojams.

Scena: Romos kolizėjus. Cezaus duoda ženklą. Pirmasis liūtas iškoka arenon ir artėja prie kriščioniu. Kajus, liūtų prižiūrėtojas, pastebi, kad vienas liūtas gana abejingas: sėdi prie arenas varų ir eda morką. Kajus paėmė lazda ir duria liūtui į šoną.

— Eik šalin, — sako liūtas.

— Aš nesakau, kad turi praeiti kriščionis, bet judėk ir pradėk staugti, kad turėtum pasiteisninti.

Liūtas tik pajudino uodegą, sakdamas:

— Mane visi matys ir vėliau niekas netikės, kad ne draskiau kriščioniu.

Kajus papurtė galvą:

— Aš nesuprantu žmonių! Nesuprantu nė liūtų!

O liūtas žiūrėjo į Kajų su pasigailėjimu:

— Tu nieko neišmanai apie politiką. Anksčiau ar vėliau vienas imperatorių susitars su kriščionimis, kurie vėliau gali patys patekti valdžion. Kas tada? Visi patricijai sakys: "Mes nieko jums nedarėm. Liūtai jus draskė arenoje!"

— O kaip su tavim? — paklausė Kajus.

Gyvenimas filmuose

Nesusipratimai pietiečių šeimoje

KORNELIJUS BUCMYS, OFM

Dramaturgės Lillian Hellman veikalas apie Naujojo Orleano vargingos ir gana keistos šeimos dar keistesnius santykius susilaukė filminio pritaikymo. Sceniniame pastatyme buvo gana ryški kraujomaišos idėja, neatsižvelgiant taip pat Amerikos pietinėms valstijoms charakteringo baltųjų-juodųjų intymaus santykiavimo, vėliau tampančio viešo pasipiktinimo ir smerkimo objektu.

Filmui "Toys in the Attic" tekstą paruošė James Poe. Nors jis ir gana artimai laikėsi minėtojo dramatinio veikalo, filme įvykiai bei santykiai daug mažiau suraizgyti, bet už tai jie pateikti daug stipresne forma.

Dvi senstancijos, neįteikėjusios seserys rūpinasi savo jaunesniųjų lengvąpėdišku broliu lyg kokių vaikų, nors jis jau 30 m. amžiaus. Viena seserų — Carrie neuoramai padaužai jaučia didesnę negu seserišką patraukimą ir jo globojime mato savo vienatvės įprasminimą. Bet tokį nusistovėjusį gyvenimą sudrumscia brolio nenumatytas žygis. Po gana neilgo išvykimo brolis grįžta skubiai pralobęs ir vedęs. Sesuo Carrie jaučiasi išmušta iš pusiausvyros. Nors brolis garantuoja, kad dar ir ją jėbėmyli, bet sesuo negali nurimti. Ji nepriima brolio brangių dovanų ir nepajėgia suprasti brolio nepriklausomumo. Vyres-

nė ir rimtesnė sesuo šaliau stebi šią situaciją ir įžvelgia giliau į sesers jausmus. Carrie, degdama daugiau negu seserišku pavydu, bando įvelti brolio naivą ir neprityrusią žmoną į atsikratymo planą, įjungiant ir rasinį elementą.

Filminiam pastatyme pagrindinius vaidmenis sudaro neįteikėjusios seserys. Vyresniosios sesers rolėje Wendy Hiller yra išbalansuota ir sudaro priešingybę jaunesios sesers karštam charakteriui, kurį puikiai perteikia Geraldine Page. Padaužos brolio vaidmenį atlieka Dean Martin, kuris irodo, kad pajėgia ir vaidinti, ne vien dainuoti. Jo jaunutė perdėta naivi žmona — Yvette Mimieux.

Nors režisiorius George Roy Hill labai atidžiai atrinko charakterius ir Geraldine Page vaidybą ypatingai puiki, bet filmo visuma šalta ir negyvenimiška. Sis daug negu seserišką patraukimą ir jo globojime mato savo vienatvės įprasminimą. Bet tokį nusistovėjusį gyvenimą sudrumscia brolio nenumatytas žygis. Po gana neilgo išvykimo brolis grįžta skubiai pralobęs ir vedęs. Sesuo Carrie jaučiasi išmušta iš pusiausvyros. Nors brolis garantuoja, kad dar ir ją jėbėmyli, bet sesuo negali nurimti. Ji nepriima brolio brangių dovanų ir nepajėgia suprasti brolio nepriklausomumo. Vyres-

Jungtinis prancūzų universitetas

Isteigtas universitetas "Université de Moncton". Vieton trijų un-tų New Brunswicke dabar yra tik vienas, duodąs prancūziškus diplomus. Provincijoje, kur yra beveik 40% visų gyventojų prancūzų kilmės, universitetas neslopina prancūzų kalbos. Priešingai, jis mėgina pakelti prancūzų kalbos lygį ir jos dėstymą visoje provincijoje, kaip tai rekomenduoja 1962 m. sudaryta švietimo komisija.

"Monctono universitetas sudaro praktišką bazę ateičiai prancūziškai kalbantiems kanadiečiams siekti augštojo išsilavinimo. Todėl naujoji institucija yra verta visos provincijos paramos". Tokie yra žodžiai komisijos, kuriai pirmininkavo dr. J. Deutsch.

Sv. Juozapo un-tas tapo kolegija, o kiti du prancūzų universitetai — Sv. Sirdies iš Bathurst ir St. Louis iš Edmonton tapo padaryti kolegijomis. C.Sc.

Musėms gresia sunaikinimas

Italų mokslininkai išrado būdą musėms sterilizuoti. Tai sterilizuojama chemikalais jie pavadino "apoksidu". Buvo paimta 5000 musių eksperimentui; pavartojus apoksidą 4992 musės neteko veisimosi galios. Mokslininkai mano, kad apoksidu būsiu galima visai muses išnaikinti.

Bournemouth. — Policija gaudo šunį, mėgstantį pasivaikščioti aerodrome. Prieš įžengdamas į lėktuvų nusileidimų taką jis pasižiūri į kairę, į dešinę, bet užmiršta žvilgtelti į viršų.

Liverpool. — Parduotuvėje nuo mamos nuklydęs 4 m. amžiaus berniukas išėjo į gatvę, pasisamdė taksi ir grįžo namo. Tėvui jis pareiškė: "Mama pasimetė žmonių minioje..."

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS



LIETUVOS VYČIAI AMERIKOJE

50 metų veiklos istorinė apžvalga. Parasė Ignas Sakalas ir Stasys Pieža. Ar žinai kur ir kaip — ir kodėl — ši reikšminga organizacija įsikūrė? Kas davė jai vardą? Kokius darbus ji atliko Lietuvos labui? Skaitydami šią idomą knygą rasit šimtus įvairių faktų, susipažinsit su vyčių steigėjais, veikėjais, rėmėjais, dalyvausit su jais jų metinėse suvažiavimuose nuo Maine iki Kalifornijos, gėresit Amerikos lietuvių jaunimo energiją, jų lietuvišką dvasią. Knyga meniskai išleista, kietais viršeliais, su daugybe fotografijų. 160 psl. Svarbi turėti kiekvienam lietuviui šeimai. Išleido Lietuvos vyčiai savo aukštojo jubilėjaus proga. Knygos kaina \$5.00, su persiuntimu \$5.50. Užsakymą siųsti adresu: Loretta Mackonis, 1520 N. Laramie Ave., Chicago 51, Ill., USA. Čekį ar money orderį rašyti vardu KNIGHTS OF LITHUANIA.

LIETUVOS KANKLĖS

O tačiau Lietuva
Tik atbus ji kada:
Ne veltui ji tiek iškentėjo!
KANKLIŲ balsą išgirs,
Miegąs kraujas užvirs;
Nes Kryžiaus gyvatą žadėjo.
— MAIRONIS

Pirmoji lietuviškajame pasaulyje kanklių muzikos plokštelė, įgauta Vysk. M. Valančiaus mokyklos, Cleveland, Ohio, kanklių ansamblio, vadovaujamo Onos Mikulskienės. • JAV: Stereo \$4.95, Hi-Fi \$3.95. Kanadoje: Stereo \$3.50, Hi-Fi \$4.25.

Užsakyti galima siunčiant pinigų sekančiu adresu:

TAUTINIS KANKLIŲ ANSAMBLIS
19700 Renwood Avenue, Euclid, Ohio, 44119, USA. • Tel. 486-4942

Penman's
GP25
APATINIAI BALTINIAI --- KOJINĖS
MARŠKINIAI --- T-SHIRTS

SVEIKATOS KLINIKA — HEALTH CLINIC

Vienintelė valdžios registruota, natūralaus gydymo, lietuviška klinika. Įvairūs spinduliniai, elektros ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios; gydymieji judesiai ir kita.

474 Roncesvalles Ave. • Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, R.M.N.Pt.

NUOŠIRDUS AČIŲ

už paramą

ir

pasitikėjimą

manimi.

Allan Grossman

Minister of Reform
Institutions
Province of Ontario

SPALVŲ POEZIJA

DAIL. A. TAMOŠAITIENĖ
KALIFORNIJOJE

JUOZAS TININIS

Neseniai Los Angeles mieste užsibaigė dailininkės A. Tamošaitienės kūrinių meno paroda. Atidarymoje ir uždarymoje parodos kalbas pasakė "Lietuvių Dienų" žurnalo red. poetas Bernardas Brazdionis, tiksliai ir taikliai apibūdindamas dailininkės kūrybos pobūdį ir pabrėždamas jos originalumą. Moderniojo meno gerbėjai turėjo progos šioje parodoje papildyti savo kolekcijas naujais kūrinių, turinti savitą žaismingų spalvų paveikslais. Iš tiesų savaitę trukusioje parodoje dailininkė Tamošaitienė buvo išstaciūsi 40 darbų, kuriuos sudarė guašo ir aliejaus paveiksai, kilimai, gobelenai, tautiniai drabužiai ir audiniai su lietuviškų rasių ir spalvų deriniais. Paveikslų išgijo Bern. Brazdionis, Rūta Vidžūnienė, V. Stasaitė, A. Raulinaitis, Pr. Raulinaitis, Tamulaitis, Ruigys ir kt. Taip pat daug kas užsisakė ar čia pat vietoje įsigijo tautinių drabužių ir dailiais raštais išgaizintų audinių. Šios parodos surengimas buvo vienas labiausiai džiuginančių kultūrinių įvykių Los Angeles lietuvių kolonijoje, kuri visuomet laukia dailininkų, atvykstančių su savo darbais iš tolimesnių šio kontinento vietovių.

Savita išraiška

Dail. A. Tamošaitienė, kaip matyti iš jos paveikslų, turi susidariusi originalų savo kūrybos pasaulį, kurį išsako spalvomis paveikluose. Kaip geras rašytojas

turi savo stilių, taip ir mūsų dailininkė turi savitą idėjos išsakyti būdą, kuris skiriasi nuo visų kitų tapytojų. Šis skirtingas savo vidaus pasaulio išreiškimo būdas ir sudaro dailininkės originalumą, užtikrinantį jai sėkmingą meninę kūrybos ateitį. Apie savo kūrybos vyksmą dailininkė yra keliais žodžiais užsiminusi per pasikalbėjimą, atspausdintą "Lietuvių Dienose" (1963, rugs. mėn., 12 p.). "Ploštumas, formas, linijas, spalvas, spontaniškai sudėta, kad daugiau vieningą paveikslą..."

Tikrai, jos paveiksai gimsta spontaniškai, iškildami iš jos sielos gelmių, kaip geizeriai iš po žemių ir saulės spindulių žaisma. O tai ir yra negincijamas originalumo pažymys.

Dailininkė siekia kūrybos vaisių su didele meile, atsidavimu apipavidalinamai idėjai, savęs išsivystymui. "Visas mano gyvenimas yra dailė, o kūryba — visa mano gyvenimo prasmė" (t.p.).

Svarbiausias bruožas

— lyriškumas

Bern. Brazdionis, atidarydamas parodą pažymėjo, kad svarbiausias dail. Tamošaitienės paveikslų bruožas yra lyriškumas. Tai tikslus apibūdinimas. Šis jos kūrybos bruožas išslyta net ir jos kūrinių pavadinimuose, pvz.: Vir-

šinių rimtis, Prieblandos žvilgsniai, Miglos skraistė, Tolumų atspalviai...

Gamta yra kūrybos šaltinis dailininkė. Ji semiasi iš jos įkvėpimo ir idėjų, toli gražu nebūdama jos kopijuotoja. Spalvų deriniai ji perkelia gamtą į meninę tikrovę, kurioje žiūrovas, gerai įsistebejęs, pradeda regėti savo fantazijos sukurtų vaizdų grupes. Juo ilgiau ir jos paveikslą žiūri, juo daugiau jis sukelia vaizdų, kurie kiekvienam žiūrovui atrodo vis kitoki, skirtingi. Žiūrovas, stebėdamas klasinio pobūdžio paveikslą, lieka pasyvus; visai kas kita su abstraktinių paveikslų, kuriame žiūrovo fantazija turi atkurti, kas dailininko nepasakytą. Dail. Tamošaitienės paveiksai duoda žiūrovo fantazijai apšviatę darbo: kiekvienas juose mato skirtingų vaizdų derinius, kurie savo spalvomis žavi akį. Stai, sakysime, "Slėnio glūdumos" paveiksle vienas žiūri miško gaisrą, o kitas — saulėlydį, atsimušantį pro medžius; arba "Audringuose vėjuose" kaipais mano žalsvą tvenkinį, nors iš tikro ten tokio dalyko nėra. "Skaidrioje pilnaty" žiūrovas, davęs valią fantazijai, regi atspindžius slaituose, nors ten yra tik suabstraktinta pilnaties. Šis įvairpados dailininkės paveikslų veikimas ir žiūrovo vaizduotė rodo didelį jų autentiškumą.

Kaip vertinti?

Daugelis šių laikų parodų lankytojų, stebėdami meno kūrinius, klausia, ką šis ar kitas paveikslas reiškia. Tai pasenusi ir visai klaidinga pažiūra: ji tiko vertinti klasinio pobūdžio kūriniams, bet abstraktinis menas tokio klausimo nebeprisiima. Šiandien nebėra klausiti, ką paveikslas vaizduoja ar ką jis reiškia, bet reikia žiūrėti, kaip jis mane veikia, kokį atgarsį sukelia mano jausmuose, ką sako mano vaizduotė. Taip reikia vertinti ir visi dailininkės Tamošaitienės paveiksai, neklausiant jų turinio, bet leidžiant jiems save veikti. Jei moderniąją poeziją supranta ir gali ja gėrėtis tik tas, kuris gerai su ja susigyvenęs, atseit turi šioje srityje išsilavinimo, taip ir abstraktinio meno žiūrovas turi būti rimtai susipažinęs su moderniojo meno esme, kitaip jis negalės jo suvokti, juo džiaugtis ir gėrėtis. Neturėdamas bent minimalinio išsiaiškėjimo bei išsilavinimo meninėje srityje, žiūrovas negalės džiaugtis šiuo dienų abstraktiniais kūriniams.

Dail. Tamošaitienės paveiksluose spalvų deriniai tokie gražūs, idomi ir originalūs, kad niekad nenusibosta į juos žiūrėti. Tai lyg simfonijos, išreikštos spalvomis, kontrastiškai išdėstytomis, kad susidarytų didesnis efektas.

Los Angeles moderniojo meno mėgėjai lietuviui dėkingi dailininkėi Tamošaitienei, kad ji teikė čia atvykti į Kingstono, Kanadoje, ir kad davė progos pasidžiaugti subtilios savo kūrybos vaisiais.

Atsiųsta paminėti

N. Jankutė, ZEBRIUKO NUOTYKIAI MISKE. 72 psl., tiražas 1000 egz.; kaina \$2.50. Išleido LSS Kernavės tautos Chicagoje. Ilustravo V. Varanckaitė-Aleknavičienė. Gausama pas B. Vindašienę, 6443 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill., Zip Code 60629, USA.

Muzikos Žinios, Amerikos Lietuvių R. Katilijų Vargoninkų S-gos žurnalas. Išleista keturis kartus per metus. Red. Juozas Kreivėnas — 1602 So. 48 St., Cicero 50, Ill., USA.

A. Rinkūnas, KREGŽDUTĖ I dalis, KREGŽDUTĖ II dalis. IV laida. Pirmoji dalis — elementorius ir skaitmeniniai I-II skyriai, antroji — skaitmeniniai aplinkos pažinimas ir gramatika pratimai III ir IV skyriai. Viršelis ir iliustracijos dail. T. Valiaus. Abi knygos išleido spaudos b-vė "Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada.

Leonardas Andrieus, NAKTIGONĖ, lyrikos rinkinys; 112 psl. Viršelis ir iliustracijos dail. T. Valiaus. Tėvų pranciškonų leidinys; 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N.Y., USA.

Aidai, nr. 7, mėnesinis kultūros žurnalas, leidžiamas T. pranciškonų; 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N.Y., USA. Red. Ant. Vaičiulaitis. Siame numeryje: Pr. Garšvos "Tautinė parapija išvežioje", Myk. Vaitkaus ir L. Andrieaus eilėraščiai, Pr. Pauliukonio "Amerikos lietuvių istorija kaip tautinio auklėjimo priemonė", Vyt. Alanto "Sventaragis sutinka Ramunę", V. Ciziūno "Mūsų politinės vienybės ir strategijos klausimu", dr. Pr. Skardžiaus "Dievas ir perkūnas" ir kt. rašiniai.

Lietuviai Argentinoje, Rosario Liet. Bendruomenės leidinys, 1963 m. Iliustruota Argentinos lietuvių gyvenimo apžvalga. Leidinio reikalais rašyti Jonui Papeckui, Pasaje Benjamin 3963, Rosario, Argentina.

East Europe, vol. XII, No. 9, mėnesinis žurnalas sovietų okupuotos R. Europos būklei nagrinėti. Leidžia Free Europe Committee — 2 Park Ave., New York 16, N.Y., USA.

Praha. — Čekoslovakijoje buvo suimtas čekų tautybės 34 m. amž. Svedijos pilietis.

STASE PRAPUOLENYTE - BUNKER

LAIKO ZENKLAI

Ištrauka iš to paties vardo poemos

Vandenys ritmingai daužo krantą,
Debesys paslepia kalno viršūnę,
Žvaigždėnai keliauja amžinu cikle,
Iš lėto bręsta pakalnėje sėklos.
O, grožybė tiepsnojanti padalę
Sezonams keičiantis!
O, tobulume žmogui dovanotos būstinės
Amžiams praeinant!
O nesulaikomas laiko tikėjimas!

Zemės orbita praskrieja astronautas
Tylaukiose išprogtas atomas
Zemės vieškeliai praeina maskaradas.
Lyja mirties pelėnai.

"Mes patėpėm save karaliais —
Mes esame žemės imperatoriai
Mes sugriovėme senąją tvarką
Ant mūsų kaukolių
Mes pasistatėme savo sostą
Mūsų tautai — mūsų palikimui
Mūsų sielos — mūsų imperijai
Mes valdysime mūsų mintis
Mes tvarkysime mūsų gyvenimą.
Nuo užgimimo ligi disintegracijos
Pro šituos vartus, pro šituos vartus
Pro šituos vartus — į nevilį!"

Zemės sinis ir dukterys gūdžiai
Klausiamai akimis tiria dangų,
"Kur jūs bėgate stūnis ir dukterys?"
"Ko taip žvalgote baugiai?"

"Mes išlipome ant plikos salos
Mes išlipome ant akmenų lauko
Mes išlipome Siaurės Tundroje
Mes išlipome tropikų džunglėse
Ne įeškodami slėnių žaliuojančių
Kur paukščiai čiulba padangėse
Kur vėjai dvelkia laisvą
Ramunėm boluoja dirvonai."

"Ar mes kopsime šitom skeveldrom
Akmenų griova, kur neveda niekur?
Ar mes kopsime į pliką kalną
Ar išmesime inkarus pelkėse
Ar iškirsim girias nuogom rankom
Išversime šimtus kelmus?
Ar mes plėšime kitą dykumą
Ar įveiksim nusausinti lūnus?"

Adolfo Meko "Aleliuja kalnams"

R. VASTOKAS

Rugsėjo 10-19 d. naujoje Filharmonijos salėje, statomajame Linkolno Centre, įvyko pirmasis tarptautinis filmų festivalis Niujorke, kuriame iš dviejų JAV atstovaujančių filmų, vienas buvo Adolfo Meko rašytas ir režisuotas, "Hallelujah the Hills".

Lincolno Centras — tai labai didelės apimties istaiga, telkianti vienon vieton muzikos, dramos, šokių ir operos jėgas bei šiuo metu šakų mokytojus. Nors neamerikietiškos gamybos filmų Niujorke netrūksta, šis festivalis buvo bandymas integruoti tarptautinį kinematografinių siekimų bei praplėsti filmų vertinimo akiraty. Rengėjų taip pat buvo tikimasi pasitarnauti jaunesniems nepriklausomiems filmų gamintojams, kurių Niujorke yra daugiausia susitelkę.

Šios grupės kūrėjus, kurių itaka iš dalies reiškiasi ir Adolfo Meko filme, galima tik tiek apibendrinti, kad jie rodo nepasitenkinimą iprastomis kino meno formomis bei monopolitiniemis prekybos istaigomis, kurios jas skleidžia. Iš dalies tai "Naujos Bangos" filmų atspindys Niujorke, nors savarankiškumas, idėjinė nepriklausomybė bei spontaniškumas laikomas pastoviomis vertybėmis.

Nuosekliausias šios srovės atstovas filminėje literatūroje ir filmų statyme, Jonas Mekas, leidinyje apie savo filmą "Medžių ginklai" (1961) sako: "Aš bandžiau prasilaukti pro paskutines tradicinio stiliaus pasakojimo būdo liekanas, panaudodamas pavienias bei sąryšio scenas ir su-

kaupdamas jas į vieną emociją freską — taip, kaip veiksmo tapytojas naudoja spalvos šlakus. Šis filmas nukrypsta nuo realizmo ir bando pasiekti poezijos... Naujas turinys reikalauja ir naujo meninės išraiškos būdo... Jis (menininkas) ieško laisvesnės formos, kuri jam leidžia siekti didesnio masto emocijų ir intelektualinių teigimų, tiesių sprogimus, išėjimo riksmus, vaizdų sankaupt — ne linksma pasaka sekti, bet pilnai išreikšti žmogaus pasamones virpėjimus ir pastatyti mus akis akin su moderniojo žmogaus siela" (Film Culture 1962).

Adolfo Meko filmas šį apibūdinimą atitinka tik stilistiniu atžvilgiu, nes turinys nei socialinio protesto nei politinio piktumo nėra, nebent satyriškas kaipuriuose moderniuose filmuose įvykių ir veiksmų charakterizavimas būtų naujų idėjų laukimas. Priemonė, kuri filmo vaizdų eilei duoda romantiško atspalvio junginį, tai dviejų jaunuolių pirmasis vienas mergaitė — žiemą ir vasarą, svajonėse ir tikrovėje.

Veiksmas kyla iš komiško ir išradimo herojų rungtyniavimo, kuris yra dažnai satyriško pobūdžio. Veikėjai pristatomi kitų filmų herojų rolėse, įterpiant net atitinkama negarsinio filmo iškarpą. Daugelis šių nuotykių vyksta tarp medžių, prie vandens, pusnyse, taip kad gamta tampa vaizdų-mozaikos rėmais.

Veikėjų kelionė prasideda miš-

Kultūrinėje veikloje

G. VASILIAUSKIENĖS, solistės viešnios iš Australijos, koncertas Ročesteryje įvyks spalio 12 d. Spalio 6 d. ji koncertavo Hamiltone, Kanadoje.

NAUGARDUKE, senoj Mindaugo sostinėje, kur iki šiam laikui tebesimato jo pilies griuvėsiai, neseniai buvo atidaryta liaudies kūrinių paroda. Sėsnės to apylinkės gyventojai sunėšė audinius, drožinius ir kt. išdirbinius. Naugardukas, kaip žinome, pagal Maskvos nuosprendį, įtrauktas į "tarybinės Baltijos" plotus.

Iš Vilniaus nuyvę į tą parodą meno specialistai pripažino, jog ten liudies kūryba lietuviška. Spalvų suderinimas, kvadratinės figūros, gėlių atvaizdavimai ir kt. papuošalai audiniuose beveik nesiskiria nuo kaimyninių dūkų.

IGNO SAKALO rašyta Lietuvos vyčių istorija "Lietuvos vyčiai Amerikoje" jau išėjo iš spaudos. Angliškasis tekstas paruoštas St. Piežos.

LIETUVIŲ ISTORIJOJOS DRAUGLJA paminės Mindaugo 700 metų mirties sukaktį spalio 20 d. Jaunimo Centre Čikagoje. Paskaitą apie Mindaugo mirties aplinkybes skaitys kun. dr. K. A. Matulaitis, MIC. Esą aiškių duomenų, jog Mindaugas buvo nužudytas ne dėl Daumantienės, kaip Ipatijaus kronika klaidingai teigia. Daumantas nukentėjęs ne nuo Mindaugo, bet nuo savo tikro brolio Narimanto.

S. KUZMINSKAS, DBLS tarybos pirm., savo pasiskaitė apie Londono lietuvių spautuvę šitaip kalbėjo: "Nusileidus į rūsi, galima buvo lengvai įsitikinti, kad esamoji spautuvė geriau tikty "Vargo mokyklos" laikams, negu kad dabarties reikalavimams. Esamos spautuvės masinių beliko labai trumpas amžius. Yra būtina pastatyti gerą raidės rinkti mašiną. Ją pastatius — spautuvė galėtų veikti sėkmingiau, duoti pelno ir tuo būdu, laiko būvyje, apmokėti padarytas išlaidas. O spautuvė lietuviškam gyvenimui svetur yra tiek pat svarbi, kaip šviesa žemei; be šviesos žemėje nebūtų gyvybės, be spautuvės ir be spaudos — mūsų rūpesčiai lietuviųbei — išvirstų į dygliuotus kaktusus emigracijos dykumoj".

"DRAUGO" romano konkursui rankraščiams teikti terminas baigiasi lapkričio 1 d. Vertintojų komisija sudaryta.

MUZIKOLOGAS VYT. KARPAVIČIUS mirė Vilniuje. Velionis buvo žinomas muzikos kritikas, Vilniaus radijo muzikinių laidų autorius. Su paskaitomis jis lankėsi ir už Lietuvos ribų — Maskvoje, Minske, Rygoje, Kišiniuje ir kt.

AKTORE BRONĖ KURMYTĖ atšventė 30 metų sceninio darbo sukaktį. Aktorės kelią ji yra pradėjusi Kauno dramos teatro studijoje. Jau prieškariniame laikotarpyje sukūrė eilę vertingų vaidmenų: Marytę A. Vienulio "1831 metuose", Inken — Hauptmano "Prieš saulėlydį", Juliją — Ostrovskio "Pelningo vietoje". Karo metu ji tiko išgyventi skaudžią šeimos tragediją, kai nežinomi piktadarijai (ar sovietiniai partizanai?) žaliakalni nužudė jos vyrą — jauną, gabų rezisorių Juozą Monkevičių, kuris tuo metu buvo Kauno dramos teatro meno vadovas ir planavo su studijos mokiniais atidaryti platesnį meninių įsiekių savo dramos teatrą.

Pokariniais metais B. Kurmytė-Monkevičienė dirbo Kauno dramos ir Jaunojo žiūrovo teatro. Šiame laikotarpyje ji yra davusi nevieną vertingą vaidmenį lietuviškajai scenai — Marytę Baltušio pjesėje "Gieda gaideliai", Lady Vinter "Trijuose muškietininkuose", Mrs. Kleinen "Mažoji De Rita", Zojos motiną "Pasakoje apie tetybę". Per 30 metų kūrybinio darbo ji yra sukūrusi 250 vaidmenų.

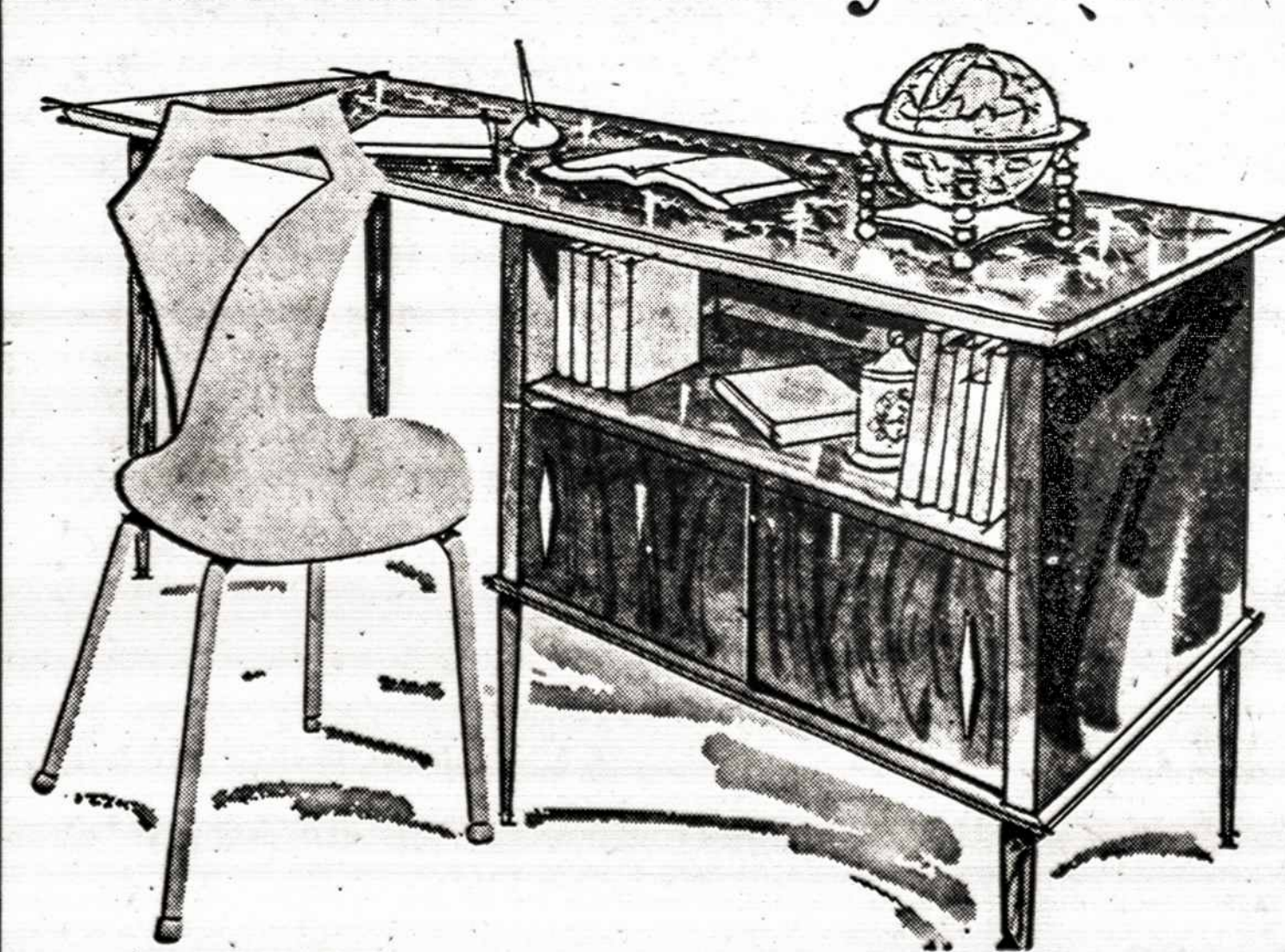
DAIL. AUGUSTINO SAVICKO disertaciją meno mokslo kandidato laipsniui "Peizažas lietuvių tapyboje" atskira knyga išleido LTSR Mokslo akademijos istorijos institutas. Savo knygoje autorius nagrinėja peizažą 1905-40 m. laikotarpyje, išsamiai aptaria Vilniaus meno mokyklos periodą 1793-1831 m. Nepriklausomoje Lietuvoje daugiausia vietos skiriama Kauno meno mokyklai. Knyga turi 279 iliustracijas.

GRUZIJS MENO PARODA atidaryta Vilniaus dailės muziejuje. Eksponuojama 600 kūrinių — graviūrų, tapybinių drobių, keramikos ir skulptūros darbu, atstovaujančių sovietiniam laikotarpiui. Žiūrovas akis daugiausia patraukia Užkaukazės gamta ir jos grožis. Parodos atidarymo proga Vilniuje lankėsi grupė gruzinų dailininkų, muzejus darbuotojų ir Gruzijos kultūros min. T. Bušaidzė. —vkt—

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Luby, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

Pradedant mokyklą...



Kėdė — nemokamas priedas.

Didelis 18"x48"

RAŠOMASIS STALAS

moksleiviui ar studentui
tik

2995

Arborito viršus.

MOHAWK FURNITURE

LTD.

2448 DANFORTH AVENUE

Telefonas OX. 9-4444

ir

137 RONCESVALLES AVENUE

Telefonas 537-1442

Abi parduotuvės atidarytos nuo 9 v.r. iki 9 v.v.

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West,
Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7½%. Už paskolas — morgančius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekviena diena, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT
\$8.900 pilna kaina, 5 kamb. mūr. namas vandeniui alyva apšildomas, alumi. antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Įmokėti tik \$1.100.

BLOOR — JANE — Bungalow
\$5.900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

SWANSEA
\$4.900 įmokėti, atskiras, mūrinis gražių plytų namas 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Prašoma kaina \$18.500, gal ir mažiau.

ST. CLAIR — OAKWOOD
\$4.700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniui alyva šildomas. Graži aplinka ir arti susisiekimo.

B. SAKALAS
Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

James B. Gilbert Realtor

1495 Kipling Ave. North • Kipling Plaza • Rexdale

ISLINGTON — WESTHAMPTON, \$4.000 įmokėti, 6 kamb. bungalas, išklotas nauju kilimu, labai gražus poilsio kambarys su baru ir žaidimo kambariais. Viskas turtingai ir skoningai įrengta. Savininkas iškeliamas.

REXDALE — KIPLING, \$3.500 įmokėti, 6 kamb. didelis ranch-bungalas. Išbaigtas poilsio ir žaidimų kambarys. Prijungtas garažas su priv. įvažiavu. Sumažinta kaina skubiam pardavimui.

DIXON RD. — ISLINGTON, \$8.000 įmokėti, 3-jų modernių butų — 14 k. beveik naujas mūrinis pastatas. Labai gražioje vietoje. Savininkas palieka kilimus ir daug kitų priedų. Žema kaina.

REXDALE, \$2.000 įmokėti, "split level" bungalas išklotas nauju kilimu, vandens alyvos šildymas, gražus poilsio kambarys, NHA morkičius 5% %.

P. MALIŠKAS
DARBO TEL CH 1-5205 NAMŲ TEL. 741-3124

Didžiausias pasirinkimas bungalovų, namų Westone, Westway, Rexdale, Thistletown rajonuose. Vietoje greitis ir sąžiningas patarnavimas. Taip pat turime iv. krautuvų, apartamentų, hotelių, motelių, farmų, vasarviečių.

SPORTAS

LAUKIAMIE PARAMOS
Artėjant š.m. krepšinio sezonui, Toronto lietuvių sporto klubas "Vytiš" stengiasi įregistruoti grynai lietuvišką vyrų krepšinio komandą į sekmadienį vyrančių Bathurst-College krepšinio lyga. Klubu vadovybė jautė pareigą sudaryti tinkamas sąlygas naujos krepšinio komandos ugdymui. Lietuviškos parapijos krepšinio salė su lietuvių žiūrovų būriu atrodė klubo vadovybei bei komandos žaidėjams kaip tinkamiausia vieta varžyboms.

Spalio 2 d. lygos susirinkimas, į kurį buvo pakviesti ir Vyčio atstovai, išsprendė susidariusią salų problemą estams pasiūlius papildomai savo patalpas. Tačiau stokojo harmonijos priėmimo klausime. Lygos atstovams pasisakius prieš TLSK Vyti, mūsų prašymas buvo atmetamas. Kartu su juo prarasta ir praktiška galimybė lietuviui žiūrovui (su rungtynių metu padaryta auka) paremti ir Vyčio sporto klubą.

Vyčio komandos dalyvavimo išlaidos kitose tolygose pajėgumo lygoje bus jau žymiai augstesnės.

Klubu vadovybė kreipiasi į sporto remiančių visuomenę paremti vytičių pastangas bei klubo vis didėjančias išlaidas. Aukos priimamos šiuo adresu: J. Uogintas, 354 Windermere Ave., Toronto 3. TLSK Vytiš valdyba

VYČIO ŽINIOS
Krepšinio sezonas pamažu pradeda įsibėgėti. Jau visas mėnuo Ryerson mokykloje, Bathurst ir Dundas, penktadienio vakarais vyksta treniruotės vaikams nuo 7 val. ir suaugusiems nuo 8.30 val. Ruošiamasi kelioms draugiškoms rungtynėms. Kitą penktadienį numatomos draugiškos rungtynės su Hamiltono Kovo krepšininkais. Gautas pakvietimas iš Montrealio Tauro draugiškoms rungtynėms lapkričio 23 d. ruošiamame jaunimo savaitgalyje. Moterų komanda kanadiečių yra pakviesta draugiškoms rungtynėms Hamiltone. Moterys ir šiemet dalyvaus Toronto Ladies Basketball lygos pirmenybėse, kurių pirmos rungtynės įvyks apie spalio 25 d. Dvi berniukų komandos žais Church lygoje ir viena mergaičių komanda CYO lygoje.

Stalo teniso treniruotės šv. Jono p. salėje vyksta antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 val. Mūsų stalo tenisininkai ligojo savaitgalio metu dalyvaus stalo teniso pirmenybėse, kurios įvyks Niagara Falls, Ont.

Lauko teniso treniruotės nutraukiamos.

MŪSŲ REMEJAMS: šv. Jono k. parapijai, H. Stepaiciui ir V. Aušrotui nuosirdžiai dėkojame. A. S.

DOVERCOURT APYLINKĖ

Nuosirdžiai dėkoju visiems, prisidėjusiems darbu ir balsavusiems už mane rugsėjo 25 d. rinkimuose.

LAWRENCE G. ODETTE
Progresyviųjų Konservatorių kandidatas

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
254 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, bižnų.

RONCEVALLES — HEWITT, \$4.000 įmokėti, atskiras, mūro, 8 kambarių namas, šoninis privatus įvažiavimas, garažas, gražus didelis kiemas.

BLOOR — WINDERMERE, \$2.900 įmokėti, mūro, atskiras, 7 kambarių, 2 aukštų namas. Baigtas rūšys, šoninis įvažiavimas, garažas, didelis kiemas. Kaina \$16.900, tik viena skola balansui; geriausias išsimokėjimo sąlygos. Tuojau galima užimti.

GLENLAKE — BLOOR, \$10.000 įmokėti, 5+5 kambarių tikras duplexas. Kaina \$27.000.

HIGH PARK, \$5.000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 aukštų, 8 kambarių, 2 mod. virtuvių. Pirmame ir antrame aukšte iš g. parasyklos. Augstas rūšys. Vand. apšildomas, 2 mūro nauji garažai, privatus šoninis 9 pėdų įvažiavimas. \$22.900. Jokio remonto nereikalinga. Tuojau galima užimti.

YONGE — EGLINTON, \$12.000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 metų senumo, 6 butų apartamentas. Prašoma kaina \$55.000. Geras investavimas, metinės pajamos \$8.000.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

Ateitininkų žinios

PRAEJUS SAVAITGALIS Toronto ateitininkams buvo gan įspūdingas. Federacijos vado dr. J. Griniaus atsilankymas įnešė naujo gaivumo. Sekmadienį L. V. Namuose susirinkimas buvo ypatingai gausus. Kalbėjo dr. J. Griniaus. Loterijon nšleista knyga — dr. J. Griniaus "Tauta ir tautinė išikimybė". Laimėjo S. Treigys.

JAUNUČIŲ IR JAUNESNIŲJŲ BERNIUKŲ susirinkimas — sekmadienį, spalio 13 d., 4 val. p.p. Prisikėlimo muzikos studijoje. Kvietiami berniukai 9-12 m. amžiaus.

VYR. MOKSLEIVIŲ BERNIUKŲ susirinkimas — sekmadienį, 5 val. Prikėlimo muzikos studijoje. Ateitininkai ir neateitininkai 13-18 m. prašomi būtinai dalyvauti.

VYRESNIŲJŲ MOKSLEIVIŲ AT-KU susirinkime išrinkta būrelis pirmininke — Irena Bartusevičiūtė. Taip pat suplanuota du ateinantys susirinkimai: spalio 20 d., 2 v. p.p., diskutinis susirinkimas tema "Asmenybės ugdymas" — sesuo M. Paulė; lapkričio 17 d., 2 v. p.p. — "Mergaitės tinkamos profesijos"; diskusijose dalyvaus Vida Kubiliūtė — mokytoja, Danutė Manglicienė — galtingoji sesuo ir Regina Matukaitė — socialinės srities darbuotoja. Visi susirinkimai atviri, kviečiamos visos besidominčios mergaitės. Susirinkimai vyksta L. V. Namuose.

JAUNUČIŲ IR JAUNESNIŲJŲ MERGAICIŲ AT-KU susirinkimas įvyks sekmadienį — spalio 20 d., 3 val. L. V. Namuose. Kviečiamos mergaitės nuo 6 iki 12 m.

Lietuvių skautų veikla

"PERKŪNO" skautų vyčių būrelis, įžengdamas į 14 metus, kad ir nepilnam sąstate, surengė iškylą.

VILKIUKŲ ANTROJI DR-VE, vad. s. L. Kalinausko, šį seštadienį, 3 v. p. kviečia sueigą skautų būklę.

SKAUCIŲ DR-VE iškylavo centrinėje saloj. Draugininkė — v.s.k. v. sl. D. Skrinškaitė.

K. ČEPONIS baigė jūrų kadetų kursus ir yra pakeltas į II klasės kad. karininkus su teise plaukioti burinėmis ir motorinėmis valtimis. Jis yra aktyvus Rambyno tunto jūrų sk. veikloje.

D. L. K. MINDAUGO DR-VES sueigą — šį ketvirtadienį, 7 v.v., būklę.

SKAUTORAMAI, jubiliejinį metų užbaigimui, iki lapkričio 3 d. vilkiukai ir skautai turi susitvarkyti uniformas. Numatomas Hamiltono ir Niagaros pusiasalio vadovų bendras pasitarimas ateinančių metų stovykloms reikalais.

VISI VIENETŲ VADOVAI surenka kaip galint greičiau nario mokesčius. Tėveliai prašomi vaikūčiams padėti.

MONS. DR. J. TADARAUSKĄ rugsėjo 29 d. lietuvių sk. ir skautių vardu sveikino v.s. V. Skrinškas ir s. V. Rušas, įteikdami P. Misevičiaus rankų darbo dovaną.

ELEKTROS IRENGIMŲ RANGOVAS p. Barakauskas su tėvų rėmėjų pirm. buvo nuvykę į Huntsville. Hydro ir vietos savivaldybė patvirtino elektros pervedimo planus ir šiomis dienomis pradės vykdyti darbus.

NORIMA PRAVESTI VAJŲ, aplankant kiekvieną Toronto lietuvi. Kas galėtų prie vajuos prisidėti, prašome skambinti betkuriam tunto vadovui.

LAPKRICIO 9 D. — skautų-čių bazaras dienos metu, o vakare balius — šokiai. Bazarui prašom fantų. Jie bus renkami prie šeštad. m.los spalio 12 ir 19 d.; galima atnešti sekmadieniais ir skautų būklę po betkurį pamaldų.

TĖVŲ RĖMĖJŲ IR SVEČIŲ organizuojama paskutinė šių metų iškyla į Romuvą Padėkos Dienai atžymėti šį sekmadienį. Prašoma nepamiršti maisto tos dienos prasmei. Tikimasi, kad ir iš Hamiltono nemažai atvyks. F.

Traukinio apiplėšimo komunistinė versija

Vengrijos satyrinis žurnalas "Ludas Matyi", rašydamas apie traukinio apiplėšimą Britanijoje, tvirtina, jog komunistinėje Vengrijoje būtų neįmanoma suorganizuoti panašios operacijos. Pirmiausia, iš 30 vyrų gaujos bent 4 susirgtų, 8 nesurastų apiplėšimui sutartos vietos, 3 telefonų praneštų, kad dviem dienoms pavėluos sugrįžti iš vasarvietės. Pagaliau neįmanoma būtų uždegti žalių signalinės šviesos, nes nėra raudonos medžiagos. Visus planus augstyn kojomis apverstų dvi valandas pavėlavęs traukinys. Jeigu ji ir pavyktų sulaikyti, nebūtų kuo išgabenti pagrobų pinigų, nes Vengrijoje esantieji sunkvežimiai ir jų vairuotojai darbų programoje yra atsilikę dviem mėnesiais...

Boie Comeau — Kvebeko miške rastas vilkų sudraskytas 4 metų berniukas. Tai bene pirmas toks atvejis šiame kontinente. Vilka savo aukoms paprastai pirmiausia perkanda gerkle ir, praplešę krūtinę, suėda širdį ir plaučius.

AUGSTŲ KVALIFIKACIJŲ MECHANIKAI Sav. Bili Barthia ir Frank Pettit Taiso visų modelį mašinų: automatines transmisijas, ratų balansavimą, motorų remontas, tepimas ir kt. Syki pabandę, grįšite pas mus atgal.

BLOOR AUTORITE GARAGE
296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

Mirus mielijam sūnui **ANTANUKUI**,
VYTAUTĄ AUSROTĄ,
buvusį KLK Kultūros Dr-jos daugmetį pirmininką bei valdybos narį, ir
p. Sigitą Aušrotienę, taip pat visą šeimą
ir artimuosius nuosirdžiai užjaučia —
KLK Kultūros Draugija
"T. Žiburių" redakcija
ir administracija

Dievuliui pašaukus pas save mylimą sūnelį **ANTANUKĄ**,
mielūs idėjus draugus
SIGITĄ ir **VYTAUTĄ AUSROTUS**
bei artimuosius
nuosirdžiai užjaučia ir dalinasi liūdesiu —
Toronto ateitininkai sendraugiai

MIRUS MYLIMAM SŪNELIUI
ANTANELIUI,
SIGITĄ ir **VYTAUTĄ AUSROTUS**
bei jų artimuosius
nuosirdžiai užjaučiame
ir kartu skausmo valandoje
liūdime —

A. E. Abromaičiai S. V. Liuimiai
S. J. Andruliai Br. Pabedinskienė
M. A. Bumbuliai A. K. Rusinai
E. S. Čepai S. B. Sakalai
St. Dargis L. Salna
Kun. dr. Pr. Gaida M. V. Tamulaičiai
V. J. Jasinevičiai

Mylimam **ANTANELIUI** mirus,
jo brangius tėvelius
VYTAUTĄ ir **SIGITĄ AUSROTUS**,
sesutes Aldutę ir Bernadetą
ir močiutes p. Jonaitienę ir p. Aušrotienę
giliai užjaučia liūdesio valandoje —
A. Šapokienė
A. Šapokaitė
G. ir G. Balčiūnai
K. Beraitiene

SIGITAI ir **VYTAUTUI AUSROTAMS**,
mirus mažajam **ANTANELIUI**,
reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —
Birutė ir Jonas Prakapai

ANTANUKUI AUSROTUI mirus,
jo tėveliams, sesytėms ir
močiutėms
gilią užuojautą reiškia —
Žiuraitė ir Ramonai

Gilaus skausmo valandoje,
A. + A. sūneliui **ANTANUKUI** mirus,
SIGITĄ ir **VYTAUTĄ AUSROTUS** bei artimuosius
nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi —
O. L. Rimkevičiai
S. B. Ulozai
L. V. Kolyčiai

A. + A. **ANTANELIUI AUSROTUI** mirus,
jo tėvelius, sesutes ir močiutes
nuosirdžiai užjaučiame —
O. P. Eidukaičiai
L. A. Krakauskai

A. + A. mylimam sūneliui **ANTANELIUI** mirus,
gili užuojauta
SIGITAI ir **VYTAUTUI AUSROTAMS**,
sesutėms Aldonai ir Bernadetai,
mamutėms p. Aušrotienei ir p. Jonaitienei —
O. A. Jakimavičiai
R. P. Brazukai
A. V. Ramanaukai
A. V. Petrulijai

Johannesburgas. — Pietų afriekiečiai išpildo visas miesto parduotuves esančias žąsis. Prisimindami seną padavimą jie mano, kad žąsys savojo pastabumo padarys galą paplitusiai įsilaizimui ir namus bangai.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont.
Telefonas LE. 2-4404

PARKLAWN — QUEENSWAY,
graužs 5 kambarių bungalas, centre hall planas, radiatorinis šildymas, recreation kambarys, garažas su privačiu įvažiavu, kiemas 50x200, be skolų. Prašo \$14.900.

SWANSEA — BLOOR
Atskiras, mūrinis 6 kambarių namas, garažas su plačiu įvažiavu, atvira skola.

ISLINGTON — BLOOR
Apie \$4.000 įmokėti, puikus visai naujas 6 kambarių bungalas, didelė graži Hollywood virtuvė, privatus įvažiavimas.

JANE — BLOOR
7 kambarių, šurkščių plytų, atskiras mūr. namas, kvadratinis planas, apie \$5.000 įmokėti, radiatorinis šild.

KINGSWAY RAJONAS
Pietus nuo Bloor, apie \$5.000 įmokėti, gražus 6 k. bungalas, didelis salonas su atviru akmeniniu židiniu, moderniška virtuvė, gražiai iškaltas didžiulis recreation kambarys su 2jų dalių vonia, privatus įvažiavimas su pristatytu garažu, pirmą skola iš 5% 17 metų.

SWANSEA — BLOOR,
graužs, visai naujas 7 kambarių atskiras mūrinis namas, moderniškas vandens alyvos šildymas, balkonai, garažas su puikiu privačiu įvažiavu, 2 vonios, arti Bloor.

GEOFFREY — HIGH PARK
Didžiulis 12 kambarių, atskiras, mūrinis namas, 3 virtuvės, vandens alyvos šildymas, recreation kambarys, dvigubas garažas su plačiu įvaž.

HIGH PARK BLVD.
Apie \$10.000 įmokėti, puikus 15 kambarių, atskiras, mūrinis namas, naujas vandens alyvos šildymas, dideli kambariai, 3 virtuvės, 3 vonios, dvigubas garažas su privačiu įvažiavu, gausa apie \$490 mėnesinės nuomos.

PARKDALE — SUNNYSIDE
Puikus pinigų investavimas, 5 krautuvės ir 4 apartamentai, maždaug 20 metų senumo, viskas išnuomota, gausa apie \$9.500 metinių pajamų, maždaug \$15.000 įmokėti.

WELLAND — ONTARIO
Benzino stotis, mašinų taisymo dirbtuvė, moderniškas restoranas, maisto produktų krautuvė ir 8 kambarių namas, skubus pardavimas, šeimnininkas išvyksta iš Kanados, metinė apyvarta \$85.000, 16 metų atvira skola iš 5%, benzino parduoda apie 100.000 galionų metams, įmokeiti maždaug \$20.000.

PARKDALE RAJONE
\$1.500 įmokėti, 12 kambarių mūrinis namas. Keturiuos virtuvės. Karšto vandens - gazu šildymas. Du garažai. Prašo \$15.500. Viena skola 10-čiai metų.

RUSHOLME DRIVE
\$5.000 įmokėti, originalus duplexas po 6 kambarius. Du šildymo pečiai, karšto vandens alyva. \$110 mėnesinė nuoma už butą. Prašo \$24.000.

WESTONE
\$8.000 įmokėti, originalus 3-jų šeimų namas. Du butai po 5 kambarius ir vienas butas 4 kambarių. Karšto vandens alyvos šildymas. \$2.640 metinių pajamų iš dviejų butų. Prašo \$28.500. Vienas atviras morkičius 10 metų.

WELLANDE
\$20.000 įmokėti, benzino stotis — garažas — restoranas ir 8 kambarių gyvenamasis namas. Parduodama virš 100.000 galionų benzino. Bendra metinė apyvarta virš \$85.000. Geras ir moderniai įrengtas biznis. Prašo \$65.000. Vienas morkičius iš 5% 16 metų. Vertas dėmesio pirkiny.

BOWLINK ALLEY
\$50.000 įmokėti už 14 vietų (lanes) bowlingo biznį ir pastatą. Geras šiaurės vakarų rajonas. \$34.750 metinių pajamų. Prašo \$135.000.

VAKARU TORONTE
\$15.000 įmokėti, puikus 23 butų apartamentinis pastatas. Balkonai, garažai. Karšto vandens alyva šildymas. \$30.000 metinių pajamų. Geras pirkiny su mažu įmokėjimu.

KINGSWAY RAJONE
\$25.000 įmokėti, 21 butas, gražiausiam vakarų Toronto rajone prie Royal York ir Kingsway. Puikus 10 metų senumo pastatas, \$28.000 metin. pajamų. Prašo \$185.000. Labai gera investacija.

EGLINTON — KENNEDY
\$30.000 įmokėti, 29 butų naujas pastatas. Balkonai, keltuvai, kilimai, recreation kambarys, intercom, garažai. \$38.500 metinių pajamų. Prašo \$245.000.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartamentinių namų.

Pr. KERBERIS
Darbo tel. LE. 2-4404
Namų tel. LE. 5-1584

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS priima užsakymus vyriškų ir moter. palčių ir kostiumų.

Parduodami vyriški kostiumai, megzliniai, viršutiniai marškiniai ir kita.

1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

PONIOS TONIA
SPEJIMAI
Ji daugelį žmonių yra padėjusi. Tik vienas apsilankymas jus įtikins. Atidaryta išsilai visa savaitė. Galima atvykti ir be susitarimo.
Tel. 534-5123,
1393 Dundas St. West, Toronto

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, garzolino stočių, garažų, motelių, įvairių bižnų ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS
DEL INFORMACIJŲ RASYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN Namų V. BUTRIMAS
Real Estate 139 Fourth St. E.
Oakview Beach COLLINGWOOD, ONT.
Istaigos tel. Wasaga Beach 201 Tel. 2337

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)
Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

\$7.000 vertės, 6 kamb. namas, 1 skola balansui, moderni virtuvė, garažas. Dundas-Ossington rajone.

\$4.000 įmokėti, 5 metų senumo duplexas su butu rūšyje, kiekv. apart. nuoma \$85 mėn., 3 garažai. Eglington — Dufferin rajonas, pilna kaina \$21.500.

\$5.000 įmokėti, Oakwood-Cl. Clair, 11 didelių kamb. plytų namas, alyviniais dažais išdažytas, 3 modernios virtuvės.

Garažas, dažymo ir taisymo dirbtuvė, vak. Toronte, kampinė nuosavybė, parduodamas ar išnuomojamas, 16 mašinų vieta su leidimais, neaugsta nuoma ar \$15.000 įmokėti, labai geras pirkiny.

Turime krautuvų, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.

Taip pat patarpiname geresnėmis sąlygom paskolų - morkičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludžius

\$15.700 pilna kaina, Bloor — Concord, 11 didelių kamb. alyviniais dažais išdažytų, plytinis namas, naujas šildymas, 3 modernios virtuvės ir 3 pilnai įrengtos vonios. Nuomos \$200 mėn.

\$2.500 įmokėti, Jane — Baby Point, 6 kamb. namas, alyviniais dažais išdažytas, kelių metų senumo, 5% morkičius, alyvos šildymas, privatus įvažiav. Prašo \$16.500.

\$2.500 įmokėti, Parkdale, atskiras 8 kamb. namas, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, keli žingsniai iki Queen — Lansdowne linijos.

\$5.000 įmokėti, Jane — Bloor, 2-jų aukštų, 7 kamb., atskiras namas.

TORONTO, Ont.

Rudeninis kapinių lankymas, susijęs su Vėlinių diena, ši rudenį įvyks sekmadienį, lapkričio 3 d., 3 v. p.p. Būtų gera, kad minėtą dieną būtų susilaikoma nuo kitų parengimų. Paminklams pamatai išliejami tik ši mėnesį. Dar ši rudenį norintieji statyti paminklus, prašomi painformuoti kapinių administraciją. Kad paminklai išsilaikytų ilgas metus, patartina vengti praeinamos vertės įrašų: tiksliau būtų pažymėti mirusiojo metrika: vardas, pavardė, gimimo ir mirimo datos. Vargu ar būtų galima rekomenduoti paminkluose mirusiųjų nuotraukos. Po kurio laiko jos arba nublunka, arba iškrenta. A.

„Intelektualo drama visuomenėje“ — tokia tema skaitė paskaitą dr. J. Girnius, pakviestas Toronto akademiku dr. Jos. Jos paskaita susirinko beveik šimtinė žmonių, kurių tarpe buvo matyti ir jaunųjų akademikų. Pirminkaujantis K. Manglicias pakvietė J. Matulionį pristatyti klausytojams paskaitininką, kuris vėliau pareiškė, esą pristatant užtenka pasakyti, kad jis ne J. Girnius... Paskaitoje dr. J. Girnius aptarė „intelektualo“ reikšmę, išnagrinėjo savybes ir jo santykį su visuomene. Intelektualas esąs visuomenės maištininkas, judintojas ir vadovas, jaučias savo atsakomybę. Per diskusijas buvo iškelta klausimų, ypač liečiančių lietuvių intelektualų problemų.

Folks Art Council — taut. grupių meno taryba buvo susirinkusi posėdžiui. Lietuviams atstovavo Toronto apyl. v-bos atstovas K. Manglicias ir kaip privatus asmuo — J. R. Simanavičius. Pastarasis buvo išrinktas ir pastovų prezidiumą — valdybą. Tarybai priklausio organizacijos ir paskiri asmenys.

Ateitininkų Federacijos vadas dr. J. Girnius ateitininkų susirinkime spalio 6 d. skaitė paskaitą apie tikinčiųjų atsakomybę už kitus; gvildeno ateizmo klausimą ir reikalą santykiuoti su ateistais apaštalavimo prasme. Ryšium su paskaita buvo iškelta daug klausimų, liečiančių tiesiogiai paskaitos mintis ir ateitininkijos veikimą. Susirinkime dalyvavo daug narių — draugų, studentų ir svečių bei viešnių.

Sesuo Margarita, Montreale N. P.M. vienuolyno vyresnioji, ši savaitę atvyksta į Torontą dalyvauti vienuolynų vyresniųjų kursuose šv. Juozapo seserų vienuolyno.

„Tėvynės prisiminimų“ radijo programos vedėjas J. R. Simanavičius pakvietė į Torontą Hamiltono teatrą „Aukurą“ suvaidinti lapkričio 2 d. Prisiikimo salėje jaunimui ir suaugusiems tinkamą Andersono pasaką.

Išvyko į JAV kun. Pr. Vaseris, viešėjęs pas savo brolio Juozo šeimą Toronte. Spalio 20 iš Niujorko iškris į Britaniją, paskui Vokietiją, Italiją ir iš ten atgal į Australiją. Jo brolio Juozo šeima su savo bičiuliais spalio 4 d. surengė išvykstančiam kunigui jaunias išleistuves ir kartu vardinę šv. Jono Kr. par. salėje. Dalyvavo didokas būrys žmonių atėjusių pagerbti žymaus Australijos lietuvių veikėjo.

Vincas Bačėnas praėjusį sekmadienį savaitę lėktuvu išskrido į Olandiją, susipažinti su minėtu kraštu. Kelionę finansuoja „Four Seasons“ kelionių biuras Port Credit, Ont., kur mūsų tautietis eina atsakingas pareigas.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — HU. 9-1543.

SWANSEA. \$16.900 visa kaina, atskiras, originalus „Duplex“ 10 kambarių, vandeniu alyva apšildomas, 2 garažai. Įmokėti tik apie \$3.000. Balansas atviras morgičius.

JANE — ANNETTE. \$30.900, atskiras naujas „Triplex“. Viso 14 kambarių, didelis kiemas, vandeniu alyva šildomas. Soninis įvažiavimas. Įmokėti apie \$8.000. Vienas atviras morgičius balansas.

PRIE HUBER UPES. \$31.500, 17 kambarių naujas „Triplex“. Balkonai, dideli butai, pajamos \$355 į mėnesį, vandeniu alyva apšildomas, didelis sklypas. Įmokėti \$10.000.

Nr. 5 VIESKELIS. \$13.000, 4 akrai žemės 10 mylių nuo Toronto, asfaltuota gatvė, miesto vanduo. Įmokėti \$4.000.

WAUBAUSHENE, ONTARIO — \$4.000 visa kaina, yvarnamis prie Georgian Bay ežero, 90 mylių nuo Toronto, įrengtas, su baldais, privatus ežero krantas, geras žuvinimas. Įmokėti \$2.000.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.

Vilniaus Dienos minėjimas šiemet perkeltas į spalio 12 d. Be straipsnių „T2“, spalio 12 d., sekmadienį, bus specialia programa „Tėvynės prisiminimų“ radijo programoje, kuri transliuojama kas sekmadienį iš Niagara Falls nuo 1-2 v. p.p. Joje bus P. Viščinio kalba, muzikinis montažas, pasikalbėjimas su Vilniaus Krašto Liet. S-gos pirm. adv. A. Junevičiu Bostone. Visa tai užims apie 20 min.

Tautos Fondo vėjus sėkmingai tęsiamas toliau. Aukų: \$5 — J. Dragašius, Z. Mažonas, B. Sergautis, Vl. Girčys, J. Valatka, K. Ozas, K. Kaknevičius; \$4 — A. Adaitis; \$3 — J. Vasiukevičius, J. Gaivelis ir A. Segavičius.

Plei Reikšytelė šv. Jono Kr. par. salėje pr. šeštadienį buvo surengtas priešvestuvinis pobūvis.

Keičiantis adresus. — „T2“ administracija maloniai prašo visus skaitytojus, keičiant adresus, kartu pažymėti ir senąjį savo adresą, kad tuo būdu būtų išvengta klaidų. Be to, yra prašoma pridėti bent 25 ct. pašto ženklais, nes keičiant adresą reikia gaminti naują plokštelę. Administracija bus dėkinga už jos darbo palengvinimą.

TORONTO DARBU KOMITETAS svarstė Maple Leaf Gardens padidinti klausimą. Buvo nutarta leisti pastato sienas praplešti Carlton ir Wood gatvių saligatvių saskaiton. Po prietatais būtų padarytas praėjimas, su tvirtintais cementiniais stulpais. Čia galėtų rasti pastogę lietušai užkūpti torontiečiai. Praplečimas salę padidintų 4.000 vietų ir kainuotų 2 mil. dolerių. Nutarimą turi patvirtinti miesto taryba. Kai kurie savivaldybės atstovai pasisako prieš šį projektą. Jų nuomone, ateityje gali būti siekiama ir kitų pastatų panašaus praplečimo. Davaus leidimą vienam, sunku jį būtų atsakyti kitiems.

NAUJAI ROTUSĖS PASTATA kritikuoja „Globe and Mail“ bendradarbis Bruce West. Jis nusiskundžia, kad laikraščiuose naująją rotušę visada gali matyti tik iš priekio. Niekas esą dar nemėgino parodyti jos užpakalinę pusę, kurią sudarys cementinė siena — be jokių langų ir pagražinimų. Kai laikas ją apneš miesto dulkėmis ir suodžiais, iš šiaurės žiūrint, pastatas gali priminti paprasčiausią grūdų elevatorį. Savo pastabas žurnalistas bagia kančia šypseną: „Ne, nenutraukite, pradėto darbo! Tieskite jį toliau, bet... aš vis dėlto norėčiau, kad kas nors man parodytų užpakalinę naujos rotušės pusę“...

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovauja
H. ROZAITIS
Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klientams.
Telefonas LE. 3-4908.

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

Dėmesio namų savininkai!
Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.
BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

International Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir testavimo pamokos nemokamai.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsakykite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietišku misinių, kaip trejos devynieris, ramūnėlis, zubarolė, „C“ termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00

Solistai J. Liustikaitė ir V. Verikaitis spalio 12 d., šeštadienį, koncertuos Detroito. Akomponuos pianistė D. Skrinaitė. Vakarą rengia Windsor apyl. va-ba.

„T2“ aukų: po \$1 — J. Rimkevičius, P. Pajaujįs, J. Adomėnas, V. Dailidė, L. Kukalis, J. Prasauskas, Valė Jonaitis.

Garbės penumeratą \$10 atsiuntė dr. P. Vyte.

Aciiu rėmėjams!

L. G. Odette, dėkodamas visiems savo rėmėjams ypač iš taut. grupių, pareiškė pasitenkinimą konservatorių laimėjimu Ontario rinkimuose. Nors nelaimėjęs savo apylinkėje, rinkiminių vėjų sakėsi laiką pavykusių. Jis buvęs nominuotas kandidatui keliam savaitėm vėliau nei kiti, ir rinkiminių vėjų turėjęs tik 2 savaites laiko. Vis dėlto gautų balsų skaičius, palyginti, buvęs didelis. Rinkiminio vėjus metu radęs daug naujų draugų, ir ta prasme praturtėjęs.

Atominio bombardavimo atveju yra visa eilė apsaugos priemonių. Metropolitinio Toronto apsaugos organizacija yra išleidusi tuo reikalu brošiūrą „11 Steps To Survival“. Jos ištrauka yra atspausdinta ir lietuviškai. Visais atominės apsaugos reikalais kreiptis: Metropolitan Toronto Emergency Measures Organization, 278 Davenport Rd., Toronto 5, Ont. Tel. 924-9761.

TAUTOS FONDO darbą remia visi samoningieji lietuviai, kurie trokšta Lietuvai laisvės.

Metropolitiniame Toronte, pagal 1961 m. gyventojų surašymą, yra 1.824.481 gyventojas. Britų — 1.107.203, prancūzų 61.421, vokiečių 80.300, italų 140.378, olandų 33.434, lenkų 58.578, rusų 14.186, skandinavų 16.050, ukrainiečių 46.650, kitų europiečių 189.733, azijiečių 20.534, kitų 56.014. Lietuvių, kaip anksčiau skelbėm, įrašyta 8.287.

Toronto naujosios rotušės sienos jau iškilo keturiems aukštams. Apvalios lėkštės pavidalą pradeda įgauti posėdžiams skirtoji salė. Po metus užtrukusių sutarimų ir sutrikimų darbas eina pilnu tempu. Numatoma, kad kas trys savaitės iškils naujas augštas Miesto parkų komisijos pirm. George Bell nuomone, naujasis pastatas turėtų būti užbaigtas 1965 m.

VADOVĖLIAI
Lituanistinėms MOKYKLOMS
Kregždutė I d. — III laida \$2.25
Kregždutė I d. — IV laida \$2.50
Kregždutė II dalis \$3.00
Kregždutė III dalis \$3.25
Klasės dienynai \$0.75
Mokinių pažymėjimas \$0.66
Maldaknygė vaikams „Dievo Vaikas“ \$1.85

Gaunami:
Spaudos B-vėję „Žiburiai“
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada
ir pas visus lietuviškos spaudos platintojus.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojame kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

VISU RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvių savininkas A. Šimonas.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė
Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, telefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniku.
T.V. antenos statomos ir taisomos.
Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir Hi-Fi.
Sav. R. STASIULIS

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi
1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

Lietuvis LAIKRODININKAS
F. BOCHULIS
71 BEATTY AVE. TORONTO
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, slūbinčius žiedus ir kt.

VALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis erasara varymas. Sutaisau iširusius gaus ir pradegintus kilimus.
P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A. CIZIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAIŠOM TELEVIJIZIAS, RADIJAS
TAIŠOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-4165 • 672 Lansdowne Ave.

..ŠYPSENOS..

Kunigas ir Rimutis
Kunigas: Kai eini į bažnyčią, Rimuti, rūpestingai susisukuok plaukus.

Rimutis: Kunigėli, kad neturiu kuo šukuotis.

Kunigas: Pasinaudok tėvelio šukomis.

Rimutis: Tėvelis neturi nei plaukų, nei šukų...

Tėvo pasigyrimas
Lenkų karys, papasakojęs sūnui apie savo žygdarbius, pridūrė:

— Dabar, sūnau, žinosi, ką tavo tėvas yra įvykęs kovoje ties Monte Cassino.

— Taip, tėveli, žinasiu. Tik man dar neaišku, kam ten buvo reikalinga tiek daug kitų karių?

Poeto testamentas
Knygoj „The Last Caprice“ surašytos įvairių testamentų darytojų išdaigos. Rašoma, kad vokiečių poetas Heinrich Heine paliko savo turtą žmonai su sąlyga, kad ji antrą kartą ištėkėtų. Tada, esą bus nors vienas žemėje žmogus, kuris tikrai nuosirdžiai jo galbės...

Dviejų škotų pokalbis

— Sveikas, Mac; tai kur dabar išvyksti?

— Povestinė kelionė.

— O kur gi žmona?

— Ji lieka namie. Reikia gi, kad kas nors pasiliktu ir mūsų krautuvė!

Kas neįmanoma?

Neįmanoma sujungti šių trijų kokybių: būti geru komunistu, protingu ir sąžiningu. Jei esi protingas ir sąžiningas — esi blogas komunistas, jei esi protingas ir geras komunistas, esi nesąžiningas; jei esi geras komunistas ir sąžiningas — esi neprotingas.

Parinko Pr. Al.

APDRAUDA

namų, automobilių, baldų ir t.t.

RO. 6-0811 arba RO. 6-0832

PRANAS BARAUSKAS

49 CAMEO CRES. REAR JANE PARK PLAZA, TORONTO 9, ONT.

Commissioner for Taking Affidavits.

DR. E. ZUBRIENE
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENE
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniui ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖ
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktorija BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE (prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS — NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Rocca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausmą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

DAŽAI ir sienoms popieris! VASKAS, SEPECIAL TERPENTINAS
SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI
NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.
24 VAL. PATARNAVIMAS
RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS
RO. 9-4131
NAMŲ
RO. 6-7132

Atvykite pasilinksinti ir šokti tvistą bei kitus modernius šokius.

Sokiai specialiai rengiami jaunimui International Institute patalpose: 709 College St., Toronto, penktadienį, spalio 11 d., 8 val. vak. Įėjimas 75 c.

Lankydami Torontą
nepamirškite užsukti lietuviškon dovana, suvenirą, ir įvairių reikmenų krautuvėn „The Times“
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERŽINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (artį Bloor ir Yong gatvių)
Telef. istaiga: Telef. namų: WA. 4-9501. BE. 3-0978

NAUJA BENZINO STOTIS — GARAŽAS
Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kit. Baterijos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų pataisymai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakeitimai. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Puiki proga pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.

• Parduodama namų šildymo alyva • Mašinos paruošiamos žiemai • Teikiama vad. „Road Service“ • Darbų įkainavimai nemokami

PARKDALE B/A SERVICE STATION
1181 Queen St. West (prie Gladstone)
Tel. 535-9468
Sav. ST. JOKUBAITIS ir AD. KALIUKIČIUS

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisome televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Parduodame lampas ir baterijas. Priitrys specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Urbalis

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR IVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Spalio 12 d., šeštadieni, St. Catharines, Ont., - Merritton Community Centre salėje didelė lietuvių, meno šventė

ČIKAGOS MENO ANSAMBLIO "DAINAVA" KONCERTAS

Pirmoje dalyje: naujas lietuviškas muzikinis veikalas "PRIE EŽERO".

Antroje dalyje: dainų koncertas ir solistai - J. VAZNELIS ir N. LINKEVIČIUTĖ.

Lietuvos gen. konsulo dr. J. Žmuidzino atidarymo žodis.

Pradžią punktualiai 6 valandą vakaro.



Lietuvių meno ansamblis "DAINAVA" su vadovu Steponu Sodeika ir akompaniatoriu prof. Vl. Jakubėnu. Jie išpildys programą Niagaros pusiasalio lietuvių parapijos metinėje šventėje 1963 m. spalio 12 d., šeštadienį.

↓
PO PROGRAMOS
PASILINKSMINIMAS
PUIKIAM ORKESTRUI
GROJANT.
IVAIRŲS BUFETA.
GAUSI LOTERIJA.

↓
Niagaros pusiasalio
lietuvių parapija savo
metinės šventės proga
nuoširdžiausiai kviečia
visus lietuvius
iš visų kraštų šioje
šventėje kuo gausiausiai
dalyvauti!

Šventei ruošti komitetas

TORONTO Ont.

Studentų žinios — 5 psl.; ateitininkų ir skautų žinios — 8 psl.
Toronto kronika ir skelbimai — 9 psl.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Su gilia užuojauta ir rimtimi išsijungiamie i Sigitos ir Vytauto Aušrotų liudesi, mirus jų mylimam sūnui Antanui. Tėvų ryžtas ir ištvermė ligos ir mirties valandose galėtų būti pavyzdžiu kiekvienam krikščioniui, ištiktam didelio bandymo. Jų šeimos krikščioniškas atsidavimas augštesnei Valiai tegrįžta jiems ir jų šeimos artimiesiems suraminimu. A. a. Antanas palaidotas iš šv. Jono Kr. bažnyčios spalio 9 d. lietuvių kapinėse Aušrotų šeimos sklype.

— Rožinis kasdien kalbamas 7.30 val. ryto, penktadieniais — 7.30 val. vak. ir sekmadieniais — 7 val. vak.

— Tikiybės pamokos vaikams sekmadieniais — po 9.30 val. pamaldų mokiniams, lankantiems viešąsias mokyklas, o po 11 val. pamaldų — besirengiantiems pirmajai Komunijai.

— Šią savaitę lankomi parapijiečiai: Roxton, Shaw, Ossington ir Churchill; taip pat užbaigiama Crawford gatvė.

— Jaunimo choro repeticijos — penktadieniais 6 v.v., šeštadieniais — po lietuvių mokyklų. Jaunimo choras pavestas globoti kun. J. Staškevičiui.

— Su pasigėrėtinu pasisekimu praeina sekmadienį vakarais jaunimo pobūviai parapijos salėje. Praėjusį sekmadienį arti 100 lietuvių dalyvavo pobūvyje. Sekančiam sekmadieniui numatoma platesnė programa, kurią paruos pats jaunimas. Visą vakarą su jaunimu praleidžia kun. J. Staškevičius, rūpindamasis padaryti parengimus idoms bei įvairiais. Sekantis jaunimo pobūvis — ši sekmadienį 7.30 v.v.

— Apie 20 naujų berniukų praėjusį penktadienį susirinko mokyti tarnauti Mišioms. Sekantis susirinkimas altoriaus berniukams — ši penktadienį 6 v.v.

— Kiekvieną antradienio ir ketvirtadienio vakarą parapijos salėje vyksta stalo teniso turnyrai. Kviečiame jaunimą įsijungti į šią sporto šaką. Stalo tenisui vadovauja Vyčio klubas.

— Šį savaitgalį St. Catharines mieste įvykstančia KLB sesija parapijos vardu sveikiname, linkėdami ir toliau apjungti visus geros valios lietuvius.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pereitą trečiadienį, prieš išvykdamas į Romą dalyvauti Vatikano santaryboje, mūsų parapiją ir vienuolyną aplankė J.Em. Toronto kardinolas J. C. McGuigan. Pasidžiaugęs mūsų parapijos nuveiktais darbais, prašė perduoti visiems parapijiečiams geriausius linkėjimus ir jo tėvišką palaiminimą.

— Sekmadienį paminėta šv. Pranciškaus Asyziečio šventė. Bažnyčioje šventei pritaikytus pamokslus sakė kun. dr. Pr. Gaida, o sumą atlaikė svečias iš Australijos kun. Pr. Vaseris. Dėkojame maloniems svečiams už pagalbą.

— I metinės rekolekcijos yra išvykę: T. Placidas, T. Paulius, T. Rafaelis ir Br. Hortulanas. Šią savaitę klebono pareigas eina T. Kornelijus, o jam pastoracijos darbuose talkina kun. Br. Jurkšas.

— Šią savaitę šv. Mišios laikomos tik 7 ir 8 val. ryto.

— Rožinis šią savaitę bažnyčioje kalbamas seštadienį 7.20 v.v. ir teikiamas palaiminimas Šv. Sakramentu. Per rožinio pamaldas klausomos išpažintys.

— Parapijiečių lankymas šią savaitę laikinai sustabdomas. Sekančią savaitę bus lankomi parapijiečiai, gyvenę Etobicoke ir Islington, o taip pat ir tie, kurių nebespėta aplankyti pereitą savaitę Rexdale ir Thistletown.

— Parapijos choro bendra repeticija ketvirtadienį 7.30 v.v.

— Jaunimo choro repeticija — penktadienį 6.30 v.v. Vaikučių choristų skaičius jau prašoko 100. — Reiškiamė nuosirdžią užuojautą Saliomejai Olekieni, mirus Lietuvoje jos mamytėi. Už vėlionę šv. Mišios ši seštadienį 8 val. ryto.

— Sekmadienį 10 v. r. laikos

mos užprašytos šv. Mišios už a.a. Joną Grinskį jo 5 metų mirties proga.

— Jaunimo pasilinksminimas sekmadienį, 7.30 v.v., muzikos studijoje. Visas lietuviškasis jaunimas kviečiamas gausiai dalyvauti.

— Katechetinės ir religijos pamokos vaikučiams ir gimnazistams prasidės spalio 20 d. Sekmadieniais po 10 val. Mišių pamokos vaikučiams — Liet. Vaikų Namuose, o gimnazistams — parapijos patalpose.

— Stengiamasi padėti lietuviškai studentijai Toronte, Prisikėlimo parapija Studentų Rėmėjų Būreliui įteikė \$100.

— Pereitą šeštadienį kun. Pr. Vaseris pakrikštijo Felikso ir Birutės Kasperavičių dukrelę Aldoną Oną.

— Prisikėlimo parapijos Stipendijų Fondas laukia geros valios tautiečių paramos — padėti lietuviams studentams, esantiems finansiniuose sunkumuose. Kurie gali, savo aukas prašomi įdėti į mūsų bankelio sąskaitą Nr. 24, čekį adresuojant: Prisikėlimo Parapijos Stipendijų Fondas. Aukos atskaitomos nuo valstybinių mokesčių.

— PLB valdybos atstovai dalyvaus KLB kr. tarybos suvažiavime St. Catharines ir ta proga perims visą bylas bei dokumentus iš buv. PLB valdybos.

— Liet. Vaikų Namų statybos skolos mažinti rengiamas bazaras lapkričio 16 d. Ar kas negalėtų paremti fantais? Fantai primami Prisikėlimo par. klebonijoje ir pas Nek. Pr. M. Marijos seseris, 57 Sylvan Ave.
Ne vienas Jūsų gavote laišką, prašanči paremti LV Namus. Maloniai prašome pagal išgailes padėti. S.

— Archit. V. Liačas išvyko vieneriems metams gilinti studijų į JAVas — Yale un-tą. Žmona architekt. Liačienė — Salkauskaitė taip pat išvyko ir dirbs savo srityje.

AR ŽINAI,

kad pirmas didesnis ši rudeni pobūvis — rudens balius įvyksta jau spalio 26 d. Prisikėlimo parapijos salėje?

AR ŽINAI,

kad tie patys rengėjai SLA Toronto 236 kp. ir sporto klubas "Vytis", pasitelkę šokėjų grupę "Gintaras", su-
traukia visus lietuvius po vienu stogu?

AR ŽINAI,

kad geros nuotaikos ir linksmumo niekad nestokojo šitokiuose pobūviuose?

TAIGI, IKI PASIMATYMO RUDENS BALIUJE, SPALIO 26 D.!

MONTREAL, Que.

Sv. Kazimiero parapijos žinios

— Šį šeštadienį, spalio 12 d., tuokiasi Jonas Vivier su Diana Bielskyte.

— 40 val. atilaidai — spalio 25-27 d.

— Jaunimo sambūrio šokiai pr. šeštadienį praėjo su dideliu pasisekimu. Tik gal perbrangūs įėjimo bilietai — vietoje \$1 užtektu 50 ct. Tokie pobūviai jaunimui labai pageidaujami, nes jie sutraukia lietuvių jaunimą į vieną vietą, kur lietuvių jaunimas tarp savęs papildina. E. N.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Mokyklų komisija ruošia kursų mokyti anglų ir prancūzų k. Kursai prasidės spalio 7 d., 8 v.v. Kreiptis: 1220, de la Montagne.

— Sol. Joną Vaznelį išgirsime lapkričio 16 d. AV parapijos parengime.

— Sv. Onos dr-jos susirinkimas — spalio 13 d., po 11 val. Mišių. — A.a. Vladas Kubilius, mirė rugpjūčio 30 d. Gimęs 1898 m. I Kanadą atvyko po I D. karo. Palaidotas Cote de Neige kapinėse. — T. Klebonas lankysis La Salle.

— Ištuojamas butas II-me augšte: 3 kambariai, virtuvė ir privati vonia. Bloor — Jane — Anette rajone. Gali naudotis garažu. Tel. RO 3-1332.

— High Park rajone išnuojami 2 švarūs kambariai ir virtuvė be baldų. Yra dujiniai plyta ir naujas šaldytuvas. Skambinti vakarais nuo 5 val. tel. 533-3616.

— Parduosimas 1963 m. Pontiac-Lauriant automobiliai: 6 cilindrių, automatinis, "power steering", radijas ir laikrodis. Išvažiota tik 4.500 mylių. Parduosimas dėl atimtos teisės vairuoti. Tel. 766-4974.

— 39 MYLIOS NUO TORONTO, prie Simcoo ežero, Keswick, Nida St., parduosimai geri sklypai vasarnamiams ar nuolatiniams gyvenimui. Norint suprasti jų klypų vertingumą, patartina pamatyti, kaip kiti jau yra gražiai, komfortiškai ten įsikūrę: vieni iš jų kasdien važinėja Torontan, kiti — pensininkai sveikai džiaugiasi vasarvėte ir miesto patogumų gyvenimu. Norima greitai parduoti, todėl kainos sumažintos (pradedant \$900). Kreiptis: Kaskeilis LE 4-8459, Toronte.

— ORKESTRAS visokiems parengimams. Patvyrės groti vestuvėse, piknikuose, arba mažuose parengimuose. Tel. LE 5-0466. A. Zarembo

— ISNUOMOJAMAS ELEKTRINIS GARINTUVAS. Lengvai nuima senus sienų popierius — užtenka tik įjungti. Nepalieka nei garų nei dūmų. Skambinti — A. Morkis LE 4-8459

le: antrad. — Des Rapides, Car-

rol, 43 ir 44 gt.; trečiad. — Bourbons, Dawn ir Beyries; ketvirtad. — La Salle Blvd., Champlain Blvd., Senecal, Lacharite; penktad. — Allion, Alepin, Bannon.

— Tėv. Zarembo: antrad. ir trečiad. — Cite de St. Laurent; ketvirtad. — City of Cote-St-Luc; penktad. — Mount Royal.

— Užpraeito sekmad. rinkliava — \$188.50.

— PLIAS Montreale skyrė nariai su šeimomis pr. šešt. turėjo gražią išvyką kol. J. Aniolausko ukyje. Svečiai išklause kolegų idomiu pranešimu ir filmų iš šią vasarą padarytų kelionių; inž. A. Pusauskas ir inž. V. Sipelis lankėsi Europoje, inž. J. Bulota — Meksikoje, o inž. Kongelis, paskutinių kelių metų laikotarpį dirbęs Bermudų salose, Venesueloje ir C. Afrikos papasakojo idomius išpučius. Montreale lietuvių inžinieriai, nors ir negausūs, bet, rodos, gerai įsitvirtinę savo pozicijose. Inž. V. Stankevičius, pr. žiemą kaip vertėjas lydėjęs slavų kraštų delegacijas iš už geležinės uždangos Kanados vyriausybės ruoštoji prekybinę kelionę po Kanadą, taip pat papasakojo išpučių iš savo susitikimų. Gražu, kad inžinieriai palaiko tamprūs ryšius ne tik savo tarpe, bet bendrauja ir su kitų tautų ateiviais inžinieriais ir su lenkais, estais ir latviais kartu yra sudarę sąjungą PELL.

— Lietuviška radijo programa pirmą kartą nuskambėjo pr. sekm. vakarą. Lauktas su nekantrumu pusvalandis paliko gražų išpučį. Vedėjui L. Stankevičiui esam dėkingi ir linkim geriausios sėkmės. Programa buvo gerai išdėstyta, įvairi; šalia seniesiems gerai atmenamo Sabaniausko išgirdom ir modernią Barvykaitės "Mano lėlė", liaudies dainas ir arijas. Vėdejas, žinoma, susilauks iš klausytojų laiškų su įvairiais pagei-

davimais ir kritika, bet mums ročios programa pradėta teisinga kryptimi. Populiari muzika bus patraukli ir senimui ir jaunimui, gi arijas iš svetimų operų mėgejai gali pasiklausti ir kitomis kalbomis. Gal būtų pageidautina keletą minučių skirti lietuviškai informacijai. Vedėjas yra nuamatęs pritraukti mūsų rašytojus ir aktorius.

— Tenka prisiminti visus mūsų profesionalus ir verslininkus, paremusius radijo programą materialiai. Tikimės, kad lietuviškoji visuomenė jų paramą šiam reikalui atitinkamai įvertins. Sekantis liet. radijo pusvalandis — spalio 20 d., 10 v.v. per tą pačią CFMB radijo stotį, banga 1410. -v-

— NPM Marijos seserų rėmėjų būrelis valdyba pasiskirstė pareigomis: A. Zubienė — pirm., D. Smilgevičienė — vicepirm., G. Montvilienė — sekr., A. Otienė ir J. Jankienė — išdo valdytojos nariai: M. Buzienė — parengiamams, J. Dalmantas — ūkio reikalams ir V. Zubas — informacijai. Valdybos sudėtis dar nėra galutinė ir bus papildyta iki 11 asmenų. Šiuo metu valdybos diržiausias rūpestis — bazaras lapkričio 3 d. Visi montrealiečiai kviečiami prisidėti prie bazaro parengimo fantais ir darbu. Fantus prašome pristatyti į vienuolyną, o kai valdybos nariai kreipsis, prašome prisidėti ir darbu.

— Dail. H. Žmuidzinienė, Lietuvos gen. konsulo žmona, iš Toronto vieši Montrealyje. Sekmadienį H. Žmuidzinienė, lydimą pianisto K. ir D. Smilgevičių, aplankė NP M Marijos seseris ir vyresniąją ses. M. Margaritą, su kuria glaudžiai bendradarbiavo Toronte būdama rėmėjų būrelio valdyboje. Malonu, kad H. Žmuidzinienė randa laiko ir labdarybinei visuomeninei veiklai -v-

TAUPLYK IR SKOLINKIS

Savo Kredito "LITAS" Kooperatyve

Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827
Santapos apdraustos vienu milijonui dolerių. Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santapos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4.25%. Už asmenines paskolas imama 7.6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6.5%. Pigus paskolų draudimas skolinio mirties ir invalidumo atvejais.
BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius. Vakara: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. 3907 Rosemont Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

vaikų. Seselės mano, kad šis skaičius mūsų kolonijoje gali būti bent trigubai didesnis. Tad tėvai prašomi atsiųsti savo vaikus kas antrą sekmadienį po 10 val. Mišių į vaikų darželio patalpas. Sekanti jaunimo valandėlė — spalio 20 d. Marijos Sambūrio mergaitės ruošiasi išpildyti programą gruodžio 8 d. KLB Moterų Dr-jos šventės metu. Sambūričių susirinkimai taip pat vyksta vienuolyno patalpose kas antrą sekmadienį po 10 val. Mišių; sekantis — spalio 20 d. Sambūričių taip pat laukia daugiau mergaičių. -v-

— "Lito" valdybos posėdis, ryšium su ilgoju savaitgalio, nukeilamas į spalio 20 d., 8 val. 30 min. ryto.

— Spalio mėnesio gale daugumas bankų prirašo palūkanas už pusę metų. Todėl lapkričio pradžia yra geriausias laikas savo santaupas perkelti į "Lita". "Litas" moka 4¼% už šėrus ir 4% už depozitus ir duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2.000 santapų. Pr. R.

District Estate Brokers

Montreal Real Estate Board Nariai
3907 Rosemont Blvd.
TEL. 722-7472

NAMAI, ŽEMĖ, PASKOLOS
P. ADAMONIS — RA 2-4735
P. JASUTIS — RA 2-7879
M. ROTH — LE 7-9353

Royal Globe - London-Lancashire

APDRAUDOS BENDROVĖS
360 St. James St. W., tel. VI. 4-2041
yra atstovaujamos:

Adamonis Insurance Agency
3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472

Mūsų darbą visuomet galite patikrinti centre:

Automobiliai —
Mr. G. Lamoureux — Supt.
Pastatai — Mr. P. Dale — Supt.
Rezidenciniai —
Mr. F. R. Olsen — Supt.
Nuostolių apmokėjimas —
Mr. M. McDuff — Supt.
Inspektorius — Mr. K. Tambling
B-vės Asst. Manager — Mr. P. Chicoine
B-vės Gen. Manager — Mr. S. Allard